

शुभकामना

सर्वप्रथम त यस पञ्चपुरी नगरपालिका कार्यालय सुर्खेतको वस्तुगत विवरण तयार गरेकोमा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ । कुनैपनि योजना वा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नका निमित्त तथ्यपरक तथ्याङ्कको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यिनै कुरालाई ध्यानमा राखी तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको छ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा नियमावली २०५६ र स्थानीय निकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ द्वारा प्रदत्त अधिकार क्षेत्र भित्र रहि स्थानीय निकायले गुणस्तरिय तथा प्रभावकारी सेवा दक्षताका साथ योजनावद्ध ढङ्गबाट सञ्चालन गर्नुपर्ने मान्यताका आधारमा यस सुर्खेत जिल्लाको पञ्चपुरी नगरपालिकाले आफ्नो वस्तुगत विवरण तयार गरेको छ । यस वस्तुगत विवरणलाई नगरपालिकाको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन लगायतका प्रक्रियामा आधार बनाईएमा नगरपालिकाको समानुपातिक रूपमा समग्र विकासका लागि सहज हुने कुरामा विश्वास गरिएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिकाहरूमा मिति २०७३/११/२७ देखि लागु हुने गरि ४ वटा महानगरपालिका, १३ वटा उपमहानगरपालिका २४६ वटा नगरपालिका र ४८१ वटा गाउँपालिका गरि ७४४ वटा स्थानीय निकाय तोकिएकोमा उक्त तोकिएका नयाँ

संरचनाहरूको जानकारी प्राप्त गर्नका लागि यस वस्तुगत विवरणले केही मात्रामा भए पनि सहयोग पुग्नेछ । यस महत्वपूर्ण कार्यलाई सफल बनाउन प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने यस नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, सबै राजनीतिक दलका पदाधिकारीहरू, एकिकृत योजना तर्जुमा समिति, वडा नागरिक मञ्च, नागरिक सचेतना केन्द्र, वडा कार्यालयका सचिवहरू, वडा स्तरका विभिन्न सञ्जालहरूका साथै परामर्शदाताप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दै यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार कार्यमा प्राविधिक सहयोग गर्ने एसियन रिसर्च एण्ड ट्रेनिङ इन्स्टिच्युट (आरती नेपाल) लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । वार्षिक तथा आवधिक योजना तर्जुमा, स्थानीय आवश्यकताको पहिचान, आन्तरिक श्रोत परिचालन लगायतका क्षेत्रमा यो वस्तुगत विवरणलाई प्रभावकारिरूपमा प्रयोजनमा ल्याइने कुरा यहाँहरूमाभ प्रतिवद्धता जाहेर गर्दै यस कार्यमा सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा पनि गर्दछु ।

धन्यवाद ।

.....

उपेन्द्र बहादुर थापा

नगरप्रमुख

कृतज्ञता ज्ञापन

सुर्खेत जिल्ला पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरि प्रस्तुत गर्न पाउँदा समग्र नगरपालिका कार्यालय परिवारको तर्फबाट खुशी व्यक्त गर्दछु । नगरपालिकाको आफ्नो क्षेत्र भित्रको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक, साँस्कृतिक एवं समग्र पक्षहरूको चित्रण हुने गरि स्थानीय निकायहरूले आफ्नो नगरको वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन/नियमको व्यवस्था अनुरूप पञ्चपुरी नगरपालिका कार्यालय, सुर्खेतबाट पनि नगरको सर्वाङ्गण पक्षहरूको विस्तृत विवरण सहितको परिर्माजित तथा संसोधित तथ्याडकीय विवरण स्वरूप यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यस अध्ययन कार्यमा नगरपालिकालाई विभिन्न क्षेत्रबाट प्राविधिक, परामर्श तथा रायसुझाव प्राप्त भएको छ जसको परिणामस्वरूप यो कार्यालयले आफ्नो वस्तुगत विवरण तयार गर्न सफल भएको छ । यो वस्तुगत विवरण तयार पार्नका लागि परामर्श तथा प्राविधिक सहयोग गरि यस अध्ययन कार्यलाई सफल पार्न योगदान गर्ने नगरपालिकाका सम्पूर्ण परिवार प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यसैगरि यो वस्तुगत विवरण निर्माण कार्यमा सहजिकरण गर्ने, आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने, विभिन्न तहका छलफल कार्यमा सहजिकरण तथा तथ्यांक संकलन गर्नुहुने यस निकायमा क्रियाशिल राजनैतिक दलका निर्वाचित पदाधिकारीज्यूहरू, विषयगत कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, कार्यालयका सामाजिक परिचालकहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू प्रति नगरपालिका आभारी छ । अध्ययनको क्रममा प्रारम्भिक प्रतिवेदन पुनरावलोकन, अपुग तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण, नगरस्तरीय छलफल गरि अन्तिम प्रतिवेदन तयारीमा सहयोग गर्नु हुने परामर्शदाता र पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरणसम्बन्धी अध्ययन कार्यमा सहभागी भई रचनात्मक सुझाव दिई सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई धन्यवाद सहित हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

.....
मुक्तीदेवी रेग्मी पुरी
नगर उप-प्रमुख

शुभकामना

कुनै पनि ठाउँको विकास निर्माण लगायतका विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न सर्वप्रथम वस्तुस्थिती र स्थानीय स्रोत सहितका सम्भावनाहरु पत्तालगाउन जरुरी हुन्छ । सुर्खेत जिल्लाको पश्चिमको केन्द्र विन्दुको रुपमा रहेको यस पञ्चपुरी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र पर्ने भौगालिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, राजनैतिक, शैक्षिक, जनसङ्खीय, कृषि, पर्यटनलगायतकाविभिन्न स्रोत र सम्भावना आदि सम्पूर्ण विवरणहरु समेट्ने प्रयास गरि नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण(Profile) तयार गरि प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामी खुशी छौं । यस अध्ययन कार्यमा नगरपालिकालाई विभिन्न क्षेत्रबाट आवश्यक सल्लाह, प्राविधिक परामर्श तथा रायसुभाब प्राप्त भएअनुरूप यो वस्तुगत विवरण तयार गर्ने सन्दर्भमा थप हौसला मिलेको छ ।

कुनैपनि ठाउँको विकासका लागि प्रथम त त्यस ठाउँको समग्र वस्तुस्थिति र स्थानीय स्रोत सहितका सम्भावनाहरु पत्ता लगाउन जरुरी हुन्छ भने समयको अन्तरालसँगै ती वस्तुगत विवरणमा धेरै थोरै परिवर्तनहरु आउनु स्वभाविक हुन्छ । यस अर्थमा कुनैपनि ठाउँको वस्तुगत विवरण तयार पार्ने कार्य एउटा निरन्तर अधि बढ्ने प्रकृया हो । समयको अन्तरालसँगै वस्तुगत विवरणलाई समय सापेक्ष परिमार्जन र परिष्कृत गर्दै लैजानु आवश्यक छ । हामीले तयार पारेको यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरणमा थुप्रै कमिकमजोरीहरु हुन सक्दछन् । यस कार्यकालागि विभिन्न राजनैतिकदलका पदाधिकारीहरु,नगरकार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,नगरपालिकाका कर्मचारीहरु, वडा सचिवज्यूहरु, सामाजिक परिचालकहरु, परामर्शदाता लगायत लगायत यस नगरपालिकाको विषयमा सरोकार राख्ने सम्पूर्ण महानुभावहरुमा आगामी दिनमा नगरपालिकाको चौतर्फी सुधारको निम्ति आवश्यक सल्लाह, सुभाब र परामर्शको अपेक्षा राख्दै सम्पूर्ण महानुभावहरुमा पुनः आभार प्रकट गर्दछौं ।

.....
कृष्ण बहादुर पन्त
कार्यकारी अधिकृत

कृतज्ञता ज्ञापन

सुर्खेत जिल्ला पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरि प्रस्तुत गर्न पाउँदा समग्र निर्वाचित पदाधिकारीका तर्फबाट खुशी व्यक्त गर्दछौं । नगरपालिकाको आफ्नो क्षेत्र भित्रको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक शैक्षिक, साँस्कृतिक एवं समग्र पक्षहरूको चित्रण हुने गरि स्थानीय निकायहरूले आफ्नो नगरको वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन/नियमको व्यवस्था अनुरूप नगरपालिकाको कार्यालय बाबियाचौर, सुर्खेतबाट पनि नगरको सर्वाङ्गण पक्षहरूको विस्तृत विवरण सहितको परिर्माजित तथा संसोधित तथ्याङ्कीय विवरण स्वरूप यो वस्तुगत विवरणतयार गरिएको छ । यस अध्ययन कार्यमा नगरपालिकालाई विभिन्न क्षेत्रबाट प्राविधिक, परामर्श तथा रायसुभावा प्राप्त भएको छ जसको परिणामस्वरूप यो कार्यालयले आफ्नो वस्तुगत विवरणतयार गर्न सफल भएको छ । यो वस्तुगत विवरण तयार पार्नका लागि परामर्श तथा प्राविधिक सहयोग गरि यस अध्ययन कार्य सफल पार्न योगदान पुऱ्याउनु हुने नगरपालिकाका सम्पूर्ण परिवार प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौं । यसैगरि यो वस्तुगत विवरण निर्माण कार्यमा सहजिकरण गर्ने र आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने, विभिन्न तहका छलफल कार्यमा सहजिकरण तथा तथ्यांक संकलन गर्नुहुने यस निकायमा क्रियाशिल राजनैतिक दल, निर्वाचित पदाधिकारी ज्यूहरू, विषयगत कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, यस पञ्चपुरी नगरपालिकाका सम्पूर्ण जनताहरु, कार्यालयका सामाजिक परिचालकहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू प्रति हामी निर्वाचित पदाधिकारीहरु आभारी छौं । पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरणले यस कार्यालयलाई आगामी दिनमा नगरको विकासका लागि महत्वपूर्ण दस्तावेज हुने कुरामा हामी विश्वस्त छौं । अन्त्यमा यस वस्तुगत विवरण कार्यान्वयनका लागि हामी सधैव अग्रसर हुने कुरामा सामुहिक प्रतिवद्धता जाहेर गर्दछौं ।

धन्यवाद ।

सम्पूर्ण वडा अध्यक्षहरू
पञ्चपुरी नगरपालिकाको
कार्यालय सुर्खेत

विषय सूची

📁📄🔍📖📐📏 (Background).....	9
१.२. अध्ययनका उद्देश्यहरू	13
१.३. अध्ययनको महत्व.....	14
१.४. अध्ययनको औचित्य	14
१.५. अध्ययन विधि	15
१.६. अध्ययनको क्षेत्र र सीमा	15
२. स्थानीय निकायको परिचय	16

२.१ पृष्ठभूमी.....	१६
२.२ सुर्खेत जिल्लाको परिचय :.....	१६
२.३. पञ्चपुरी नगरपालिकाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमी	१६
२.४. नगरपालिकाको नामाकरण	१९
२.५.भौगोलिक तथा धरातलीय अवस्थिति	१९
२.६ क्षेत्रफल	२०
३. भौगोलिक स्वरूप.....	२०
४. स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाको विवरण.....	२१
५. पर्यटकीय, सांस्कृतिक र मनोरम स्थलहरू	२१
६. वर्तमान भू-उपयोग सम्बन्धी विवरण.....	२२
७. सिञ्चित क्षेत्र	२३
८. वन क्षेत्र तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण.....	२४
९. सरकारी / सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण	२८
१०. जनसांख्यिकीय अवस्था.....	२९
११. वडागत घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण.....	२९
१२. उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण	३०
१३. आर्थिकरूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको अवस्था.....	३१
१४. भाषाको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण :.....	३२
१५. धर्मको आधारमा जनसंख्याको वितरण	३३
१६. जातजातिका आधारमा जनसङ्ख्याको अवस्था :.....	३४
१७ उमेर र लिङ्ग अनुसार घरमुलीको विवरण	३६
१८. १० वर्ष र सो भन्दा माथिका महिला पुरुषहरूको पहिलो पटक विवाह गरेको उमेरको आधारमा जनसंख्या	३६
१९. अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या	३६
२०. अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको विवरण.....	३६
२१.भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको जनसंख्या.....	३८
२२.छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या.....	३९
२३.स्वामित्वका आधारमा घरधुरी संख्या	३९
२४. खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरधुरी संख्या	३९
२५. इन्धनको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको अवस्था	४०
२६. बत्तीको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको अवस्था	४०
२७. उपलब्ध सेवा सुविधाहरूको आधारमा घरपरिवार विवरण.....	४१
२८. शौचालयको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको अवस्था	४२
२९. विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाइसराइको अवस्था	४२
३०. खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको अवस्था	४३
३१. भूस्वामित्व सम्बन्धी विवरण	४३
३२. परिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा जमिन सम्बन्धी विवरण	४४
३३. आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को पञ्जिकरणको विवरण	४४
३३.१ आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ मा भएको नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरूको विवरण.....	४४
३४. जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरूको विवरण	४५
३५. वडा अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउनेहरूको विवरण	४५
३६. वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएको विनियोजन तथा खर्चको अवस्था	४६

३७. पञ्चपुरी नगरपालिको शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण	46
३८. विश्वविद्यालय तथा क्याम्पसहरु.....	46
३९. पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	46
४०. विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूको विवरण:.....	47
४०.क.प्राथमिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूको विवरण:	47
४०.ख.माध्यमिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूको विवरण:	51
४१. पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथि साक्षरताको आधारमा जनसंख्या	52
४२. विद्यालयमा भर्ना भएका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको अवस्था :.....	53
४३. साक्षरता दरमा महिलाको हिस्सा :	54
४४. बालविकास केन्द्रहरूको अवस्था :.....	54
४५. बाल सञ्जालको अवस्था :.....	54
४६. विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको अवस्था :	55
४७. विद्यालयहरूमा शौचालयको अवस्था :.....	55
४८. तहगत शिक्षक विवरण :.....	57
४९. सस्थागत विद्यालयहरूको वडा अनुसार विवरण.....	61
५०. विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरू :.....	61
५१.१ पञ्चपुरी नगरपालिकाको स्वास्थ्य सम्बन्धि विवरण.....	62
५१.२ पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य चौकामा कार्यरत कर्मचारी विवरण.....	63
५१.३ पञ्चपुरी नगरपालिका स्वास्थ्य चौकामा सेवा प्राप्त गर्ने सेवा ग्राहीको लिङ्ग र उमेर अनुसारको विवरण	63
५१.४ गर्भवती महिलाले स्वस्थ चौकीबाट गराइको सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि विवरण.....	64
५१.५ गर्भवती महिलाले स्वस्थ चौकीबाट लिएको सुत्केरी सेवाको विवरण.....	64
५१.६ पञ्चपुरी नगरपालिकामा स्वस्थ चौकीबाट प्रदान गरिएका परिवार नियोजन सम्बन्धि सेवा लिनेको विवरण	65
५१.७ पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाको संख्याको आधारमा र जिवित बच्चा जन्माउने आमाहरूको विवरण.....	65
५२. खोप सेवाको विवरण.....	66
५२.१ पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरूले लिएको खोपको विवरण.....	66
५२.२ पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाहरूले लिएको टिटि खोपको विवरण.....	67
५२.२ पञ्चपुरी नगरपालिकामा बालबालिकाहरूले लिएको GESI अनुसार खोपको विवरण.....	67
५३. खोप सेवा छोड्ने बालबालिकाको अवस्था.....	68
५४. विगत ३ वर्षहरूको पोषणको अवस्था.....	68
५५. पञ्चपुरी नगरपालिकाका बालबच्चाहरूको पोषणको अवस्था (नयाँ).....	69
५५.१ पञ्चपुरी नगरपालिकाका बालबच्चाहरूको पोषणको अवस्था (पुरानो)	69
५६. दीर्घ रोगको समस्यामा रहेका जनसंख्या सम्बन्धी विवरण.....	70
५७. लिङ्ग अनुसार बाल विवाह सम्बन्धी विवरण (१८ वर्ष मुनिका)	70
५८. कामदारको रूपमा घर/परिवारबाट घर बाहिर गएका बालबालिकाहरूको विवरण.....	70
५९. श्रमिक बालबालिकाको प्रकार	70
६०. बालबालिकाहरूको हत्या अपहरण सम्बन्धी विवरण	71
६१. स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचकहरूको अवस्था.....	71
६२. बालक्लबहरूको विवरण.....	71
६३. वडागत बालक्लबहरूको विवरण	71
६४. बालक्लब तथा बाल समूहले प्रतिनिधित्व गरेका संघ संस्थाहरूको विवरण:.....	72
६५. DCWB मा दर्ता भई न.पा.अन्तर्गत रहेका बालक्लबहरूको संख्या:.....	72

६६. जन्मदत्ता भएका बालबालिकाको संख्या	72
६७. परिवार विहीन बालबालिकाको अवस्था	73
६८. महिला हिंसा सम्बन्धी विवरण :	73
६९. वातावरण तथा सरसफाई	73
७०. फोहरमैला व्यवस्थापन	73
७१. सेवा प्रवाह विवरण	74
७२. कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र, कृषक समूह	74
७३. पशु सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र, कृषक समूह	74
७४. हुलाक सेवा केन्द्र	74
७५. नगरपालिकामा भएका हालका भवनहरू	75
७६. बसपार्क वा बस स्टेशन	75
७७. सिचाइको स्रोत	75
७८. तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीको नाम	76
७९. नगरपालिकाको टाढाको बस्तिबाट केन्द्र सम्म पुग्न लाग्ने अनुमानित समय	76
८०. बैंक तथा वित्तीय संस्था	77
८१. खुला क्षेत्र	77
८२. अचल सम्पत्ति विवरण	77
८३. धार्मिक स्थलको नाम	77
८४. सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था	78
८५. निर्माणाधीन नगर स्तरीय सडकहरू	79
८६. नगर क्षेत्रभित्र रूट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरूको विवरण	79
८७. नगरपालिका क्षेत्रमा चल्ने सवारी साधनहरूको विवरण	79
८८. विद्यमान सतह ढलको अवस्था	80
८९. सार्वजनिक शौचालय सम्बन्धी विवरण	80
९०. प्रकोपबाट भएको क्षति सम्बन्धी विवरण	80
९१. विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी सम्बन्धी विवरण:	80
९२. शहरी विद्युतीकरण	81
९३. दुर संचार सम्बन्धी विवरण	81
९४. नगरभित्र पक्की तथा आर सि सि पुल र भोलुंगे पुलहरूको विवरण	82
९५. व्यापारिक केन्द्रहरूको विवरण	82
९६. सामुदायिक भवनहरूको विवरण :	82
९७. सार्वजनिक पाटीपौवा र चौतारा सम्बन्धी विवरण :	82
९८. खेल मैदान सम्बन्धी विवरण:	83
९९. नगरपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी	83
१००. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाको विवरण	84
१०१. नगर क्षेत्रभित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरूको विवरण	84
१०२. वडा नागरिक मञ्च तथा नागरिक सचेतना केन्द्र सम्बन्धी विवरण	85
१०३. जन चेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेको जनसंख्या विवरण	85
१०४. मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	85
१०५. औसत मासिक पारिवारिक आम्दानी विवरण	86
१०६. विप्रेषण (रेमिटान्स)को विवरण	86

१०७.वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरणको अवस्था	८६
१०८. विद्युत/सौर्य उर्जा आयोजनाहरूको स्थिति	८७
१०९.वार्षिक कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण	८७
११०.पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धी विवरण	८७
१११.नगरपालिकाबाट बाहिर निकासी हुने वस्तुहरूको विवरण:	८८
११२.जग्गाको किसिम अनुसारको विवरण (विघा , रोपनि) :	८९
११३.औद्योगिक तथा व्यापार, व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	८९
११४.अधिल्लो आर्थिक वर्षको आयव्ययको विवरण :	९०
११५.नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा	९२
११६.नगरपालिकाको कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण.....	९३
११७.सरकारी कार्यालयहरूको नाम, टेलिफोन विवरण	९४
११८. स्थानीय राजनैतिक दलहरू	९६
११९. नगरपालिकासंग साभेदारी गरेका संघ संस्थाहरू	९७
१२०. नगरपालिकाको भगिनी सम्बन्ध रहेको संस्था	९७
१२१. नगरपालिकाको स्थापनाकालदेखि हालसम्मका प्रमुखहरूको विवरण :	९७
१२२. विगत ३ वर्षको MCPM को स्तर	९७
१२३.विमानस्थलको विवरण	९८
१२४.शवदाह तथा पशु वधशालाको विवरण.....	९८
१२५. विशेष ब्यवसायिक खेती र उत्पादन हुने मुख्य कृषि बाली	९८
१२६. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका होटलहरूको विवरण :	९९
१२७. बेरोजगारको तथ्याङ्क:	९९
१२८. सुरक्षा ईकाईहरू:	१००
१२९. सहकारी संस्थाहरूको विवरण.....	१००
१३०. एफ.एम / रेडियो स्टेशनहरूको विवरण:.....	१०२
१३१. व्यापारिक फर्महरूको विवरण:	१०३
१३२. सामुदायिक मेलमिलाप सम्बन्धी समिति गठन र क्रियाकलाप.....	१०९
१३३. प्राकृतिक श्रोत (खानी/खनिज आदि) :	१११
१३४. पशुपंक्षी/वन्यजन्तुको विवरण	१११
१३५. सुकुम्वासीको तथ्याङ्क:.....	११२
१३६. अल्पसंख्यक/सिमान्तीकृत बर्गको तथ्याङ्क:.....	११२
१३७. घरभाडामा बस्नेहरूको विवरण:	११२
१३८. नगरपालिका भित्र रहेका विशेष, संरक्षित, स्वायत्त क्षेत्रको विवरण :	११२
१३९. नगरपालिकाका अवसर, चुनौति र समस्याहरू	११२
१४०. नगरपालिकाको विकास सम्भावनाहरू	११३
१४१. नगरपालिकाका पदाधिकारीहरू	११४
अनुसूची १	११६
पञ्चपुरी नगरपालिकाको नक्शा.....	११६
अनुसूची २	११७
सन्दर्भ सामग्री.....	११७

तालिका सूची

तालिका १ : नयां संरचना अनुसार सुर्खेतका स्थानीय निकायहरूको विभाजन.....	१७
तालिका २ : नयां संरचना अनुसार पञ्चपुरी नगरपालिको विभाजन.....	१८
तालिका ३ : पञ्चपुरी नगरपालिको तापक्रमको विवरण.....	२०
तालिका ४ : नगरपालिकामा रहेका स्थानिय चाडपर्व/जात्रा/मेलाहरूको विवरण.....	२१
तालिका ५ : पञ्चपुरी नगरपालिको पर्यटकीय, सांस्कृतिक र मनोरम स्थलहरू.....	२२
तालिका ६ : वडा अनुसार कृषि योग्य जमिन र सिञ्चित क्षेत्रफल.....	२३
तालिका ७ : इलाका वन कार्यालय र यसको क्षेत्रसम्बन्धि विवरण :.....	२४
तालिका ८ : वडा नं. १ मा रहेका सामुदायिकवनहरूको विवरण :.....	२४
तालिका ९ : वडा नं. २ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण :.....	२५
तालिका १० : वडा नं. ३ मा रहेका सामुदायिकवनहरूको विवरण.....	२५
तालिका ११ : वडा नं. ४ मा रहेका सामुदायिकवनहरूको विवरण :.....	२५
तालिका १२ : वडा नं. ५ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण.....	२५
तालिका १३ : वडा नं. ६ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण.....	२६
तालिका १४ : वडा नं. ७ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण.....	२६
तालिका १५ : वडा नं. ८ विद्यापुर रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण.....	२७
तालिका १६ : वडा नं. ९ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण.....	२७
तालिका १७ : वडा नं. १० मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण.....	२७
तालिका १८ : वडा नं. ११ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण :.....	२८
तालिका १९ : सरकारी /सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण.....	२८
तालिका २० : पारिवारिक तथा जनसङ्ख्या विवरण.....	२९
तालिका २१ : वडा अनुसार जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण.....	२९
तालिका २२ : ० देखि ४४ वर्ष उमेर समुहको जनसङ्ख्या विवरण.....	३०
तालिका २३ : ४५ देखि ७० वर्ष उमेर समुहको जनसंख्या विवरण.....	३१
तालिका २४ : आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण :.....	३१
तालिका २५ : भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	३२
तालिका २६ : घरधुरी सर्वेक्षण २०७२ अनुसार भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	३३
तालिका २७ : धर्मको आधारमा जनसंख्याको विवरण.....	३३
तालिका २८ : जातजाति अनुसार जनसङ्ख्याको विवरण.....	३४
तालिका २९ : अपाङ्ग परिचय पत्र बनाउने व्यक्तिकाहरूको विवरण.....	३६
तालिका ३० : भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिकाहरूको विवरण :.....	३८
तालिका ३१ : छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी विवरण.....	३९
तालिका ३२ : घरको स्वामित्वको विवरण.....	३९
तालिका ३३ : खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण.....	४०
तालिका ३४ : इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण :.....	४०
तालिका ३५ : बत्तीको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको विवरण.....	४१
तालिका ३६ : उपलब्ध सेवा सुविधाका आधारमा घर परिवारको विवरण :.....	४१
तालिका ३७ : शौचालय प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको विवरण.....	४२
तालिका ३८ : विवाह दर्ता, सम्बन्ध विच्छेद तथा बसाइसराई दर्ता सम्बन्धी विस्तृत विवरण.....	४३

तालिका ३९ : खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको अवस्था	४३
तालिका ४० : नगरपालिकाको पञ्चकण सम्बन्धि विवरण	४४
तालिका ४१ : नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरूको विवरण	४४
तालिका ४२ : नगरपालिकाको जेष्ठनागरिक तथा एकल महिलाहरूको विवरण :	४५
तालिका ४३ : सामाजिक सुरक्षा भत्ता (अपाङ्ग र बालबालिका) पाउनेहरूको विवरण.....	४५
तालिका ४४ : शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण	४६
तालिका ४५ : पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको विवरण :	४७
तालिका ४६ : वडा नं. १ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४६
तालिका ४७ : वडा नं. २ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४६
तालिका ४८ : वडा नं. ३ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४६
तालिका ४९ : वडा नं. ४ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४६
तालिका ५० : वडा नं. ५ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४९
तालिका ५१ : वडा नं. ६ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४९
तालिका ५२ : वडा नं. ७ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	४९
तालिका ५३ : वडा नं. ८ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	५०
तालिका ५४ : वडा नं. ९ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	५०
तालिका ५५ : वडा नं. १० मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण.....	५१
तालिका ५६ : वडा नं. ११ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण	५१
तालिका ५७ : न.पा.वडा नं.१, २ र ३ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विवरण	५१
तालिका ५८ : वडा नं. ४, ५ र ६ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विवरण	५१
तालिका ५९ : वडा नं. ७ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विवरण :	५२
तालिका ६० : वडा नं. ८ र ९ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण :	५२
तालिका ६१ : वडा नं. १० र ११ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण :	५२
तालिका ६२ : ५ वर्ष र माथिको शैक्षिक अवस्थाको विवरण	५३
तालिका ६३ : विद्यालय पहिरेका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको विवरण :	५३
तालिका ६४ : साक्षरता दरमा महिलाको हिस्सा सम्बन्धी विवरण.....	५४
तालिका ६५ : बालबिकास केन्द्रहरूको विवरण	५४
तालिका ६६ : विद्यालयमा शौचालय प्रयोगको विवरण	५५
तालिका ६७ : तहगत शिक्षक विवरण	५७
तालिका ६८ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा भएका सस्थागत विद्यालयहरूको विवरण	६१
तालिका ६९ : जिल्लामा रहेका विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरण	६२
तालिका ७० : स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण.....	६२
तालिका ७१ : पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य चौकमा कार्यरत कर्मचारी विवरण	६३
तालिका ७२ : स्वास्थ्य चौकमा सेवा प्राप्त गर्ने सेवा ग्राहीको लिङ्ग र उमेर अनुसारको विवरण(नयाँ विरामी).....	६३
तालिका ७३ : स्वास्थ्य चौकमा सेवा प्राप्त गर्ने सेवा ग्राहीको लिङ्ग र उमेर अनुसारको विवरण (पुराना विरामी).....	६४
तालिका ७४ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाले स्वस्थ चौकीबाट सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि सेवा लिनेको विवरण	६४
तालिका ७५ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाले स्वस्थ चौकीबाट लिएको सुत्केरी सेवाको विवरण	६५
तालिका ७६ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा स्वस्थ चौकीबाट प्रदान गरिएका परिवार नियोजन सम्बन्धि सेवा लिनेको विवरण.....	६५
तालिका ७७ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाको संख्याको आधारमा र जीवित बच्चा जन्माउने आमाहरूको विवरण.....	६५
तालिका ७८ : सुर्खेत जिल्लाको खोप सेवाको विवरण.....	६६
तालिका ७९ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरूले लिएको खोपको विवरण	६६
तालिका ८० : पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाहरूले लिएको टिटि खोपको विवरण.....	६७
तालिका ८१ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरूले लिएको खोपको GESI अनुसार विवरण	६७
तालिका ८२ : खोप सेवा छोड्ने बालबालिकाको अवस्था	६८
तालिका ८३ : सुर्खेत जिल्लाको विगत ३ वर्षहरूको पोषणको अवस्था	६८
तालिका ८४ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा ० देखि २३ महिना सम्मका बालबच्चाहरूको कुपोषणको अवस्था (नयाँ).....	६९
तालिका ८५ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा जन्म देखि २३ महिना सम्मका बालबच्चाहरूको कुपोषणको अवस्था (पुरानो)	६९
तालिका ८६ : कामदारको रूपमा घरबाट बाहिर गएका बालबालिकाहरू :	७०
तालिका ८७ : श्रमिक बालबालिकाहरूको विवरण	७०
तालिका ८८ : स्वास्थ्य सम्बन्धी सुचकांकहरूको विवरण :	७१
तालिका ८९ : बाल समूहले प्रतिनिधित्व गरेका संघ संस्थाहरूको विवरण:	७२
तालिका ९० : जन्म दर्ता भएका बालबालिकाहरूको विवरण :	७२
तालिका ९१ : महिलाहिंसाका घटनाहरूको विवरण :	७३

तालिका ९२ : नगरपालिकाको हुलाक सेवाको अवस्था	74
तालिका ९३ नगरपालिका अन्तर्गत हालका भवनहरु	75
तालिका ९४ : तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीको नाम	76
तालिका ९५ : नगरपालिका कार्यालय देखि अन्य वडाहरूमा पुग्न लाग्ने अनुमानित समय तातिका.....	76
तालिका ९६: अचल सपपती सम्बन्धि विवरण तालिका	77
तालिका ९७: धार्मिक स्थलको विवरण :.....	78
तालिका ९८: सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्थाको विवरण	78
तालिका ९९: रूट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरूको विवरण	79
तालिका १०० : नगरक्षेत्रमा सञ्चालन भएका सवारी साधनहरूको विवरण :	79
तालिका १०१ : प्रकोपबाट भएको क्षति सम्बन्धी विवरण	80
तालिका १०२: नगरपालिका अन्तर्गत संचालित लघु विद्युत आयोजनाहरूको विवरण	81
तालिका १०३ : नगरपालिकामा दुर सञ्चार सुविधाको.....	81
तालिका १०४ : भोलुगे तथा पक्की पुल सम्बन्धी विवरण	82
तालिका १०५: मुख्य बजार क्षेत्रहरूको विवरण.....	82
तालिका १०६ : सार्वजनिक पाटीपौवा र चौतारा सम्बन्धि विवरण.....	83
तालिका १०७ : खेल मैदान सम्बन्धी विवरण.....	83
तालिका १०८: नगरपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी	84
तालिका १०९ : NGOsहरूको विवरण	84
तालिका ११०: जनचेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेको जनसंख्या विवरण	85
तालिका १११: मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	86
तालिका ११२: वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरण मापनको विवरण	87
तालिका ११३ : पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धि विवरण	87
तालिका ११४: नगरबाट बाहिर निकासी हुने वस्तुहरूको विवरण :	88
तालिका ११५: औद्योगिक तथा व्यापार व्यवसायको विवरण	89
तालिका ११६: आ.व. २०७२ ०७३ को आर्थिक विवरण	90
तालिका ११७ : नगरपालिकाका कार्यरत कार्यकारी अधिकृत तथा वडा सचिवको विवरण	93
तालिका ११८ : जिल्ला स्थित क्षेत्रीय सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयको सम्पर्क नम्बर	94
तालिका ११९ : जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयको सम्पर्क नम्बर.....	95
तालिका १२०: सुर्खेत स्थित संघ/ संस्थानका कार्यालयहरू :	96
तालिका १२१ : नगरपालिकाको स्थापनाकालदेखि हालसम्मका प्रमुखहरूको विवरण.....	97
तालिका १२२ : विगत ३ वर्षको MCPM को स्तर	97
तालिका १२३: यसनगरपालिका उत्पादन पकेट क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने बालीहरू र पकेट क्षेत्रको विवरण.....	98
तालिका १२४: नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका होटलहरूको विवरण	99
तालिका १२५ : नगरपालिकामा रहेका सुरक्षा निकायहरू.....	100
तालिका १२६: नगरपालिकामा स्थापना भएका सहकारी संस्थाको नाम.....	100
तालिका १२७ : नगरपालिका रहेको रेडियो तथा एफ एम को अवस्था	103
तालिका १२८: दर्ता भएका व्यापारिक सस्थाहरू (वाणिज्य संग सम्बन्धित)	103
तालिका १२९ : तातापानी गा.वि.स.का मुदायिक मेलमिलाप कर्ताहरूको नामावली	109
तालिका १३० प्रमुख जनावर तथा चरा चुरुंगीहरूको विवरण.....	112
तालिका १३१ : नगरपालिकाका निर्वाचित नगरप्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्षहरू तथा नगर कार्यपालिकाका अन्य सदस्यहरूको विवरण	115

(Background)

नेपालमा विकेन्द्रित शासनको कोशेढुङ्गाको रूपमा रहेको स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा नियमावली २०५६ ले स्थानीय निकायमा अधिकार निक्षेपणसहितको स्थानीय शासनको परिकल्पना गरेको छ । सो अनुसार स्थानीय निकायले सम्बन्धित क्षेत्रको वस्तुस्थिति विश्लेषण गर्ने, श्रोत अनुमान गर्ने, आवधिक योजना तथा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्ने, विकासका गतिविधि तथा सेवा प्रवाह गर्ने, विकास कार्यहरूबाट प्राप्त प्रतिफलको अनुगमन तथा लेखाजोखा गर्ने अधिकार स्थानीय निकायलाई प्रदान गरेको छ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को दफा ४३ अनुसार प्रत्येक गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाहरूले आफ्नो क्षेत्रको विकासका लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नु पर्नेछ । यसैगरी दफा ४४ अनुसार प्रत्येक नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको विकासका निम्ति नगर स्तरीय वस्तुगत तथ्याङ्क संकलन गरि नगरको वस्तुस्थिति देखिने स्रोत नक्सा तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

यसैगरी नगर विकास योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०६७ र स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९ र नगरपालिकाको न्यूनतम शर्त तथा कार्यसम्पादन मापन कार्यविधि २०६६ (संशोधन र परिमार्जन) अनुसार नगरपालिकाले विभिन्न क्षेत्रको तथ्याङ्क संकलन गरि नगरको वस्तुस्थिति भल्किने विवरण तयार गरि हरेक ५ वर्षमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ, भन्ने व्यवस्था रहेको छ । यसका साथै नगर विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरि नगर विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न आवधिक तथा वार्षिक नगर विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा नगर विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न नगर वस्तुस्थिति विश्लेषण विवरण तयार तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेको छ ।

स्थानीय शासनलाई सुशासन प्रवर्धन, सामाजिक सशक्तिकरण तथा विकास प्रतिफल अभिवृद्धि गर्ने प्रमुख रणनीतिको रूपमा स्वीकार गरिएको छ । नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय शासनको संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था अनुसार शासन सञ्चालनमा केन्द्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारको संरचना प्रस्ताव गरिएको छ । संविधानले गाउँपालिका र नगरपालिकालाई स्थानीय सरकार र जिल्लातहमा विकास व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह कार्यमा समन्वय गर्न जिल्ला परिषदको व्यवस्था गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था अनुसार स्थानीय तहमा समावेशी तथा लोकतान्त्रिक प्रणालीको अभ्यास र विकास प्रतिफलमा अभिवृद्धि गर्न स्थानीय शासनको अनुसरण गर्ने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उप धारा ३ बमोजिम मिति २०७३/११/२७ देखि लागु हुने गरि ४ वटा महानगरपालिका, १३ वटा उपमहानगरपालिका २४६ वटा नगरपालिका, ४८१ वटा गाउँपालिका गरि ७४४ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भई जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ ।

नेपालको वर्तमान संवैधानिक व्यवस्था अनुसार हरेक स्थानीय निकायले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा ४४ अनुसार प्रत्येक स्थानीय निकायहरूले आफ्नो क्षेत्रको विकासका निम्ति वस्तुगत तथ्याङ्क संकलन पार्नु पर्ने प्रावधान भएको तर नेपालको संविधान २०७२ अनुसार पुरानो संरचना हटेर गाउँपालिका र नगरपालिकाको अवधारणा आए अनुसार साविकका सालकोट, बाबियाचौर, विद्यापुर, छाप्रे र तातापानी गाउँ विकास समितिहरू मिलेर नयाँ पञ्चपुरी नगरपालिका बनेको छ । यसै सन्दर्भमा आरती नेपाल संस्थाको प्राविधिक सहयोगमा यस

नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ भने नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण पुस्तिका तयार पार्दा नगरपालिकाको भू-वनावट, सम्भाव्यता, स्थानीय आवश्यकता, स्रोत व्यवस्थापन, उपरोक्त कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था र योजनाबद्ध रूपमा नगर विकासका प्रयासहरूलाई अगाडि बढाउन नगर वस्तुस्थिति विवरण तथा श्रोत नक्सा अपरिहार्य भए बमोजिम नगर वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

१.२.अध्ययनका उद्देश्यहरू

नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ मा व्यवस्था भए अनुरूपका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरू मिति २०७३/११/२७ गते भएको निर्णय अनुसार क्रियाशिल भएपश्चात पञ्चपुरी नगरपालिका साविकका ५ वटा गा.वि.स.हरू सालकोट, बाबियाचौर, छाप्रे, विद्यापुर र तातापानी मिलेर बनेको हो । यो नगरपालिका घोषणा भएपश्चात समायोजन भएको स्थानहरूको सम्पूर्ण वस्तुस्थिति समावेश हुने गरि कुनै आधिकारिक दस्तावेज नभएको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै तथा नेपाल सरकार सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार यस नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरि सार्वजनिक गरिनु पर्ने नीतिगत निर्णय अनुसार यो वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । यसका लागि साविकका गा.वि.स.हरूले विभिन्न समयमा संकलन गरेका तथ्यांकहरू, जिल्ला स्थित विभिन्न विषयगत कार्यालयहरूबाट सङ्कलित संस्थागत सुचनाहरू, नेपालको पछिल्लो जनगणना राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसारको जानकारी आदि स्रोतहरूबाट तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषणका साथ नगरको भौगोलिक, जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा वातावरणीय र संस्थागत स्थिति विश्लेषण सहित नगरपालिकाको वस्तुस्थिति चित्रण गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । यी उद्देश्यहरूका साथै अन्य विशिष्ट उद्देश्यहरू देहायअनुसार रहेका छन् ।

- नगरको समग्र वस्तुस्थिति चित्रण तथा विवरण तयार गर्ने र सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने,
- नगरको भू-जैविक, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, वातावरणीय र संस्थागत विकास समेत विषयगत वस्तु स्थिति चित्रण तथा विश्लेषण विवरण तयार गर्ने,
- नगरको भौतिक, प्राविधिक, मानवीय तथा वित्तीय स्रोतको स्थिति र उपलब्धता बारे विश्लेषण गर्ने,
- दोश्रो स्रोतबाट प्राप्त तथ्याङ्क विश्लेषण गरि विषयगत रूपमा एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने,
- नगरको विषय/क्षेत्रगत विकासका सम्भावना तथा समस्याहरूको पहिचान तथा विश्लेषण गर्ने,
- नगरको आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र एकीकृत अद्यावधिक सूचना विवरण उपलब्ध गराउने,
- नगरपालिकाको आवश्यकता, सम्भाव्यता र प्राथमिकताको आधारमा स्पष्ट लक्ष्य, उद्देश्य, नीति तथा कार्यक्रम तयार पारी वार्षिक योजना तर्जुमामा मद्दत गर्ने,
- नगरपालिकाको वास्तविक र सही सूचना संकलन तथा व्यवस्थापन गर्न मद्दत पुग्ने,
- स्रोत, साधन र सीपको पहिचान गरि त्यसको सदुपयोग गर्न तथा सम्भावित जोखिमहरूबाट वच्ने उपायहरूको खोजी गर्न सकिने,

- भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक र मानवीय जीवनका हरेक पक्षहरूका बारेमा जानकारी प्राप्त हुने हुनाले संचालित कार्यक्रमको समीक्षा गरि सुधार, समायोजन वा परिवर्तन गर्न र नयाँ योजना तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण (*Feedback*) प्राप्त हुने,
- सरकारी एवं गैरसरकारी संस्था तथा स्थानीय निकायहरूबीच समन्वय गराई कार्यान्वयनको प्रभावकारिता बढाउँदै विकासको दोहोरोपनलाई कम गर्दै लैजाने ,
- सूचनाबाट विभिन्न निकाय तथा व्यक्तिहरूसँग सम्बन्ध बढाउन सहज हुने हुनाले आपसी सहयोगको वातावरण निर्माण हुने,
- यस नगरपालिकामा रहेका सम्पूर्ण स्रोत र साधनका साथै राज्यले प्रदान गर्दै आइरहेका विभिन्न सेवा सुविधाको बारेमा स्पष्ट नक्सांकन हुने ।

१.३. अध्ययनको महत्व

विकासका प्रतिफलहरू जनता समक्ष पुऱ्याउन एवं सबै वर्गले उपयोग गर्न सक्ने वातावरणको श्रृजना गर्नका लागि स्थानीय तहको वास्तविक वस्तुस्थिति र आवश्यकताको पहिचान गर्नु आजको प्रमुख आवश्यकता हुन्छ । वर्तमान विश्वव्यापीकरणको युगमा समय सापेक्ष ढंगले समानुपातिक विकासका प्रकृयाहरू अगाडि बढाउन सम्बन्धित क्षेत्रको वस्तुगत र विश्लेषणात्मक अध्ययन हुनु जरूरी छ । परिवर्तित संरचना अनुसार तयार भएको यस नगरपालिकाको वास्तविक वस्तुस्थिति पहिचान गरि भावी विकास योजना र रणनीतिहरू तर्जुमा गर्न तथा विभिन्न विकासका क्रियाकलापहरू संचालन गर्न पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरणले विशेष महत्व राख्ने छ । यसका अतिरिक्त प्रस्तुत वस्तुगत विवरण सम्बन्धित क्षेत्रका संस्था एवं अनुसन्धानकर्ता, योजनाकार, विकास चिन्तक, समाजसेवी लगायत जिज्ञाशु महानुभावहरूलाई समेत उपयोगी हुने भएकोले यस अध्ययनको महत्व व्यापक रहेको छ ।

१.४. अध्ययनको औचित्य

नेपाल सरकारले देशभरका ७४४ वटै स्थानीय सरकार कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । वि.स.२०७३ फागुन २७ गते स्थानीय तहको विवरण राजपत्रमा प्रकाशन गरेसँगै फागुन २९ गतेबाट देशभर स्थानीय तह कार्यान्वयनमा आएका छन् । स्थानीय निकाय अन्तर्गत हरेक स्थानीय निकायलाई दिँदै आएको विकास प्रारम्भिक बजेटलाई आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ देखि स्थानीयकरण गर्दै लैजाने योजना अगाडि सारेको छ । यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा साविकका विभिन्न ५ वटा गा.वि.स.हरू मिलाएर बनाए पछि नेपाल सरकारको पछिल्लो २०७४/०९/२६ को परीपत्र अनुसार हरेक नयाँ स्थानीय निकायले आफ्नो क्षेत्रको वस्तुगत विवरण तयार गरि सार्वजनिकरण गर्नुपर्ने भनि निर्देशन भएअनुसार यस नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार परिएको हो । नगरपालिकाले आगामि दिनमा वस्तुगत विवरणको आधारमा स्रोत साधनको व्यवस्थापन र उचित कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन एवं अनुगमन तथा मुल्यांकनका साथै नीति नियम तर्जुमाको सहयोगी हुने भएकोले पनि यसको अध्ययन अपरिहार्य हुन गएको हो ।

१.५ अध्ययन विधि

नगरपालिकाको वस्तुगत विवरणको ढाँचा तयारीका लागि हाल तयार भएका विभिन्न वस्तुगत विवरणहरूको अध्ययन, सहस्राब्दी विकास लक्ष्य (MDG), दिगो विकास लक्ष्य (SDG) तथा सूचकहरूको अध्ययन, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागका विभिन्न प्रकाशनहरू, राष्ट्रिय जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य संवेक्षण प्रतिवेदनहरू, जिल्ला सूचना व्यवस्थापन सम्बन्धी दिग्दर्शन, जिल्लाको पार्श्वचित्र, साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाहरूको पार्श्वचित्र र आवधिक गाउँ विकास योजना तर्जुमा मस्यौदा निर्देशिका नगरपालिका स्थित वर्तमान नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, कार्यकारी अधिकृत, सचिवहरू, सामाजिक परिचालकहरू, विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधीहरूसँगको परामर्श, नगरपालिकाहरूको स्थलगत अध्ययन, साविकका गा.वि.स.हरूका प्रकाशनहरू, जिल्ला स्थित विषयगत कार्यालयहरूको विवरण, यस क्षेत्रमा कार्य गरेका विज्ञहरूसँग गरेको परामर्श आदि प्रमुख हुन्।

उल्लेखित ढाँचा अनुसार यस नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विभिन्न अध्ययन विधिहरूको प्रयोग गरिएको छ। यस मुख्य प्रयोजनका लागि विशेषगरि द्वितीय स्रोतबाट प्राप्त जानकारी, स्थलगत जानकारी तथा लक्षित समुह छलफल, अन्तरक्रिया लगायत सामाजिक अध्ययन विश्लेषणका विवरणात्मक र विश्लेषणात्मक शैलीहरूको उपयोग गरिएको छ। यसैगरि जिल्ला तहमा उपलब्ध प्रकाशित तथा अप्रकाशित अन्य द्वितीय सूचनाका स्रोतहरू र विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिवेदनहरूको समेत अध्ययन, तुलना र विश्लेषण गरि समग्र नगरपालिकाको अवस्था भल्कने गरि नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्ने प्रयास गरिएको छ।

१.६. अध्ययनको क्षेत्र र सीमा

प्रस्तुत नगरपालिकाको प्रोफाइलको अध्ययन क्षेत्र विस्तृत भएको हुँदा अध्ययनको उद्देश्यले दर्शाएका विषयवस्तुलाई नै मुख्य क्षेत्रको रूपमा लिईएको छ। साधन, स्रोत, समय, लागत, सूचना लगायत अन्य विषय वस्तुहरूको सिमितताका कारणले जुनसुकै अध्ययन पनि केही निश्चित सीमा भित्र बाँधिएको हुन्छ, यस अध्ययनमा सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको मार्ग दर्शन र ढाँचा अनुसार तयार गरिनुलाई अध्ययनको मुख्य सीमाक्षेत्र मानिएको छ।

२.स्थानीय निकायको परिचय

यस अन्तर्गत विशेष गरि पृष्ठभूमी, नगरपालिकाको परिचय, नामाकरण, भौतिक तथा प्रशासनिक अवस्थिति, नगरपालिकाको क्षेत्रफल लगायतका विषयवस्तुहरू समावेश गरिएको छ ।

२.१ पृष्ठभूमी

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ बमोजिम हरेक स्थानीय निकायले आफ्नो क्षेत्रको विकासको निमित्त तथ्याङ्क संकलन गरि वस्तुस्थिति भल्कने गरि वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । यसै गरि नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिकाहरूमा मिति २०७३/११/२७ देखि लागु हुने गरि ४ वटा महानगरपालिका, १३ वटा उपमहानगरपालिका २४६ वटा नगरपालिका, ४८१ वटा गाउँपालिका गरि ७४४ वटा स्थानीय निकाय कायम भई जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पहुँच विस्तार गर्नका लागि यी निकायहरूको विकास योजना, सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक, भौगोलिक लगायतका विवरणको सूचनामा आधारित नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरिनु पर्ने उल्लेख गरिएको छ । यसका साथै विद्यमान ऐन तथा नियमले पनि स्थानीय विकास र सुशासनको अभ्यासमा सूचनाको प्रयोगलाई न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको (MCPM) मुख्य कार्यक्षेत्रको रूपमा राखेको अवस्था छ ।

भरपर्दो एवं विश्वसनीय तथ्याङ्क र सूचनाबाट वस्तुगत र वैज्ञानिक योजना बन्न सक्छ र फलस्वरूप ठोस उपलब्धि हासिल हुनाका साथै स्रोतको प्रभावकारी परिचालन सम्भव हुन्छ । यस नगरपालिकाको सन्दर्भमा छोटो समय र न्यून स्रोत साधनको व्यवस्थापनका बावजुद आवश्यक सूचनाको अभाव देखिदैन, स्थलगत सर्वेक्षणका विभिन्न प्रतिवेदनहरू, छलफल, अन्तरक्रिया, विषयगत कार्यालयहरूबाट प्राप्त विभिन्न जानकारीहरू, विगतमा तयार पारेका गाउँ प्रोफाइलहरू आदिका आधारमा यस नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

२.२ सुर्खेत जिल्लाको परिचय :

नेपालको पछिल्लो परिवर्तित संरचना अनुसार विभिन्न ७ वटा प्रदेशहरूमध्ये प्रदेश नं ६ को मुटु तथा सम्भावित राजधानीका रूपमा रहेको यस सुर्खेत जिल्लामा पाँच वटा नगरपालिका र ४ वटा गाउँ पालिका रहेका छन् । नेपालको मानचित्रमा यसको फैलावट २८•२०" देखि २८• ५८" उत्तरी अक्षांश र ८०• ५९" देखि ८२• २" पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ । समुद्री सतहबाट १९८ मी. (पञ्चपुरी न.पा.को तातापानी) उचाइदेखि २३६७ मी. (चिङ्गाड गा.पा.को मटेला गुराँसे) उचाइसम्म यस जिल्लाको सतह रहेको छ । पूर्वबाट पश्चिमतर्फ साँघुरिएर फैलिएको सुर्खेत जिल्लाको कुल लम्बाइ ११० कि.मी. रहेको छ भने अधिकतम उत्तर दक्षिण तर्फको चौडाइ ३० कि.मी. रहेको छ । जिल्लाको करिब १६ प्रतिशत भाग उपत्यका भित्र र ८४ प्रतिशत भाग पहाडी क्षेत्रमा पर्दछ । यस जिल्लाको पूर्वमा सल्यान, पश्चिममा डोटी र अछाम, उत्तरमा जाजरकोट र दैलेख र दक्षिणमा बर्दिया र कैलाली जिल्लाहरू पर्दछन् । सुर्खेत जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २४५१ वर्ग किलोमिटर अर्थात २४९०१६ हेक्टर रहेको छ । सहरी क्षेत्रफल ३४ वर्ग कि.मी. र ग्रामीण क्षेत्रफल २४१७ वर्ग कि.मी रहेको छ । सुर्खेत जिल्लालाई राजनैतिक वा

प्रशासनिक उद्देश्यले ९ वटा स्थानीय निकायहरूमा विभाजन गरिएको छ, जसलाई तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका 1: नयां संरचना अनुसार सुर्खेतका स्थानीय निकायहरूको विभाजन

सि.न.	गाउँ/नगरपालिकाको नाम	समावेश भएका साविक गा.वि.स.हरू	क्षेत्रफल	जनसंख्या	वडा संख्या
			वर्ग कि.मी.		
१	चौकुने गाउँपालिका	लगाम, बेतान, विजौरा, घाटगाउँ र गुटु	३८१.०१	१५२४०	१०
२	पञ्चपुरी नगरपालिका	सालकोट, बाबियाचौर, छाप्रे, विद्यापुर र तातापानी	३२९.९	३२२३१	११
३	बराहताल गाउँपालिका	हरिहरपुर, तरङ्गा, कुनाथरी, पोखरीकाँडा र लेखागाउँ	४५३.०९	२६८०२	१०
४	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	लाटिकोइली, जर्बुटा, गढी, रतु, गर्पन, वीरेन्द्रनगर न.पा. र उत्तरगंगा	१४५.०६	१००४५८	१६
५	भेरी गंगा नगरपालिका	लेखपराजुल र भेरीगंगा न.पा.	२५६.२	४१४०७	१३
६	गुर्भाकोट नगरपालिका	मालारानी, धारापानी, सहारे र शुभाघाट	२२८.६२	४३७६५	१४
७	सिम्ता गाउँपालिका	घोरेटा, काफलकोट, आग्रिगाउँ, बजेडिचौर, राकम, काप्रिचौर, डाँडाखाली र खानीखोला	१४१.६४	२५८४५	९
८	लेकबेसी नगरपालिका	लेखफर्सा, दशरथपुर, कल्यान, साटाखानी र नेटा	१८०.९२	३०२९५	१०
९	चिङ्गाड गाउँपालिका	रजेना, रानीबास, मटेला, अवलचिङ्ग र पाम्का	१७०.१९	१७२७५	६

स्रोत : राज्य पुनरसंरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७३

बाह्र वण्डाल अठार खण्डाल को नामले परिचित यो जिल्ला २०१६ साल पहिला दैलेख जिल्ला अन्तरगत रहेकाले यसको छुट्टै अस्तित्व थिएन र नेपाल अधिराज्यलाई १४ अञ्चल ७५ जिल्लामा प्रशासनिक विभाजन पश्चात १७ वटा गाउँ पञ्चायत र यसको जम्मा क्षेत्रफल ९५४ वर्ग मि. रहेको थियो भने समय समयमा सिमाना थपघट हुँदै हाल यो जिल्ला पूर्वमा मालारानी देखि पश्चिममा लगाम सम्म लम्बिएको यसको भू-बनोट लगभग इट्टा आकारको छ। यस जिल्लाको पुरानो नाम दोभानचौर (चौभानचौर) हो।

भेरी, कर्णाली, सोत खोला, गोचेखोला, तोली खोला, गिरिघाट खोला, चिङ्गाड खोला, भुप्रा खोला यस जिल्लाका प्रमुख नदी तथा सहायक नदी अथवा खोला हुन् भने बुलबुले, बराह, गुप्तीदह प्रमुख ताल तलैया अन्तरगत पर्दछन्। यस जिल्लाका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा देउती बज्यै मन्दिर, शिव मन्दिर, कालिका मन्दिर, कृष्ण मन्दिर, गणेश मन्दिर, सुवाघाट देउती बज्यै मन्दिर, छिन्चु देउती बज्यै मन्दिर, पेमा साङ्घाक छोलेङ गुम्बा, काँक्रेविहार, बुलबुले उद्यान, चमेरे गुफा आदि रहेका छन्। पहाडी क्षेत्रबाट मानिसहरू यस जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा आइ सरसामान खरिद विक्री गरि लैजाने गर्दछन्। वीरेन्द्रनगर, छिन्चु, रामघाट, मेहेलकुना, जहरे, बोटेचौर, बड्डीचौर, बाबियाचौर, विद्यापुर, गुटु आदि यस जिल्लाका प्रमुख व्यापारिक केन्द्रहरू हुन्।

२.३. पञ्चपुरी नगरपालिकाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमी

नेपालको पछिल्लो बदलिदो संरचना अनुरूप प्रदेश नं ६ को केन्द्रमा पर्ने सुर्खेत जिल्ला राजनैतिक वा प्रशासनिक ढंगले ९ वटा स्थानीय तहहरू ५ वटा नगरपालिका र ४ वटा गाउँपालिकाहरूमा विभाजन गरिएको छ । पञ्चपुरी नगरपालिका जिल्लाको पश्चिम क्षेत्रको रमणीय स्थानमा अवस्थित प्राकृतिक तथा भौतिक, साँस्कृतिक स्रोत सम्पन्न नगरपालिका हो । जिल्लाका ९ वटा स्थानीय निकायहरूमा क्षेत्रफलका हिसाबले तेस्रो ठुलो (३२९.०९वर्ग कि.मी.) यो नगरपालिका स्रोतका तथा संभावनाका हिसाबले सक्षम तर विकासका हिसाबले पिछडिएको मानिन्छ । उत्पादनको क्षेत्रमा यो नगरपालिकाले सुर्खेतका अन्य स्थान सरह उदाहरणीय भुमिका खेलेको छ । मुख्य गरि वनजंगल, वनपैदावार र कृषि उत्पादनलाई मुख्य आम्दानीको स्रोत मान्न सकिने यस नगरपालिकाको बाबियाचौर बजारलाई मुख्य व्यापारीक केन्द्र बनाई प्राकृतिक, नदिजन्य उत्पादन र तरकारी निर्यातका लागि प्रसिद्ध मानिदै आएको छ ।

सुर्खेत जिल्लाको सदरमुकाम वीरेन्द्रनगर देखि पश्चिम क्षेत्र पञ्चपुरीको काखमा अवस्थित साविकका सालकोट, बाबियाचौर, छाप्रे, विद्यापुर र तातापानी गरि ५ वटा गा.वि.स. मिली पञ्चपुरी नगरपालिका बनेको छ । उत्तरमा कर्णाली नदि, दक्षिणमा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको भाग,पुर्वमा बराहताल गाउँपालिका र पश्चिममा चौकुने गाउँपालिका रहेको यस नगरपालिकाको अक्षांश २८° ३९' ४६" उत्तर देखि २८° ५४' ५०" उत्तर सम्म र देशान्तर ८१° १५' २७" पूर्व देखि ८१° ३१' २९" पूर्व सम्म फैलिएको छ । यस नगरपालिकाको २०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार कुल जनसंख्या ३२ हजार २ सय ३१ जना र घरधुरी सर्वेक्षण २०७२ अनुसार ३७ हजार २ सय ३ जना रहेका छन् । यस क्षेत्रमा पर्यटन, कृषि पशुपालनको उच्च सम्भावना रहेको छ । यस नगरपालिकामा जातिय रुपमा मिश्रित बसोबास रहेको अवस्था छ । विशेष गरि ब्राहमण, क्षेत्री, मगर, दलितहरूको उच्च बसोबास रहेको देखिन्छ । यस क्षेत्रका समुदायले नेपाली भाषालाई मातृभाषाको रुपमा प्रयोग गरेको पाईन्छ । जसमा साविकको सालकोट गा.वि.स.लाई वडा नं.१, २ र ३ मा, बाबियाचौर गा.वि.स.लाई ४, ५ र ६ मा, छाप्रे गा.वि.स.लाई वडा नं. ७ मा, विद्यापुर गा.वि.स.लाई ८ र ९ मा र तातापानी गा.वि.स. लाई १० र ११ वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ । यस नगरपालिकाको केन्द्रको रूपमा हाललाई साविकको बाबियाचौरलाई तोकिएको छ । जनचाहना र आवश्यकताको सम्बोधन गर्ने हेतुले यस नगरपालिकाले सरकारी निकायका सेवा केन्द्र र गैरसरकारी संघ/संस्थाहरूसँग समन्वय गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिएको छ । यस नगरपालिका अन्तरगत हाल कायम गरिएका वडा र त्यस अन्तर्गत रहेका साविकका गा.वि.स. तथा वडाहरूको विवरणलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १: नयाँ संरचना अनुसार पञ्चपुरी नगरपालिकाको विभाजन

वडा नं.	साविकका गा.वि.स.	साविकका वडाहरू	क्षेत्रफल	परीवार संख्या	जनसंख्या
१	सालकोट	१, २ र ३	२०.१७	४२६	२४०६
२	सालकोट	४ र ५	१३.१६	५५०	२७७५
३	सालकोट	६, ७, ८ र ९	८.७७	६६०	३३२९
४	बाबियाचौर	६, ७ र ९	१५.३३	४८२	२४०७
५	बाबियाचौर	१, २ र ३	१८.७४	५५९	२७७५
६	बाबियाचौर	४, ५ र ६	१२.८५	५९१	३०३२
७	छाप्रे	१ देखि ९	६१.१४	६१७	३५०६

8	विद्यापुर	५,६,७ र ८	27.57	668	3374
9	विद्यापुर	१,२,३,४ र ९	22.03	642	3040
10	तातापानी	६,७,८ र ९	70.46	602	3041
11	तातापानी	१,२,३,४ र ५	51.68	507	2546
जम्मा			329.9	6304	32291

स्रोत : राज्य पुनरसंरचना प्राविधिक सहयोग समिती प्रतिवेदन, २०७३

यस नगरपालिकामा उपलब्ध स्रोतहरू मध्ये प्राकृतिक स्रोतका रूपमा वनजंगल र जडिबुटी यहाँको आर्थिक समृद्धि र विकासको बलिया आधारहरू हुन् । त्यसै गरि कृषि र पशुजन्य वस्तुहरूको उत्पादन पनि उल्लेख्य रूपमा आन्तरिक आम्दानीको प्रमुख स्रोत र आधारका रूपमा स्थापित रहेको छ । राजनैतिक दलको आपसी सहकार्य पञ्चपुरी नगरपालिको सामूहिक विकासका लागि केन्द्रित रहेको देखिन्छ । विभिन्न संघसंस्था, आर्थिक विकासको धरोहर सहकारी, सामूहिक कार्य, व्यवसायिकता जस्ता प्रयासले यहाँका जनताहरू सशक्तिकरणको मार्गमा होमिएको पाइन्छ ।

२.४. नगरपालिकाको नामाकरण

पञ्चपुरी नगरपालिको नामाकरण सम्बन्धमा यस क्षेत्रका विज्ञ तथा स्थानीयवासीहरूको व्यापक छलफल र सुभाब अनुसार यस क्षेत्रकै प्रशिद्ध धार्मिक, ऐतिहासिक तथा मनमोहक स्थानको रूपमा परिचित साविकको छाप्रे गा.वि.स. वडा नं १ र हालको पञ्चपुरी नगरपालिका वडा नं. ७ को मनमोहक डाँडामा पञ्चपुरी माइको मन्दिर रहेको र यसको ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्वलाई विस्तार गर्नका लागि नगरपालिको नाम यसैको नामबाट नामाकरण गरिनु पर्ने राय आएपछि यसको नाम पञ्चपुरी नगरपालिका राखिएको हो । स्थानीय जनश्रुति अनुसार यो क्षेत्रमा प्राचिन समयमा पञ्च भालात्रीहरूले महत्वपूर्ण निर्णय गर्नुपर्दा सबैजना जम्मा भएर यस ठाउँमा बसी निर्णय गर्ने तथा यस क्षेत्रको विकासका योजना बनाउदा सबै पञ्चहरू भेला हुने ठाउँ भएकाले पनि यसको नाम पञ्चपुरी रहन गयो भन्ने किम्बदन्ती पनि रहेको छ । पैदल मार्गको पर्यटकिय सम्भावना रहेको यस क्षेत्रबाट अछाम, दैलेख र सुर्खेतको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । यस ठाउँमा ऐतिहासिक महत्वको एउटा पञ्चपुरी माइको मन्दिर रहेको छ । अन्दाजी २१ बिगाहा क्षेत्रफलमा फैलिएको सफा सुन्दर र रमणिय यस स्थानलाई नगरपालिकाले व्यवस्थापन गर्न सकेमा महत्वपूर्ण पर्यटन गन्तव्य स्थानको रूपमा विकास भई नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत बृद्धि गर्न सकिने सम्भावना देखिन्छ ।

२.५. भौगोलिक तथा धरातलीय अवस्थिति

सुर्खेत जिल्लाका ९ वटा स्थानीय निकायहरू मध्ये पञ्चपुरी नगरपालिको साविकको निर्वाचन क्षेत्र नं ३ अन्तर्गत पर्दछ । सुर्खेत जिल्लाको पश्चिममा अवस्थित पञ्चपुरी नगरपालिको क्षेत्रफल ३२९.०९ वर्ग कि.मी. र वीरेन्द्रनगर नगरपालिका देखि १५ कोषको दुरीमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा बराहताल गाउँपालिका, दक्षिणमा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको भाग, उत्तरतर्फ कर्णाली नदी तथा दैलेख जिल्लाको भाग, र पश्चिममा चौकुने गाउँपालिकाको भाग रहेको छ । समुद्री सतहको १९८ मिटर देखि २१०० मिटर सम्मको उचाइमा अवस्थित यस पञ्चपुरी नगरपालिको केन्द्र विन्दु वा सदरमुकाम र व्यापारिक क्षेत्रका रूपमा बाबियाचौर क्षेत्रलाई लिइएको छ । यो नगरपालिका सुर्खेत उपत्यकाको विस्तारित क्षेत्रको रूपमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको धेरै जसो क्षेत्र जंगल

तथा खेतियोग्य जमिनमा उर्वर क्षमता रहेको पाइन्छ । यो नगरपालिका जिल्लाको पश्चिमको केन्द्रको रूपमा विकास हुदै गएको छ । कैलालीको कर्णाली चिसापानीबाट जामु कुइने बाबियाचौर हुदै अछामको जङ्गलाघाट जोड्ने सडकको थालनीले ७ नं. प्रदेशको लिंक रोडको काम गरि बाबियाचौरलाई केन्द्र बनाई वीरेन्द्रनगर तथा सुर्खेत उपत्यकाको प्रवेशद्वारको रूपमा विकास हुदै जाने सम्भावना रहेको छ ।

२.६ क्षेत्रफल

सुर्खेत जिल्लाका ९ वटा स्थानीय निकायहरू मध्य क्षेत्रफलका हिसाबले तेस्रो ठुलो (३२९.०९वर्ग कि.मी.) यो नगरपालिका स्रोत तथा सम्भावनाका हिसाबले सक्षम मानिन्छ । यस नगरपालिकाको वडा अनुसार क्षेत्रफल हेर्दा सबैभन्दा ठुलो वडा नं.१० (७०.४६) र सबैभन्दा सानो वडा नं. ३ (८.७७) मानिन्छ । यस सम्बन्धि विस्तृत जानकारी मथिको तालिका नं. २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३. भौगोलिक स्वरूप

सुर्खेत जिल्लाको पश्चिम भागमा अवस्थित पञ्चपुरी नगरपालिका महाभारत श्रृङ्खलाको मन्द ढालयुक्त पहाडी क्षेत्र, चट्टान युक्त र कंकड खैरो माटो, अधिकांश भाग जंगलले ढाकिएको, साना ताल तलैया, बाबियाचौर उपत्यका, तथा भेरी नदीले बनाएको उपत्यकाहरू र महाभारत श्रृङ्खलाका तल्ला होचा पहाडहरूले बनेको छ । समुद्र सतहको १९८ मिटर देखि २१०० मिटरसम्म उचाइमा अवस्थित यस नगरपालिका पूर्वबाट पश्चिमतर्फ फैलिएर रहेको छ । उर्वर भूमि र विशाल जंगल क्षेत्रले ओगटेको यस नगरपालिका दोमट बलौटे माटोको भुखण्डले बनेको छ ।

जिल्लाको भौगोलिक तथा धरातलीय अवस्था अनुसार सुर्खेत जिल्लालाई मुख्यतया चार प्रकारको हावापानी पाइने क्षेत्रहरूमा विभाजन गरिएको छ । सोही भौगोलीक तथा भुधरातलीय क्षेत्रको आधारमा पञ्चपुरी नगरपालिको धेरै जसो भू-भाग समुन्द्री सतहको ४०० देखि १७०० मिटरको उचाइमा पर्ने भएकोले यहाँ न्यानो, सुख्खा, उपोष्ण, हावापानी पाइन्छ । महाभारत श्रृङ्खलाको तल्लो भागमा पाइने वनस्पति चिउरी, सिमल, तिजु, बाँभ, कटुस, काफल जातका वनस्पति पाइन्छन् भने जडिबुटि तर्फ समयो, काउलो, चुत्रो, कुरिलो, टिमुर, तेजपात, सुनगाभा, अमला, हर्रो, बर्रो, शिकारी लहरा, जिवन्ती आदि प्रशस्त मात्रामा पाइनुका साथै बाँस, निगालो जस्ता डोको डालोका लागि चोयायुक्त वनस्पति पनि यहाँ पाइन्छ र कुच्चो तथा भ्राडुको लागि अम्रिसो, वनस्पती पनि प्रशस्त पाइन्छ । यस भू-भागमा औषत १०० मिलिलिटर भन्दा बढी नै वर्षा हुने गर्दछ । मध्य तथा सुदुरपश्चिम क्षेत्रीय हावापानी कार्यालय, सुर्खेतको अभिलेख अनुसार यस क्षेत्रको तापक्रम न्यूनतम ५.९०^० अधिकतम तापक्रम ३७.५०^० रहेको देखिन्छ । जसको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३: पञ्चपुरी नगरपालिको तापक्रमको विवरण

Month	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	May.	June.	July	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec
औषत अधिकतम तापक्रम (0 ^०)	22.4	24.5	29.8	34.2	37.5	36	32.5	32.3	33.1	30.8	27.8	23.7
औषतन्यूनतम तापक्रम (0 ^०)	5.9	7.9	11	14.7	19.1	22.6	23.3	26.8	22.5	17.7	13.1	8.2

स्रोत : मध्य तथा सुदुरपश्चिम क्षेत्रीय हावापानी कार्यालय, सुर्खेत २०७४

४. स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाको विवरण

नेपाल एक बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुजाति, बहुसाँस्कृतिक विविधता भएका मानिसहरूको बसोबास भएको एक साँस्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण देश हो। नेपालको एक फरक पहिचान भनेकै साँस्कृतिक विविधता हो र नेपालको आर्थिक विकासमा महत्वपूर्ण प्रभाव पार्ने तत्वहरू मध्येको सामाजिक र साँस्कृतिक स्रोत पनि एक हो। यहाँका विभिन्न पवित्र स्थलहरूमा मन्दिर, गुठी, चर्च, परम्परागत संस्थाहरू र पर्यटकीय सार्वजनिक स्थलहरू पर्दछन्। हिन्दु धर्मवालम्बीहरूको बाहुल्यता रहेता पनि यस नगरपालिकामा बौद्ध धर्म, क्रिश्चियन धर्म मान्नेहरूको पनि सामान्य मात्रामा बसोबास भएकाले यहाँ मुख्यतया दशैं, तिहार, माघेसक्रान्ती, तीज, जनैपुर्णिमा, बुद्धजयन्ती, क्रिसमस डे लगायतका चाडपर्वहरू मुख्य रूपमा मनाइन्छ। यहाँ मनाइने मुख्य चाडपर्वको अलवा स्थानीय स्तरमा मनाइने जात्रा तथा मेला सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४ : नगरपालिकामा रहेका स्थानीय चाडपर्व/जात्रा/मेलाहरूको विवरण

क्र.सं.	चाडपर्वहरू	मनाइने महिना	तिथि	मनाउने जातजाति
१	दशैं, तिहार	असोज, कार्तिक	दशमी, द्वितीया, तृतीय	सबै हिन्दु
२	माघेसक्रान्ती	माघ १ गते	संक्रान्ति	थारू तथा अन्य
३	जनै पुर्णिमा, होली पुर्णिमा	भाद्र, फाल्गुण	पुर्णिमा	सबै हिन्दु
४	क्रिसमस डे	पुस	25-Dec	क्रिश्चियन
	जात्राहरू			
१	तिजको जात्रा	भाद्र	तृतीय	हिन्दु
२	भुवो जात्रा	कार्तिक	औंसी	हिन्दु
३	दशरा जात्रा	जेठ	दशमी	हिन्दु
	मेलाहरू			
१	शिवरात्री मेला	फाल्गुण		
२	माघेसक्रान्ती मेला	पुस अन्तिम दिन	संक्रान्तिको अधिल्लो दिन	सबै
३	पञ्चपुरी मेला	भाद्र	पुर्णिमाको अधिल्लो दिन	

स्रोत : लक्षित समूह छलफल २०७४

५. पर्यटकीय, साँस्कृतिक र मनोरम स्थलहरू

पञ्चपुरी नगरपालिको वडाहरूमा विभिन्न ऐतिहासिक, धार्मिक तथा साँस्कृतिक महत्वको सम्पदाहरू जस्तै चमेरे गुफा, जाजुरा दह, शिव धाम, कुण्डलीनी गुफा, पञ्चपुरी माइको मन्दिर लगायतका रहेका छन्। ब्राह्मण, क्षेत्री, ठकुरी तथा दलितको बाहुल्यता रहेको यस नगरपालिकामा मुख्यतया दशैं तिहार, माघी, तीज, होली, चैते दशैं लगायतका चाडपर्वहरू मनाइन्छन्। यस नगरपालिकामा रहेका प्रमुख स्थलहरू निम्न रहेका छन्।

तालिका ३: पञ्चपुरी नगरपालिको पर्यटकीय, साँस्कृतिक र मनोरम स्थलहरू

वडा	नगरपालिकामा रहेका पर्यटकीय स्थलहरू
१	कुण्डलीनी गुफा, भैरमथान मन्दिर,
२	शिव मन्दिर, कोटाधारा पिकनीक स्पोर्ट, भुतेछहरा पावर हाउस, माइको मन्दिर
३	दोबिल्ला सवदाह स्थल, जोडिकुला पिकनीक स्पोर्ट, जबदेन पिकनीक स्पोर्ट, भैरमथान
४	कालिका थान, बरैचे माइ मन्दिर, भैरम थान, खारेपानी,
५	शिवधाम, श्रीताल, मदनआश्रीत पार्क, जालपा देवि मन्दिर
६	त्रिवेणी पार्क, खमारी जलविद्युत योजना, चतुरे पार्क, भगवती मन्दिर, पाण्डप गुफा
७	पञ्चपुरी देविको मन्दिर, गायर खोला गौरी गुफा, मालिका मन्दिर, भक्तडी माइको मन्दिर, गणेश गुफा
८	मादले गुफा, शिव गुफा, गुप्ती ताल
९	चमेरे गुफा, जाजुरा दह, शिद्ध पाइला, मुली दह, हात्ती सुडे,
१०, ११	दोभान त्रिवेणी, राजीगाउँ, जामुघाट, जामु पिकनिक नर्सरी, भरी कर्णाली दोभान

स्रोत : लक्षित समूह छलफल २०७४

६. वर्तमान भू-उपयोग सम्बन्धी विवरण

सुर्खेत जिल्लाको भू-वनोटलाई हेर्दा जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,४९०१६ हेक्टर रहेको छ । त्यसमा वन जंगल १७७,८५४.७ हेक्टर, कृषि योग्य जमिन ५२,२०० र अन्य १८,९६१.३० हेक्टरले ओगटेको छ । यसैगरी पञ्चपुरी नगरपालिका अन्तर्गत रहेको कुल जग्गाको क्षेत्रफल ४०५०० हेक्टर रहेको छ । जसमा कृषियोग्य जमिनको क्षेत्रफल ६८२० हेक्टर, खेती गरिएको जमिन ३२०६ हेक्टर, र सिंचित क्षेत्रफल १७७८ हेक्टर रहेको छ ।

यस नगरपालिकाको वडा नं १, २ र ३ मा साविकको सालकोट गा.वि.स. रहेको छ । जहाँ कृषियोग्य जमिनको सम्पूर्ण भू-भागको लगभग ८० प्रतिशत भू-भाग खाद्यान्न वालीको लागि प्रयोग भएको छ भने १५ प्रतिशत दलहन र तेलहन वालीको लागि प्रयोग भइरहेको अवस्था छ । यहाँ विशेष गरि धान, गहुँ, मकै, जौ, तोरी, केराउ, तिल जस्ता खाद्यान्न तथा दलहन, तेलहन खेती एवं अन्य नगदेवाली समेत लगाई प्रयाप्त मात्रामा उत्पादन लिने गरेको पाईन्छ ।

यस नगरपालिकाको वडा नं ४, ५ र ६ मा अवस्थित साविकको बाबियाचौर गा.वि.स. को भू-वनोटलाई हेर्दा चुरिया उत्तुष्ण जलवायु, समथर धरातलिय स्वरुप तथा उब्जाउशिल माटो भएको यस क्षेत्रमा भूउपयोगको अवस्थालाई हेर्दा कृषि तथा वनजंगल नै प्रमुख रुपमा रहेको छ । कृषिअन्तर्गत खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, नगदेवाली, तरकारीखेती, फलफुलखेती र पशुपालनका परम्परागत तथा आधुनिक अभ्यासहरू मार्फत भूउपयोग गरिएको छ ।

पञ्चपुरी नगरपालिकाको वडा नं ७ मा साविकको छाप्रे गा.वि.स.को धेरैजसो भू-भाग पहाडी भागमा पर्ने भएकोले यहाँको हावापानी समशितोष्ण प्रकृतिको रहेको छ । कर्णाली नदिको किनारसम्म फैलिएको भूभागमा उतोष्ण र माथिल्लो क्षेत्रमा सितोष्ण हावापानी रहेको पाइन्छ । भूउपयोगको अवस्थालाई हेर्दा कृषि तथा वनजंगल नै प्रमुख रूपमा रहेको छ । कृषि अन्तरगत खाद्यान्न, तेलहन,जडिबुटी,नगदेवाली, फलफुलखेती र पशुपालनका परम्परागत शैलिहरू मार्फत भूउपयोग गरिएको छ ।

पञ्चपुरी नगरपालिकाको वडा नं ८ र ९ साविकको विद्यापुर गा.वि.स.को भू-भाग महाभारत श्रृङ्खलाको मन्द ढालयुक्त पहाडी क्षेत्र, साना ताल तलैया, उपत्यका र महाभारत श्रृङ्खलाकामा उत्तरदक्षिण फैलिएर रहेको छ । उर्वर भूमी र विशाल जंगल क्षेत्रले ओगटेको यी वडाहरूमा दोमट बलौटे माटोको भुखण्डले बनेको छ । कृषि अन्तरगत खाद्यान्न, तेलहन,दलहन,जडिबुटी खेती, फलफुलखेती र पशुपालनका ,मौरीपालन जस्ता रहेका छन् ।

पञ्चपुरी नगरपालिकाको वडा नं. १० र ११ अन्तर्गत साविकको तातापानी गा.वि.स.को भू-भाग रहेको छ । यो क्षेत्रमा समथर धरातलीय स्वरूप भएपनि उब्जाउशील भूमि निकै कम रहेको छ । भेरी र कर्णाली नदिले घेरीएको यस क्षेत्र प्राकृतिक प्रकोपको हिसावले जोखिमयुक्त देखिन्छ । यो क्षेत्रमा वि.स.२०७१ श्रावणमा गएको बाढीका कारण अधिकांश घरपरिवारहरू विस्थापित भई अहिले सम्म पनि घर जग्गा विहिन भएका छन् ।

७. सिञ्चित क्षेत्र

जल सम्पदाको हिसावले यो नगरपालिकाका केही वडाहरू सम्पन्नशाली मानिन्छन् । महाभारत श्रृङ्खला अन्तरगत अवस्थित रहेको यस क्षेत्रभित्र साना खोल्सा खोल्सी देखि ठुला खोलाहरू रहेका छन् । मुख्य खोला तथा नदिहरूमा भेरी नदि ,कर्णाली नदि, डोब्रि खोला, घट्टे खोला र चरुवा खोला, डुम्रिमुल खोला, सान्ने खोला चौर खोला, माभ खोला आदि रहेका छन् । तिनै खोलाहरूबाट मौसमी सिचाइ तथा पानी घट्ट चलेका छन् । यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका विभिन्न वडाहरूमा रहेको कृषियोग्य जमिन,खेती गरिएको क्षेत्रफल र सिंचित क्षेत्र आदिको विवरणलाई निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६: वडा अनुसार कृषि योग्य जमिन र सिञ्चित क्षेत्रफल

वडा नं.	गाउँको नाम	सदरमुकामबाट दुरी (कोष)	कुल क्षेत्रफल (हे.)	कृषि योग्य जमिनको क्षेत्रफल (हे.)	खेती गरिएको जमिन (हे.)	सिंचित क्षेत्रफल (हे.)
12,3	सालकोट	11	4483	1312	749	298
4,5,6	बाबियाचौर	11	5113	1301	770	654
7	छाप्रे	16	6654	1249	468	225
8,9	विद्यापुर	16	7731	1818	752	412
10,11	तातापानी	17	16519	1146	467	189
	जम्मा		40500	6826	3206	1778

स्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्याङ्क पुस्तिका, आ.व. २०६७/२०६८

द. वन क्षेत्र तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण

सुर्खेत जिल्लामा सामुदायिक वन, निजी वन, धार्मिक वन र संरक्षित वन आदि प्रकारका वनहरू रहेका छन् । जिल्लाभर भएका वनहरूको विवरण हेर्दा सबै भन्दा बढी सामुदायिक वनहरू रहेका छन् । समुदायलाई हस्तान्तरण गरिएको त्यसको व्यवस्थापन समुदयबाट नै गर्ने गरि जिल्ला तथा ईलाका वन कार्यालयद्वारा हस्तान्तरित सामुदायिक वनहरूको अवस्था राम्रो देखिएको छ ।

यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको सामुदायिक वनको रूपमा रहेको जंगल नै वन क्षेत्रको सबैभन्दा धेरै जमिनका रूपमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको विभिन्न वडाहरूमा वन पैदावार तथा जैविक विविधताका दृष्टिले महत्वपूर्ण मानिन्छन् । वन फडानी तथा अतिक्रमण जस्ता चुनौतिका बावजूद सामुदायिक वन संरक्षणमा जनस्तरबाट चासो लिइएका कारण यसको लोकप्रियता अझ बढ्दै गएको छ ।

पञ्चपुरी नगरपालिकामा इलाका वन कार्यालय बाबियाचौर, गुटु र बड्डीचौर अन्तर्गत हाल विभिन्न ५१ वटा सामुदायिक वन रहेका छन् जसलाई वडा अनुसार देहय बमोजिम वर्णन गरिएको छ ।

तालिका १: इलाका वन कार्यालय र यसको क्षेत्रसम्बन्धि विवरण :

क्र.स.	कार्यालयको नाम	कार्यक्षेत्र
१	बाबियाचौर इलाका वन कार्यालय	बाबियाचौर,छाप्रे,तातापानी
२	गुटु इलाका वन कार्यालय	विद्यापुर
३	बड्डीचौर इलाका वन कार्यालय	सालकोट

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

पञ्चपुरी नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूमा रहेका सामुदायिक वनहरूको नाम, उक्त वनहरूले ओगटेको क्षेत्रफल तथा तिसामुदायिक वनबाट लाभान्वित महिला र पुरुषको संख्या र लाभान्वित घरधुरीहरू आदिको वर्णन तलदिइएको छ ।

यस नगरपालिकाको वडा नं. १ सालकोट अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्न अनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २ : वडा नं.१ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण :

वडा नं.	सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	वडा नं.	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
१	१	देवस्थान सा.वन उ.स.	सालकोट २	१०६.९१	१२९	२५९	२६७	५२६
	२	कर्णाली सा.वन उ.स.	सालकोट ३	१८०	१४०	२४६	२८७	५३३
	जम्मा				३०६.९१	२६९	५०५	५५४

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. २ सालकोट अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्न अनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १: वडा नं. २ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण :

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	वडा नं	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
२	१	शिव मन्दिर सा.वन उ.स.	सालकोट ५	१६	१८९	५४४	५६५	११०९
	जम्मा			१६	१८९	५४४	५६५	११०९

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ३ सालकोट अन्तर्गत रहेका सामुदायिकवनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ११ : वडा नं. ३ मा रहेका सामुदायिकवनहरूको विवरण

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
३	१	सुनचरी सा.वन उ.स.	सालकोट ८	१३५.९१	१४५	३७५	३७२	७४७
	२	भगवति सा.वन उ.स.	सालकाट ९	१६७.३	१८३	५४६	६१४	११६०
	३	मेलपानी सा.वन उ.स.	सालकोट ७	२४५	७२	२११	२२१	४३२
	४	सरस्वती सा.वन उ.स.	सालकोट ८ र ९	१०९.८३	२६४	६९७	६९४	१३९१
	५	कालिमाटी सा.वन उ.स.	सालकोट ७	६३	६०	१६३	६४	२२७
	जम्मा			७२१.०४	७२४	१९९२	१९६५	३९५७

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ४ बाबियाचौर अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १२ : वडा नं. ४ मा रहेका सामुदायिकवनहरूको विवरण :

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
४	१	बैरैचे सा.वन उ.स.	बाबियाचौर ६	२६४.५	२००	४९२	४८९	९८१
	२	चन्द्र ज्योती सा.वन उ.स.	बाबियाचौर ९	२२०	१३२	३४५	३३६	६८१
	३	विद्येश्वरी सा.वन उ.स.	बाबियाचौर ७	१४०.३५	१३१	३४४	३७०	७१४
	जम्मा			६२४.८५	४६३	११८१	११७५	२३५६

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ५ बाबियाचौर अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १३ : वडा नं. ५ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
५	१	देविस्थान सा.वन उ.स.	बाबियाचौर २	४२५	१८३	६११	५५९	११७०
	२	डागी सा.वन उ.स.	बाबियाचौर ३	२०२.५	९६	२५९	३२२	५८१
	३	कालीका सा.वन उ.स.	बाबियाचौर ९	१९३.७१	८६	२७३	२७२	५४५
	४	कालदुङ्गी सा.वन उ.स.	बाबियाचौर ९	१९३	७८	१९८	१९२	३९०

जम्मा	1014.21	445	1341	1345	2686
-------	---------	-----	------	------	------

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

नगरपालिकाको नं. ६ बाबियाचौर अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका I : वडा नं. ६ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण

वडा नं.	सि नं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
6	1	सालघारी सा.वन.उ.स.	बाबियाचौर ८	170.71	109	319	311	630
	2	भुवा टाकुरा सा.वन.उ.स.	बाबियाचौर ८	125	114	284	275	559
	3	देउराली सा.वन.उ.स.	बाबियाचौर ४	169.6	136	365	360	725
	4	सिद्धेस्वरी सा.वन.उ.स.	बाबियाचौर ३ ५	180.85	242	805	787	1592
	जम्मा				646.16	601	1773	1733

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ७ छाप्रे अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका II : वडा नं. ७ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण

वडा नं.	सि नं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
7	1	मालिका सा.वन.उ.स.	छाप्रे ८	158.95	74	188	196	384
	2	लालभाडी सा.वन.उ.स.	छाप्रे ३	123.25	65	152	169	321
	3	कृकटे चौपाथा सा.वन.उ.स.	छाप्रे ४	172.72	80	230	251	481
	4	पोटेखोला सा.वन.उ.स.	छाप्रे ६	190.25	98	105	106	211
	5	महादेव डाँडा सा.वन.उ.स.	छाप्रे ८	94.12	127	323	317	640
	6	निगालपानी सा.वन.उ.स.	छाप्रे २	208	47	110	125	235
	7	जिम्मा सालघारी सा.वन.उ.स.	छाप्रे ५	258.44	109	304	418	722
	8	पंचपुरी सा.वन.उ.स.	छाप्रे १	170	116	312	326	638
	9	भलेनी सा.वन.उ.स.	छाप्रे ६	66	33	85	80	165
	10	ओखलढुङ्गा सा.वन.उ.स.	छाप्रे ७	425.9	215	426	434	860
	11	सल्लेरि सालघारी सा.वन.उ.स.	छाप्रे ४	196.06	105	300	215	515
जम्मा				2063.69	1069	2535	2637	5172

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ८ अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ८: वडा नं. ८ विद्यापुर रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
८	१	मैरीडाँडा सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ७	३५२.०७	२७९	७०९	८८७	१५९६
	२	माफ्किगाउँ सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ६	३४७.६२	१६०	४३१	४२५	८५६
	३	भित्रिकोपिला सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ५	३४७	१२२	३४३	३४०	६८३
	४	पियालभित्ती सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ८	७३	१५७	५७९	५३०	११०९
	जम्मा				११९.६९	७१८	२०६२	२१८२

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ९ विद्यापुर अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ९: वडा नं. ९ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
९	१	सुन्दरपुर सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ९	४९०.०९	१८६	५१४	५२५	१०३९
	२	चुलिडाँडा सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ४	३०६.२	५१	१७७	१६९	३४६
	३	डुवाडाँडा सा.वन.उ.स.	विद्यापुर ३	४७९.५८	३०३	८४३	८०६	१६४९
	४	देविडाँडा सा.वन.उ.स.	विद्यापुर २	२२४.७४	९६	२५७	२५४	५११
	जम्मा				१५००.६१	६३६	१७९१	१७५४

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. १० तातापानी अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १०: वडा नं. १० मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण

वडा नं	सि न	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
१०	१	रानीवन सा.वन.उ.स.	तातापानी ९	१६	६४	३३७	५५६	८९३
	२	मनकामना सा.वन.उ.स.	तातापानी ७	२९५.४७	१३१	४०९	४१९	८२८
	३	जनकल्याण सा.वन.उ.स.	तातापानी ६	२०५.४५	१०४	२८३	२७०	५५३
	४	वाँसघारी सा.वन.उ.स.	तातापानी ९	८३.२५	७४	१४५	१३८	२८३
	५	नार्सी सा.वन.उ.स.	तातापानी ९	१८९.६२	१३४	३१७	३००	६१७
	६	हरियाली सा.वन.उ.स.	तातापानी ९	१९८	१०६	२२५	२००	४२५
	७	शान्ति सा.वन.उ.स.	तातापानी ९	३२.७२	६६	१५६	१४९	३०५
	८	हुड्के महिला सा.वन.उ.स.	तातापानी ९	३६.३	१३६	३१५	३१९	६३४
जम्मा				१०५६.९१	८१५	२१८७	२३५१	४५३८

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

यस नगरपालिकाको वडा नं. ११ तातापानी अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरणलाई निम्न अनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ११ : वडा नं. ११ मा रहेका सामुदायिक वनहरूको विवरण :

वडा नं.	सि.नं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	लाभान्वित घर धुरी	लाभान्वित जनसंख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा
११	१	जीवन ज्योती सा.वन.उ.स.	तालापानी ५	१९१.२१	७०	२०५	२०१	४०६
	३	पातल गौरी सा.वन.उ.स.	तातापानी २,३,४	२३३.६९	२६६	९३८	९१७	१८५५
	२	ताउले सा.वन.उ.स.	तातापानी १,२,३	४९६.५	३१४	९१३	९३२	१८४५
	३	दामाकान्तर सा.वन.उ.स.	तातापानी १,२,३	१८३.४२	१०७	५६६	५७७	११४३
	जम्मा				११०६.६२	७५७	२६२२	२६३७

स्रोत : जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत, प्रगति प्रतिवेदन २०७३

९. सरकारी / सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण

यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण निर्माणका लागि गरिएको अध्ययन तथा लक्षित समुह छलफल तथा साविकका गा.वि.स.हरूबाट प्राप्त द्वितीय स्रोत अनुसार प्राप्त तथ्याङ्कलाई आधार मान्दा पञ्चपुरी नगरपालिका क्षेत्र भित्र सार्वजनिक प्रयोजनका लागि रहेको सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका १२ : सरकारी / सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण

क्र.सं.	जग्गा रहेको स्थान	पञ्चपुरी नगरपालिका	
		क्षेत्रफल	स्वामित्व
१	सालकोट	१८ विगाह	सा.व., सरकार
२	बाबियाचौर	२७ विगाह	सा.व., सरकार
३	छाप्रे	११ विगाह	सा.व., सरकार
४	विद्यापुर	१६ विगाह	सा.व., सरकार
५	तातापानी	३ विगाह	सा.व., सरकार
जम्मा		७५ विगाह	सा.व. तथा सरकारी

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

१०. जनसांख्यिकीय अवस्था

यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण निर्माणका लागि गरिएको स्थलगत अध्ययन, लक्षित समुह छलफल तथा साविकका गा.वि.स. हरूबाट प्राप्त द्वितीय स्रोत अनुसार प्राप्त तथ्याङ्कलाई आधार मानिएको छ । मुख्य गरि जनगणना २०६८ अनुसार यसको कुल जनसंख्या ३२,२३१ रहेको छ । जस्मा महिला १६,८०९ जना र पुरुष १५,४२२ जना रहेका छन् । साथै यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको हालको घरधुरी संख्या ६,३०४ रहेको छ भने औषत परिवार संख्या ५.१६ रहेको छ ।

यसै गरि वि.स. २०५८ को जनगणना अनुसार ५,०६२ घरधुरी र २०६८ अनुसार ६,३०४ रहेको छ । यि दुई जनगणना विचको तुलनात्मक अध्ययन सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २०: पारिवारिक तथा जनसङ्ख्या विवरण

विवरण	जनसंख्या विवरण		
	जनगणना २०५८	जनगणना २०६८	घरधुरी सर्वेक्षण २०७२
जनसंख्या	२७०१	३२२३१	३७२०३
परिवार संख्या	५०६२	६३०४	७२१२
जनघनत्व	९७	११६.६	१३.०६
औषत वृद्धिदर	०	२.१६	२.३६
परिवारको औषत आकार	५.३४	५.११	५.१६
महिला पुरुष अनुपात	९५.९	९१.४७	९१.७५

स्रोत : केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, २०६८, घरधुरी सर्वेक्षण २०७२

११. वडागत घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

यस नगरपालिकामा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कुल ६३०४ घरधुरी तथा ३२,२३१ जनसङ्ख्या रहेको छ । यसैगरि घरधुरी सर्वेक्षण २०७२ अनुसार ७२१२ घरधुरी र ३७२०३ जनसङ्ख्या रहेको छ । वडागत रूपमा घरधुरी संख्यालाई विश्लेषण गर्दा विविधता युक्त रहेको देखिन्छ । यस नगरपालिकाको वडा अनुसारको घरधुरी तथा जनसंख्याको तुलनात्मक विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २१: वडा अनुसार जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण

वडा नम्बर	घरधुरी सर्वेक्षण २०७२				जनगणना २०६८			
	घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा	घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा
१	४५०	१२९६	१३००	२५९६	४२६	१२०२	१२०४	२४०६
२	६०१	१५७५	१४२२	२९९७	५५०	१४५८	१३१७	२७७५
३	७१३	१८०९	१६१०	३४१९	६६०	१७५९	१५७०	३३२९
४	६२१	१७२०	१५९९	३३१९	४८२	१२६२	११४५	२४०७
५	७१७	१८६४	१७७५	३६३९	५५९	१४६०	१३१५	२७७५
६	७६८	२०७८	२०१३	४०९१	५९१	१५९५	१४३७	३०३२

7	728	1936	2061	3997	617	1759	1747	3506
8	756	1965	2214	4179	668	1731	1643	3374
9	725	1804	1794	3538	642	1602	1438	3040
10	612	1593	1476	3069	602	1615	1426	3041
11	521	1282	1015	2297	507	1366	1180	2546
जम्मा	7212	18924	18279	37203	6304	16809	15422	32231

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, घरघुरी सर्वेक्षण २०७२

१२. उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेको जनसङ्ख्यालाई उमेरगत समूहमा विभाजित गर्दा निम्नानुसारको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ। जस अनुसार ५ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकाको संख्या ४२२६ जना, ६ देखि ९ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या ४८१७ जना, १० देखि १४ वर्ष उमेर समूहमा ४७४४ जना, १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहमा ३७०६ जना, २० देखि २४ वर्ष २७०६ जना, २५ देखि २९ वर्ष सम्म २१२४ जना, ३० देखि ३५ वर्ष सम्म १७९५ जना रहेको साथै ७० देखि ७४ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या ३१४ र ७५ वर्ष माथिको जनसंख्या ३१५ जना रहेको पाइयो। जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका २२ : ० देखि ४४ वर्ष उमेर समूहको जनसङ्ख्या विवरण

	लिंग	जम्मा जनसंख्या	०-०४	५-०९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४
सालकोट											
	दुवै	८५१०	११०७	१२३३	१२४७	१०३९	७४३	५९६	४९८	४४५	३७३
	पुरुष	४०९१	५७९	६२७	६२९	४६८	३०२	२३९	२३६	२०७	१७९
	महिला	४४१९	५२८	६०६	६१८	५७१	४४१	३५७	२६२	२३८	१९४
बाबियाचौर											
	दुवै	८२१४	९९२	११९२	१२४२	९८७	७१७	४९२	४३०	४०६	४०५
	पुरुष	३८९७	५१७	६०१	६५४	४४५	३१२	१९५	१७५	१७७	१८०
	महिला	४३१७	४७५	५९१	५८८	५४२	४०५	२९७	२५५	२२९	२२५
छाप्रे											
	दुवै	३५०६	५००	५५४	५४४	३४२	२६१	२४१	२०६	१८९	१२८
	पुरुष	१७४७	२४७	२८२	२६०	१८६	११७	११०	१०५	८८	७७
	महिला	१७५९	२५३	२७२	२८४	१५६	१४४	१३१	१०१	१०१	५१
विद्यापुर											
	दुवै	६४१४	७१२	९१७	९०९	७७०	५३७	४५७	४०७	३८१	२९४
	पुरुष	३०८१	३७०	४५६	४७२	३९५	२४८	१८९	१६२	१७१	१४६
	महिला	३३३३	३४२	४६१	४३७	३७५	२८९	२६८	२४५	२१०	१४८
तातापानी											
	दुवै	५५८७	९१५	९२१	८०२	५६८	४४८	३४८	२५४	२५३	२१५

	पुरुष	2606	488	485	400	251	182	129	98	94	93
	महिला	2981	427	436	402	317	266	219	156	159	122
जम्मा		32231	4226	4817	4744	3706	2706	2124	1795	1684	1415
पुरुष		15122	2201	2451	2415	1745	1161	862	776	737	675
महिला		16809	2025	2366	2329	1961	1545	1262	1019	947	740

तालिका 23 : उमेर समुह ४५ देखि ७० वर्ष उमेर समुहको जनसंख्या विवरण

45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
315	276	170	209	147	78	44
156	143	93	90	73	45	25
159	133	77	119	74	33	19
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
303	265	220	212	157	81	103
141	127	112	96	75	37	50
159	138	108	116	82	44	53
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
116	120	80	88	59	35	43
53	70	42	49	25	18	18
63	50	38	39	34	17	25
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
241	203	152	173	114	67	80
106	100	62	83	51	37	33
135	103	90	90	63	30	47
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
189	145	130	170	131	53	45
86	53	67	81	54	24	21
103	92	63	89	77	29	24
1164	1009	752	852	608	314	315
545	493	376	399	278	161	147
619	516	376	453	330	153	168

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१३. आर्थिकरूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको अवस्था

यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्यालाई आर्थिक रूपले सक्रिय र निष्क्रिय गरि विश्लेषण गर्दा कुल ५०.४३ प्रतिशत (१५ देखि ५९ वर्ष) जनसंख्या आर्थिक रूपले सक्रिय देखिन्छ जस्मा ८९८५ महिला र ७३७० पुरुष गरि जम्मा १६३५५ रहेको छ। जुन विवरणलाई निम्नअनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका 24 : आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण :

उमेर समुह	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
० देखि १४ वर्ष	7067	6720	13787	42.77
१५ देखि ५९ वर्ष	7370	8985	16355	50.43
६० वर्ष भन्दा माथी	985	1104	2089	6.48
जम्मा	15422	16809	32231	100

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१४. भाषाको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण :

यस नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण निर्माण गर्नका लागि खोज गरिएको तथ्याङ्कलाई आधार मान्दा मातृभाषाका रूपमा धेरै जसो मानिसहरूले नेपाली भाषा नै बोल्ने गरेको पाइएको छ । यस नगरपालिकामा जनजातिहरूको जनसंख्या उलेख्य रहेको भए तापनि केहीले मात्र मगर भाषा बोल्न सक्ने तथा धेरै जसो जातीहरू (मगर तथा राजी) ले मातृभाषाका रूपमा नेपाली भाषा नै बोल्ने गरेको पाइएको छ । त्यसै गरि यस नगरपालिकामा राजी समुदायका मानिसहरूले राजी मातृभाषा पनि बोल्ने गरेको पाइन्छ । यस नगरपालिकामा भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २५ : भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	गाउँको नाम	मातृभाषा	मातृ भाषा बोल्नेहरू		
			कुल जनसंख्या	पुरुष	महिला
1,2,3	सालकोट	जम्मा	8510	4091	4419
		नेपाली	7804	3749	4055
		मगर	678	327	351
		अन्य	28	15	13
4,5,6	बाबियाचौर	जम्मा	8214	3897	4317
		नेपाली	7889	3747	4142
		मगर	198	94	104
		राजी	76	31	45
		उल्लेख नभएको	27	15	12
7	छाप्रे	जम्मा	3506	1747	1759
		नेपाली	3277	1628	1649
		मगर	229	119	110
8,9	विद्यापुर	जम्मा	6414	3081	3333
		नेपाली	5384	2590	2794
		नेवारी	74	36	38
		मगर	891	427	464
		राजी	38	16	22
		अन्य	27	12	15
10,11	तातापानी	जम्मा	5587	2606	2981
		नेपाली	5370	2497	2873
		राजी	203	103	100

	अन्य	॥	६	८
--	------	---	---	---

स्रोत :जनगणना २०६८

तालिका २६ : घरघुरी सर्वेक्षण २०७२ अनुसार भाषाका आधारमा जनसंख्याको विवरण

वडा नम्बर	भाषा अनुसार जनसंख्या			
	नेपाली	मगर/खाम	अन्य	जम्मा
१	२५९८			२५९८
२	२९९७			२९९७
३	३४१९			३४१९
४	३३१९			३३१९
५	३५२८	२६	८५	३६३९
६	४०९१			४०९१
७	३९९७			३९९७
८	४१४८	३१	०	४१७९
९	३२९०	२४४	६४	३५९८
१०	२९१७		१३२	३०६९
११	२२९२		५	२२९७
जम्मा	३६५९६	३०१	३०६	३७२०३

स्रोत :घरघुरी सर्वेक्षण २०७२

१५. धर्मको आधारमा जनसंख्याको वितरण

पञ्चपुरी नगरपालिका अन्तरगत साविकका गा.वि.स.हरूबाट तयार गरिएका वस्तुगत विवरण २०७१/०७२ तथा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस नगरपालिकामा विभिन्न प्रकारका धर्म मान्ने समुदायको वसोवास रहेको छ, जस अनुसार हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरू ९३.०३ प्रतिशत रहेको छ भने बौद्ध धर्म मान्ने ५.४८ प्रतिशत जनसंख्या रहेको छ। त्यसरी नै क्रिष्चियन धर्म मान्ने १.०८ र अन्य धर्म मान्ने जनसंख्या ०.४१ रहेको छ। धर्मका आधारमा जनसंख्याको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २७ : धर्मको आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र.स	धर्म	जनगणना २०६८	घरघुरी सर्वेक्षण २०७२
१	हिन्दु	९३.०३	९२.७८
२	बौद्ध	५.४८	५.३३
३	क्रिष्चियन	१.०८	२.०१
४	अन्य	०.४१	०.०८
	जम्मा	१००	१००

स्रोत :जनगणना २०६८, घरघुरी सर्वेक्षण २०७२

१६. जातजातिका आधारमा जनसङ्ख्याको अवस्था :

यस नगरपालिकाको जातजाती सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को प्रतिवेदनबाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार पहाडी ब्राह्मण क्षेत्री/ठकुरी/सन्यासी जातीको तथा पहाडि जनजातीहरूको बाहुल्यता रहेको पाईन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २० : जातजाति अनुसार जनसङ्ख्याको विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
१, २ र ३	सालकोट	क्षेत्री	२५१९	१२३०	१३१९
		ब्राह्मण	८७४	४१०	४६४
		मगर	१९६३	९४७	१०१६
		नेवारी	३९	१९	२०
		कामी	१४८१	७१३	७६८
		गुरुङ्ग	४०	१७	२३
		दमाई/ढोली	७१९	३५८	३६१
		ठकुरी	२४५	११२	१३३
		सन्यासी/दशनामी	३१८	१५२	१६६
		कुमाल	२९	११	१८
		मभि	१९	११	८
		बादी	१६	९	७
		अन्य	१०	४	६
		तराई अन्य	२०८	९८	११०
जम्मा			८५१०	४०९१	४४१९
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
४,५ र ६	बाबियाचौर	क्षेत्री	२४१३	११४३	१२७०
		ब्राह्मण	१५२३	७०७	८१६
		मगर	११३७	५६३	५७४
		कामी	१४३५	७०३	७३२
		गररु	२४	८	१६
		दमाई	५५१	२६२	२८९
		ठकुरी	३५९	१६८	१९१
		सार्की	४६१	२०६	२५५
		सन्यासी/दशनामी	१६५	८६	९९
		बादी	२९	१५	१४
		राजी	७७	३२	४५
		अन्य	२०	४	१६
		जम्मा			८२१४
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
७	छाप्रे	क्षेत्री	२२४७	११०८	११३९

		ब्राहमण	238	128	110							
		मगर	409	201	208							
		कामी	390	203	187							
		दमाई/ढोली	176	85	91							
		ठकुरी	45	22	23							
		अन्य	1	0	1							
जम्मा			3506	1747	1759							
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला							
८ र ९	विद्यापुर	क्षेत्री	1226	611	615							
		ब्राहमण	1840	876	964							
		मगर	1420	679	741							
		नेवार	142	69	73							
		कामी	1046	496	550							
		गुरुङ्ग	25	14	11							
		दमाई/ढोली	324	148	176							
		ठकुरी	23	14	9							
		सार्की	25	15	10							
		सन्यासी/दशनामी	258	123	135							
		बादी	11	5	6							
		राजी	47	20	27							
		अन्य	27	11	16							
जम्मा			6414	3081	3333							
वडा नं	गाउँको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला							
१० र ११	तातापानी	क्षेत्री	962	450	512							
		ब्राहमण	1508	670	838							
		मगर	86	48	38							
		नेवार	27	12	15							
		कामी	2088	990	1098							
		दमाई/ढोली	367	163	204							
		ठकुरी	61	31	30							
		सार्की	171	79	92							
		सन्यासी/दशनामी	97	52	45							
		राजी	211	107	104							
		अन्य	9	4	5							
		जम्मा			5587	2606	2981					
वडा अनुसारको जातिगत जनसंख्या (घरधुरी सर्वेक्षण २०७२ अनुसार)												
जातजाति समूह	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	जम्मा

पहाडी दलित	883	885	986	819	905	1692	773	934	886	1351	1345	11259
पहाडी जनजाति तथा आदीवासी	883	637	1223	407	685	627	425	1468	518	342	63	7276
पहाडी ब्राह्मण क्षेत्री / ठकुरी / सन्यासी	1032	1475	1210	2093	2049	1772	2799	1777	2194	1376	889	18666
जम्मा	2598	2997	3499	3319	3639	4091	3997	4779	3596	3069	2297	37203

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, घरधुरी सर्वेक्षण २०७२

१७ उमेर र लिङ्ग अनुसार घरमूलीको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४ निर्माण गर्ने क्रममा विभिन्न स्रोतबाट संकलित जनसंख्या तथ्याङ्कलाई विभिन्न उमेर र लिङ्ग अनुसारले घरमूली विवरणलाई विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढि ३० देखि ६० वर्ष उमेर समूहका घरमूलीहरु बढि देखिन्छन् भने ६० वर्ष भन्दा माथि र ३० वर्ष भन्दा मुनिको संख्या न्यून देखिन्छ ।

१८. १० वर्ष र सो भन्दा माथिका महिला पुरुषहरुको पहिलो पटक बिबाह गरेको उमेरको आधारमा जनसंख्या

प्रारम्भिक समयमा छिटो विवाहको प्रचलन रहेता पनि कानुनी व्यवस्था तथा विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको सक्रियतामा विभिन्न बालविवाह विरुद्ध तथा बालविवाह न्युनिकरणका लागि चेतनामूलक अभियान तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिदै आएकाले पहिलेभन्दा पहिलो पटक विवाह गर्नेहरुको औषत उमेर वृद्धि हुदै गइरहेको छ । अहिले आएर यस नगरपालिका क्षेत्रमा पहिलो पटक विवाह गर्ने महिला तथा पुरुषहरुको उमेर १९ देखि २४ वर्ष रहेको विभिन्न प्रतिवेदन तथा लक्षित समूह छलफल मार्फत बुझिन आएको छ ।

१९. अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

यस नगरपालिकामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको साथै उनीहरुको अभिभावकहरुमा पलाएको वैचारिक र सांगठनिक एकताको फलस्वरूप उनीहरुले पनि आफ्नो नागरिक हैसियत र हक अधिकारका कुराहरु दरिलो रूपमा बाहिर ल्याउन सक्षम भएको देखिन्छ । पञ्चपुरी नगरपालिकामा करिब १७०० जना व्याक्तिहरु अपाङ्गताको समस्यामा रहेको पाइएको छ ।

२०. अपाङ्गता परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको विवरण

महिला तथा बालबालिका कार्यालय, सुर्खेतको तथ्याङ्क अनुसार पञ्चपुरी नगरपालिकाबाट अपाङ्ग परिचय पत्र बनाउने व्यक्तिको संख्या, लिङ्ग तथा परिचय पत्रको प्रकार आदि देहाय बमोजिम छ ।

तालिका २० : अपाङ्ग परिचय पत्र बनाउने व्यक्तिकाहरुको विवरण

अपाङ्गता परिचय पत्रको किसिम	परिचयपत्र लिएका बालबालिकाको सङ्ख्या		
	बालिका	बालक	जम्मा
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंगको)	११	८	१९
अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंगको)	१९	६	२५

मध्यम अपांगता (पहेँलो रंगको)	6	23	29
सामान्य अपांगता (सेतो रंगको)	28	21	49
वर्ग नखुलेको	23	11	37
जम्मा	87	72	159

स्रोत : महिला तथा बालबालिका कार्यालय, सुर्खेतको तथ्याङ्क २०७३ बैसाख

२१. भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको जनसंख्या

यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई भिन्न भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमताका आधारमा फरक फरक भागमा विभाजित गरि तथ्यांक संकलन गर्दा यस नगरपालिकामा जम्मा संख्या १६६२ रहेको छ । जस्मा ९०५ शारीरिक अपांगता, २३२ न्यून दृष्टि, २६६ सुस्त श्रवण, २९ जना दृष्टि विहिन, ६२ जना बहिरा, ६० जना मानसिक अपांग, ३१ जना बौद्धिक अपांग, ७७ जना बहु अपांग रहेका छन् । सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३० : भिन्न शारीरिक तथा मानसिक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको विवरण :

वडा नं.	गाउँको नाम	लिंग	कुल जनसंख्या	अपांगता नभएको जनसंख्या	अपांग जनसंख्या							
					शारीरिक	न्यून दृष्टि	सुस्त श्रवण	दृष्टि विहिन	बहिरा	मानसिक अपांग	बौद्धिक अपांग	बहु अपांग
१,२,३	सालकोट	जम्मा	८५१०	८२२०	१५१	५१	२९	८	१३	१६	६	१६
		पुरुष	४०९१	३९३७	९५	२२	१०	४	३	१०	२	८
		महिला	४४१९	४२८३	५६	२९	१९	४	१०	६	४	८
४,५,६	बाबियाचौर	जम्मा	८२१४	७६७१	३३६	५०	८०	५	१७	१७	६	३२
		पुरुष	३८९७	३५८३	१९०	२५	४३	१	१३	१०	६	२६
		महिला	४३१७	४०८८	१४६	२५	३७	४	४	७	०	६
७	छाप्रे	जम्मा	३५०६	३१२४	१८१	६६	८०	२	१८	९	१२	१४
		पुरुष	१७४७	१५४२	१०१	२९	४५	१	९	६	६	८
		महिला	१७५९	१५८२	८०	३७	३५	१	९	३	६	६
८,९	विद्यापुर	जम्मा	६४१४	६०२९	२०५	५६	७३	७	११	१७	५	११
		पुरुष	३०८१	२८८१	१११	२७	३७	२	५	८	४	६
		महिला	३३३३	३१४८	९४	२९	३६	५	६	९	१	५
१०,११	तातापानि	जम्मा	५५८७	५५२५	३२	९	४	७	३	१	२	४
		पुरुष	२६०६	२५६९	२०	४	३	३	३	०	०	४
		महिला	२९८१	२९५६	१२	५	१	४	०	१	२	०
जम्मा			३२२३१	३०५६९	९०५	२३२	२६६	२९	६२	६०	३१	७७
पुरुष			१५४२२	१४५३२	५१७	१०७	१३८	११	३३	३४	१६	५२
महिला			१६८०९	१६०३७	३८८	१२५	१२८	१८	२९	२६	१५	२५

स्रोत : कन्द्रीय तथ्यांक विभाग २०६८

२२. छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या

यस नगरपालिकामा मुख्य गरि आवास प्रयोजनका लागि तयार गरिएको घरहरूमा खरले छाएको घरको संख्या तुलनात्मक रूपमा बढि देखिन्छ । यसका साथै नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूमा आवासका लागि टिनको छानाको प्रयोग गर्ने घरधुरीहरू पछिल्लो समयमा बढ्दै गएको पाईन्छ । अन्य घरहरू परम्परामा आधारित काठ, ढुङ्गा, माटोको छाना भएको तथा सामान्य मात्रामा आर.सि.सि.ढलान भएको पाइएका छन् । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख छ ।

तालिका ३१ : छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा न.	गाउँको नाम	घरधुरी	घरको छानाको र संख्या						अन्य	उल्लेख नभएका
			खरले छाएको	जस्ता पाताले	टायल तथा ढुंगाले	आर. सि. सि.	काठले छाएको	माटोले छाएको		
१,२,३	सालकोट	१६३६	१२३२	२७६	२८	२	१४	०	०	२४
४,५,६	बाबियाचौर	१६३२	१३८३	१५०	४१	३९	५	०	०	१४
७	छाप्रे	६१७	५९२	४	५	१	०	०	०	१५
८,९	विद्यापुर	१३१०	११३२	९९	३८	९	९	०	०	२३
१०,११	तातापानी	११०९	१०२९	५५	१३	०	५	०	१	६
जम्मा		६३०४	५४२८	५०४	१२५	५१	३३	०	१	८२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२३. स्वामित्वका आधारमा घरधुरी संख्या

यस नगरपालिकाका घरहरूलाई घरको स्वामित्वको आधारमा वर्गिकरण गर्दा जम्मा ६१४२ (९७%) घरपरिवारले आफ्नै घरमा बसोबास गरेको, ७९ घरपरिवार भाडामा, ३ घर परिवार संस्थागत घरमा बसेको पाइयो । सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३२ : घरको स्वामित्वको विवरण

वडाहरू	गाउँको नाम	जम्मा	घरको स्वामित्वको			
			आफ्नै घर	भाडाको घर	संस्थागत	अन्य
१,२,३	सालकोट	१,६३६	१,५९४	३१	१	१०
४,५,६	बाबियाचौर	१,६३२	१,५७८	२१	०	३३
७	छाप्रे	६१७	६१५	२	०	०
८,९	विद्यापुर	१,३१०	१२६०	१७	२	३१
१०,११	तातापानी	१,१०९	१,०९५	८	०	६
जम्मा		६,३०४	६,१४२	७९	३	८०

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२४. खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरधुरी संख्या

नेपाल आफैमा जलस्रोतले एक धनि देश हो तर जनसंख्याको तीव्र वृद्धि र भौगोलिक असमानता र विकटताका कारण नेपालमा कैयन नेपाली नागरिकहरूले स्वच्छ खानेपानी पिउनबाट बञ्चित भइरहेका छन् । यस नगरपालिका

अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूको विश्लेषण गर्दा धारा वा पाइपबाट खानेपानीको प्रयोग गर्ने घरधुरी संख्या ३९७८ रहेको पाइएको छ । साथै यस नगरपालिकामा खोला, मुल धारा, नदी, पोखरीबाट पनि खानेपानीको प्रयोग गर्नेहरूको संख्या १७५४ रहेको छ । साथै ईनार जरूवा र कुवाको पानी प्रयोग गर्ने घरहरूको संख्या ३९४ रहेको छ । सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३३ : खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	जम्मा घर धुरी	खानेपानीको मुख्य स्रोत							
			धारा / पाईप	ट्युबवेल/हातेपम्प	ढाकिएको इनार/ कुवा	खुला इनार/ कुवा	लिफ्ट,पोखरी	मुलधारा	अन्य	अनुत्तरीत
1,2,3	सालकोट	1636	1341	1	32	45	192	9	0	16
4,5,6	बाबियाचौर	1632	1263	17	1	82	236	26	0	7
7	छाप्रे	617	322	0	1	29	252	4	0	9
8,9	विद्यापुर	1310	803	2	0	43	404	34	8	16
10,11	तातापानी	1109	249	5	58	195	492	105	0	5
	जम्मा	6,304	3,978	25	92	394	178	8	8	53

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२५. इन्धनको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको अवस्था

यस पञ्चपुरी नगरपालिको इन्धनको मुख्य स्रोत भनेकै काठ दाउरा रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस नगरपालिकाका कुल ६३०४ घर मध्ये ६१७२ (करिब ९८ प्रतिशत) घरले दाउरालाई प्रमुख श्रोतका रूपमा लिएको तथा नगन्य मात्रामा अन्य श्रोतहरू प्रयोग गर्ने गरेको पाइयो । यस सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३४ : इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण :

वडा नं	गाउँको नाम	जम्मा घरधुरी	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धनहरू							
			काठ/ दाउरा	मट्टितेल	एल.पी. ग्यास	गुईठा/गोहरा	गोबर ग्यास	बिजुली	अन्य	अनुत्तरीत
1,2,3	सालकोट	1636	1605	0	2	7	5	0	1	16
4,5,6	बाबियाचौर	1632	1607	7	2	2	6	0	1	7
7	छाप्रे	617	603	0	0	3	0	0	0	11
8,9	विद्यापुर	1310	1,282	0	3	5	4	0	0	16
10,11	तातापानी	1109	1075	1	1	11	12	0	4	5
	जम्मा	6,304	6,172	8	8	28	27	0	6	55

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२६. बत्तीको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको अवस्था

हाम्रो देश जलश्रोतको धनी देश भएता पनि यहाँका मानिसहरूले पर्याप्त मात्रामा बिजुलीको प्रयोग गर्न पाइरहेका छैनन् । प्रत्येक दिन चर्को लोडसेडिङको मार खेपिरहनु परेको छ । पर्याप्त लगानीको अभाव र दिगो तथा योजनाबद्ध विकासको अभावका कारण बिजुलीको उत्पादन हुन सकिरहेको छैन । कैयन ग्रामीण बस्ती सदिको देखि अन्धकारमा

वस्तु परिवरहेको छ । जल विद्युतको अथाह सम्भावना र स्रोत खेर गइरहँदा पनि लगानीको अभावका कारण हालसम्म पनि यस पञ्चुरी नगरपालिकाका अधिकांश वस्तीहरूमा विद्युतको पहुँच पुग्न सकेको छैन ।

यस नगरपालिकाको बत्तीको स्रोतको आधारमा घर परिवारलाई विश्लेषण गर्ने हो भने जनगणना लिने समयमा विद्युत प्रयोग गर्नेहरूको संख्या ८६ देखिएता पनि केन्द्रीय प्रशरण लाइनले यस क्षेत्रलाई छोएको छैन तर हाल आएर स्थानीय लघु जलविद्युत आयोजनाबाट यस नगरपालिका क्षेत्रका २, ४, ५, ६ र ८ वडाका अधिकांश घरपरिवारले बत्तीको प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ । यद्यपि सौर्य उर्जा, मट्टितेल तथा लाल्टिन जस्ता उर्जाको उपयोग भने समुदायले बैकल्पिक स्रोतका रूपमा प्रयोग गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३३ : बत्तीको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको विवरण

वडा न.	साविक गा.वि.स.हरु	घरधुरी	बत्तीको प्रयोग अनुसार घरधुरी संख्या					उल्लेख नभएका
			विजुली	मट्टितेल	बायोग्यास	सोलार	अन्य	
१,२ र ३	सालकोट	१६३६	१०	७	८	५२०	१०७७	१४
४, ५ र ६	वावियाचौर	१६३२	२९	१	८	४६०	११२७	७
७	छाप्रे	६१७	१	०	१	१६१	४४३	११
८ र ९	विद्यापुर	१३१०	३४	१०	४	६००	६४६	१६
१० र ११	तातापानी	११०९	१२	१२	३	२५३	८२५	४
जम्मा		६३०४	८६	३०	२४	१९९४	४१८	५२

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२७. उपलब्ध सेवा सुविधाहरूको आधारमा घरपरिवार विवरण

यस नगरपालिकामा उपलब्ध सेवा सुविधाका आधारमा घर परिवारलाई विश्लेषण गर्ने हो भने कुनै पनि सुविधा नभएका घर परिवार २५.१९ प्रतिशत, कम्तीमा एउटा सुविधा भएका परिवार ७०.०२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धि विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३४ : उपलब्ध सेवा सुविधाका आधारमा घर परिवारको विवरण :

पञ्चपुरी नगरपालिकामा उपलब्ध सुविधाका आधारमा घरपरिवार संख्या			
क्र.स.	सेवाको विवरण	घरपरिवार	प्रतिशत
१	कुनैपनि सेवा सुविधा नभएका	१५८६	२५.१९
२	कम्तीमा एउटा सेवा सुविधा भएका	४१४	७०.०२
३	रडियो भएका	३७१२	५८.६६
४	टि.भी. सुविधा भएका	९१	१.४१
५	केवल लाईन जोडेका	११	०.१७
६	कम्प्युटर सुविधा भएका	९	०.१४
७	इन्टरनेट सुविधा भएका	४	०.०६
८	टेलिफोन भएका	३३	०.५२
९	मोबाइल भएका	२४६५	३९.१०
१०	गाडी भएका	०	०
११	मोटरसाईकल भएका	२७	०.४२

12	साईकल भएका	37	0.58
13	अन्य साधन भएका	0	0
14	फ्रिज भएका	2	0.03
15	उल्लेख नभएको	302	4.79
जम्मा घर परिवार		6304	

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

२८. शौचालयको प्रयोगका आधारमा घरपरीवारको अवस्था

सरसफाईलाई स्वस्थ जीवनको आधारभूत अंगको रूपमा लिइएको छ । वातावरण प्रदूषणको मुख्य कारक तत्व नै जथाभावि दिसा पिसाब र फोहोर मैला गर्नु नै हो । खुला रूपमा दिसा पिसाब गर्नाले विभिन्न किसिमका महामारी रोगहरू फैलिने गरेको इतिहास हामीसामु रहेको छ । यसका लागि शौचालयको प्रयोग गर्नु अनिवार्य रहेको छ । नेपालको ग्रामीण भेगमा शौचालयको प्रयोगमा समुदायलाई बानि बसाल्नका लागि प्रारम्भिक समयमा कठिन भएता पनि पछिल्लो समयमा यसमा परिवर्तन आएको छ । ग्रहशाब्दी विकास लक्ष्यको आधार तथा दिगो विकास लक्ष्यको परिकल्पना अनुरूप सन् २०१७ सम्म नेपाललाई खुला दिसा मुक्त घोषणा गरि सक्नु पर्ने प्रावधान अनुसार सुर्खेत जिल्लालाई पनि खुला दिसामुक्त जिल्ला घोषणा गरि सकेको छ । साथै यस पञ्चपुरी नगरपालिकालाई पनि खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा गरि सकिएको छ । यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा जम्मा ६३०४ घरधुरी मध्ये अधिकांश घरहरूले शौचालय निर्माण गरि प्रयोग गरिरहेको पाइएको छ । नेपालको जनगणना २०६८ को तथ्यांकमा शौचालय नभएको परिवार संख्या जम्मा १४३५ देखिएता पनि त्यसपछि सरसफाई अभियान संचालन गरि शौचालय अनिवार्य गरिएकाले लगभग सबै घरधुरीहरूमा शौचालय रहेको छ । शौचालयको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३७ : शौचालय प्रयोगका आधारमा घरपरीवारको विवरण

वडाहरू	गाउँको नाम	कुल परिवार	शौचालय प्रयोग नगर्ने घर	शौचालय नभएका घरधुरी	फ्लस नभएको	उल्लेख नभएका
				फ्लस सहितको		
1,2,3	सालकोट	1636	98	993	529	16
4,5,6	बाबियाचौर	1632	18	740	867	7
7	छाप्रे	617	398	8	200	11
8,9	विद्यापुर	1310	113	935	246	16
10,11	तातापानी	1109	808	106	190	5
जम्मा		6304	1435	2782	2032	55

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

जिल्ला खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति सुर्खेतको तथ्याङ्क अनुसार यस नगर पालिका अन्तर्गतका साविकका सबै गा.वि.स.हरूका घरधुरीहरूमा शौचालय रहेको जानकारी उल्लेख छ ।

२९. विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाइसराइको अवस्था

यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा विवाह दर्ता र सम्बन्ध विच्छेदको दर्ता पनि विरलै हुने गरेको तथ्यांक पाइएको छ । विवाह दर्ता सम्बन्धी विभिन्न खाले चेतनामूलक अभियान र प्रचारहरू गरिएता पनि यसको प्रभाव जनमानसमा पर्न सकेको देखिदैन । तर पनि हाल जिल्ला समन्वय समितिको पन्जिकरण फाँटबाट प्राप्त तथ्यांकलाई विश्लेषण गर्दा

विवाह दर्ताको संख्यामा केही प्रगति भएको देखिन्छ । वसाइसराईका घटनाहरु साविकको तुलानामा विस्तारै दर्ता गर्ने प्रचलन बढिरहेको देखिन्छ । सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३८ : विवाह दर्ता, सम्बन्ध विच्छेद तथा वसाइसराई दर्ता सम्बन्धी विस्तृत विवरण

क्र.सं.	गाउँको नाम	विवाह दर्ता सं.	वसाई सराई			सम्बन्ध विच्छेद	जम्मा घटना दर्ता संख्या
			दर्ता सं.	आएको सदस्य सं.	गएको सदस्य सं.		
१,२,३	सालकोट	९४	२३	२	२६	१	११८
४,५,६	बाबियाचौर	११६	४२	८२	१२३	०	१५८
७	छाप्रे	२०	८	५	५१	०	२८
८,९	विद्यापुर	८६	३६	९३	५३	२	१२४
१०,११	तातापानी	२६	२४	५४	१६	०	५०
जम्मा :		३४२	१३३	२३६	२६९	३	४७८

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती सुर्खेत २०७३

३०. खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको अवस्था

यस नगरपालिकामा बसोबास गर्ने जम्मा घरपरिवार मध्ये आफ्नै उत्पादनबाट ३ महिनासम्म मात्र खान पुग्ने घरपरिवार संख्या १७७८ रहेको छ भने आफ्नो उत्पादनले बाह्रै महिना खान पुग्ने र बचत गर्ने परिवारको संख्या ३६८ रहेको छ । सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३९ : खाद्यान्न आत्मनिर्भरताको अवस्था

क्र.सं.	खाद्यान्न उपलब्धताको आधारमा परिवार संख्याको विवरण	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	३ महिनाभन्दा कम खान पुग्ने परिवार	१७७८	२४.६५
२	४ - ६ महिना खान पुग्ने परिवार	१९०१	२६.३६
३	७ - ९ महिना खान पुग्ने परिवार	१४२५	१९.७६
४	१० - १२ महिना खान पुग्ने परिवार	१७४०	२४.१३
५	आफ्नो खेतवारीको उत्पादनबाट खान पुगेर बेच विखन गर्ने परिवार	३६८	५.१०
	जम्मा	७२१२	१००.००

स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण २०७२, द्रुत घरघुरी मापन २०७४

३१. भूस्वामित्व सम्बन्धी विवरण

यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा रहेका अधिकांश घरपरिवारहरूको आफ्नो स्वामित्वमा जग्गा भएको कुरा लक्षित समुह छलफलबाट बुझिन आएको छ । जसमा आफ्नो जग्गा अरूलाई कमाउन दिनेहरूको संख्या केहि देखिएको छ भने जग्गा कम हुने वा जग्गा नै नभएका परिवारले अरूको जग्गा कमाउने गरेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा भु स्वामित्व सम्बन्धी आधिकारिक तथ्यांक प्राप्त गर्नका लागि घरघुरी सर्वेक्षण नै आवश्यक पर्ने भएकाले हाललाई लक्षित समुह छलफल बाट आएको विवरणलाई आधार मानिएको छ ।

३२. परिवारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा जमिन सम्बन्धी विवरण

यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा रहेका कुल घर परिवार मध्ये लक्षित समूह छलफलको आधारमा नगरपालिकाका केहि वडाहरुमा जग्गा नै नहुने परिवारहरुको संख्या तुलनात्मकरूपमा अन्य वडाहरुमा भन्दा केहि बढि देखिएता पनि अधिकांश घरपरिवारको आफ्नै जग्गा जमिन रहेको बुझिन आएको छ । यस सम्बन्धी आधिकारिक विवरण प्राप्त नभएकाले तथ्यांकलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

३३. आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ को पञ्जिकरणको विवरण

स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरुको पहुँच अझै आम ग्रामीण क्षेत्रमा बस्ने नागरिकहरुसम्म सर्वसुलभ तरिकाले पुग्न नसकेको अवस्था एकातर्फ रहेको छ भने शिक्षा र जनचेतनाको कमीले गर्दा नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरुमा शिशुहरुको जन्म दर्ता गराउने परिपाटीको पनि विकास भई नसकेको अवस्था छ । आज पनि गाँउमा रहेको स्वास्थ्य चौकीमा १ वर्ष भित्रमा कति जना नव शिशुको जन्म भयो भन्ने विवरण स्वास्थ्य चौकीबाट प्राप्त हुन नसकेको अवस्था छ । यस्तै प्रकारले विगत १ वर्षको अवधिमा गाँउमा कति जनाको मृत्यु भयो भनी मृत्युको प्रमाण-पत्र नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरुबाट प्रमाणित गरियो भन्ने कुरा पनि सम्बन्धित कार्यालयबाट प्राप्त हुन नसकेको अवस्था छ । अधिकांस सर्वसाधारणले यसको महत्व नबुझेका कारणले पनि जन्म तथा मृत्यु दर्ताको अभिलेख पूर्णरूपमा हुन सकेको छैन । यस नगरपालिकामा आ.ब.२०७२/२०७३ उल्लेख भएको पञ्जिकरणको विवरणलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ॥ : नगरपालिकाको पञ्जिकरण सम्बन्धि विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	जन्म			मृत्यु			जम्मा घटना दर्ता संख्या
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१,२,३	सालकोट	१६०	१९८	३५८	९	१५	२४	९८
४,५,६	बाबियाचौर	१४४	२३८	३८२	१८	३५	५३	१०४
७	छाप्रे	६४	६२	१२६	१	५	६	६७
८,९	विद्यापुर	१३३	१५८	२९१	११	१९	३०	१७१
१०,११	तातापानी	११९	१२४	२४३	२	१३	१५	३७०
जम्मा :		६२०	७८०	१४००	४१	८७	१२८	१७१

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती २०७३

३३.१ आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ मा भएको नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरुको विवरण

यस नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट विभिन्न सिफारिसहरुका लागि सम्पर्क राख्ने प्रचलनको शुरुवात भएको छ । यस नगरपालिकामा विगत १ वर्षमा अर्थात बैशाख २०७३ देखि चैत्र २०७३ सम्ममा जम्मा १९१९ सिफारिसहरु नगरपालिका अन्तर्गतका कार्यालयहरुले वितरण गरेको तथ्याङ्क प्राप्त भएको छ । माथि उल्लेख गरिए अनुसार विविध शीर्षकहरुमा गरिएको सिफारिसहरुलाई निम्नानुसारले उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ॥ : नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	सिफारिस संख्या
१.	नागरिकता सिफारिस	८२९
२.	नाता प्रमाणित	१४७

३	अन्य सिफारिस	१०१५
---	--------------	------

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती २०७३

३४. जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरूको विवरण

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडा कार्यालयहरू साविकका गा.वि.स.हरूबाट जिल्ला समन्वय समितिमा प्राप्त विवरणअनुसार विभिन्न सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिन आउनेहरूको विवरण अनुसार यस नगरपालिकामा कुल २२५९ रहेकोमा जेष्ठ नागरिक अन्य ५४६ जना, जेष्ठ नागरिक दलित ५२५ जना, लोपउन्मुख ३६२ जना विधवा २१२ जना र एकल महिला ६१४ जना रहेको छ । यस नगरपालिकामा लोपउन्मुख जातिहरूमा विशेषगरि राजी जातिहरूको बसोबास रहेको पाइएको छ । जसको विवरणलाई निम्नानुसारले उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ४: नगरपालिकाको जेष्ठनागरिक तथा एकल महिलाहरूको विवरण :

सि न	गाउँको नाम	जेष्ठ ना. भत्ता(अन्य)			जेष्ठ ना. भत्ता (दलित)			विधवा भत्ता संख्या	ए. म. भत्ता संख्या	लोपउन्मुख आ./ज.		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा			महिला	पुरुष	जम्मा
१,२,३	सालकोट	४६	७२	११८	६४	५७	१२१	१२	२२७	०		०
४,५,६	बाबियाचौर	८६	७०	१५६	५५	५८	११३	११६	९५	३९	३५	७४
७	छाप्रे	२०	२२	४२	१४	८	२२	१	६८	०		०
८,९	विद्यापुर	१००	५९	१५९	४३	३४	७७	७५	६२	२४	१९	४३
१०,११	तातापानी	३९	३२	७१	१००	९२	१९२	८	१६२	१२५	१२०	२४५
	जम्मा	२९१	२५५	५४६	२७६	२४९	५२५	२१२	६१४	१८८	१७४	३६२

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती २०७३

३५. सामाजिक सुरक्षा भत्ता (अपाङ्ग र बालबालिका) पाउनेहरूको विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका सबै वडाहरूबाट वितरण भएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता (अपाङ्ग र बालबालिका) लाई विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी तातापानी तथा सालकोटमा क्रमश ५३७ र ३५३ रहेको छ भने सबैभन्दा कम छाप्रेमा र ८७ जना रहेको छ । यस नगरपालिकाको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका ५: सामाजिक सुरक्षा भत्ता (अपाङ्ग र बालबालिका) पाउनेहरूको विवरण

सि न	गाउँको नाम	पूर्ण अपाङ्ग भत्ता			आंशिक अपाङ्ग भत्ता			बालबालिका सुरक्षा भत्ता (दलित)			जम्मा
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१,२,३	सालकोट	४	२	६		२	२	१६३	१८२	३४५	३५३
४,५,६	बाबियाचौर	३	१	४	१	१	२	१४७	१६९	३१६	३२२
७	छाप्रे		४	४		१	१	४०	४२	८२	८७
८,९	विद्यापुर	२	३	५	१		१	८८	८४	१७२	१७८
१०,११	तातापानी	५	९	१४	१		१	२३९	२८३	५२२	५३७

	जम्मा	१४	१९	३३	३	४	७	६७७	७६०	१४३७	१४७
--	-------	----	----	----	---	---	---	-----	-----	------	-----

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती २०७३

३६. वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएको विनियोजन तथा खर्चको अवस्था

यस नगरपालिकामा रहेका सबै वडाहरूमा नेपाल सरकारको नियम अनुसारका लक्षित समुदायका लागि विशेष बजेटका व्यवस्था गरे अनुरूप यस नगरपालिका अन्तर्गतका साविकका गा.वि.स.हरूले नेपाल सरकारको विद्यमान नीति र निर्देशिका अनुसार वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित वर्गका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरि खर्च गर्ने गरेको लक्षित समूह छलफल र गा.वि.स.का प्रतिवेदनहरूबाट देखिन आएको छ ।

३७. पञ्चपुरी नगरपालिको शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

यस नगरपालिकाको समग्र शैक्षिक अवस्था सुधारका लागि विभिन्न शैक्षिक सेवाहरू प्रवाह गर्नका लागि स्थापना भएका शैक्षिक संस्थाहरू कुल ६९ रहेका छन् । यस नगरपालिकामा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको विवरणलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ॥ : शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

विवरण	सरकारी	सामुदायिक	निजी	कुल
प्रा.वि	३६		२	३८
नि.मा.वि	॥		४	१५
मा.वि	६		१	७
अन्य	प्राविधिक शिक्षालय	१		१
	जम्मा	१	७	६९

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती २०७३

३८. विश्वविद्यालय तथा क्याम्पसहरू

यस नगरपालिकाको हालको शैक्षिक अवस्थालाई उकास्नका लागि स्थानीय तहमा साविकको विद्यापुर गा.वि.स.मा विद्यापुर जनता बहुमुखि क्याम्पस स्थापना भई शैक्षिक सेवा प्रवाह गरेको छ । यसै गरि विभिन्न उच्च स्तरका शैक्षिक संस्थाहरूमा साविकका मा.वि हाल मा.वि.को रूपमा नै संचालन भएका छन् । यस नगरपालिकाका नागरिकहरूले विद्यापुर क्याम्पसका अलावा उच्च शिक्षाका लागि नजिकै रहेको मध्यपश्चिम विश्व विद्यालय र अन्य क्याम्पसहरूमा गई आफ्नो उच्च शिक्षा प्राप्त गर्ने गरेको देखिन्छ ।

३९. पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको आधारमा जनसंख्याको विवरण

यस नगरपालिकाको हालको शैक्षिक अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा शैक्षिक विकास र चेतना अभिवृद्धिको कारण निरक्षर भन्दा साक्षर मानिसहरूको संख्या धेरै रहेको छ । हाल यो नगरपालिकामा करिब ७५६८ देखिएता पनि पछिल्लो समयमा यस नगरपालिका अन्तर्गतका गाविसहरू पूर्ण साक्षरता घोषण भइसकेको र करिब ९७ प्रतिशत नागरिक साक्षर भएको उल्लेख छ । यस नगरपालिकाको कूल ५ वर्ष माथिको जनसंख्या मध्ये साक्षर जनसंख्या र निरक्षर जनसंख्यासम्बन्धी विस्तृत विवरण निम्नानुसार तालिकाहरूमा वडागत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६ : पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको विवरण :

वडा नं.	गाउँको नाम	लिंग	५ वर्ष र सोभन्दा माथीको साक्षरताको अवस्था जनसंख्या					शाक्षरता दर
			५ वर्ष र सोभन्दा माथीको जनसंख्या	लेख्न पढ्न सक्ने	पढ्नमात्र सक्ने	पढ्न लेख्न नसक्ने	उल्लेख नभएको	
12.3	सालकोट	दुवै	7403	5220	195	1982	6	70.51
		पुरुष	3612	2717	82	710	3	77.36
		महिला	3891	2503	113	1272	3	64.33
45.6	बाबियाचौर	दुवै	7222	5226	99	1895	2	72.36
		पुरुष	3380	2770	34	576	0	81.95
		महिला	3842	2456	65	1319	2	63.93
7	छाप्रे	दुवै	3006	1805	98	1096	7	
		पुरुष	1500	1045	49	405	1	69.67
		महिला	1506	760	49	691	6	50.46
8.9	विद्यापुर	दुवै	5702	4589	107	1000	6	80.48
		पुरुष	2711	2401	30	279	1	88.57
		महिला	2991	2188	77	721	5	73.15
10.11	तातापानि	दुवै	4672	2905	172	1595	0	62.18
		पुरुष	2118	1585	59	474	0	74.83
		महिला	2554	1320	113	1121	0	51.68
जम्मा			28005	19745	671	7568	21	

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४०. विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूको विवरण:

यस नगरपालिकामा अधिकांस बालबालिकाहरू विद्यालयको पहुँचमा रहेको तथा केही बालबालिकाहरू शिक्षा प्राप्त गर्नबाट बन्चित छन् उनिहरूको चौतर्फी विकास र सानै उमेर देखि स्कुलमा जाने वानीको विकास गराउनका लागि सामुदायिक स्तरमा बालविकास केन्द्र, सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, आधारभूत विद्यालय र माध्यमिक विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् ।

४०. क.प्राथमिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूको विवरण:

विद्यालय शिक्षाको जग प्राथमिक शिक्षा भएकाले यसको विकास र विस्तार एवं व्यवस्थापन हुन जरूरी देखिन्छ । यस नगरपालिकाका हरेक वडा अर्न्तगन प्राथमिक तहका शैक्षिक संस्थाहरूमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्यात्मक स्थिति पनि भिन्न रहेको छ । विभिन्न वडागत क्षेत्रमा रहेका विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने प्राथमिक तहका विद्यार्थीको संख्यात्मक स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६ : वडा नं. १ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		वडा नं. १		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा
	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.
१	दीप ज्योती प्रा.वि. घोडासैनी	४	८	२	७	४	३	६	४	३	४	१९	२६	४५
२	जीवन ज्योती प्रा.वि. ठाडागडा	११	१३	१७	९	१५	१०	१४	१७	१३	१३	७०	६२	१३२
३	ने.रा. नि.मा.वि. हासेगाउँ	१५	१३	१४	१९	१४	१२	१३	१६	८	१५	६४	७५	१३९
४	ने.रा. प्रा.वि. छिपछिपे	१४	१८	८	१०	१०	११	१४	१०	७	९	५३	५८	१११
५	शान्ती जागरण प्रा.वि. मानशैनी	१२	१५	११	१२	८	१०					३१	३७	६८
	जम्मा	५६	६७	५२	५७	५१	४६	४७	४७	३१	४१	२३७	२५८	४९५

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका १७ : वडा नं. २ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		वडा नं. २		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा
	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.
१	शुभ्र प्रकाश उ मा. वि पल्लैटे	२३	११	९	८	१२	१४	१९	२०	२८	२१	९१	७४	१६५
२	ने.रा. प्रा.वि. च्युरीखेत	९	७	८	४	१०	४	२१	४	१२	१०	६०	२९	८९
३	ज्ञानोदय प्रा.वि. जंगला	९	६	६	४	११	५	६	९	१२	६	४४	३०	७४
	जम्मा	४१	२४	२३	१६	३३	२३	४६	३३	५२	३७	१९५	१३३	३२८

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका १८ : वडा नं. ३ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		वडा नं. ३		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा
	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.
१	भैरव प्रा.वि. चौर	९	१२	१०	१२	११	५	१०	९	१९	८	५९	४६	१०५
२	पौरखी प्रा.वि. लगम	१३	४	५	१	९	४	११	३	११	४	४९	१६	६५
३	ने. रा. प्रा.वि. तोक्मा	१४	९	११	१२	१६	८	१७	६	१७	१३	७५	४८	१२३
४	सुन्दर जनजागरण प्रा.वि. लामीडमार	११	१६	९	१२	१२	१०	१७	४	५	९	५४	५१	१०५
	जम्मा	४७	४१	३५	३७	४८	२७	५५	२२	५२	३४	२३७	१६१	३९८

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका १९ : वडा नं. ४ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
	वडा नं. ४	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	जम्मा							

						४								जम्मा
		म.	पु.	म.	पु.									
1	श्री युवाज्योति नि.मा.वि बराइचे	21	11	13	11	19	5	20	13	12	18	85	58	143
2	श्री शहिद स्मारक प्रा.वि, डाव	9	20	12	10	18	9	13	13	14	9	66	61	127
3	श्री नेरा प्रा.वि चनाली	9	8	7	3	2	10	15	12	8	12	41	45	86
	जम्मा	39	39	32	24	39	24	48	38	34	39	182	164	356

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ५० : वडा नं. ५ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. ५	विद्यार्थी भर्ना २०७३												जम्मा
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	
1	श्री नेपाल राष्ट्रिय प्रा.वि, मुरमुरी	15	9	6	4	14	13	9	4	5	2	49	32	81
2	श्री विद्याज्योति मा.वि बाबियाचौर	10	10	28	32	38	23	26	17	13	18	115	100	215
3	श्री शान्ति प्रा.वि बाबियाचौर	17	18	12	14	26	13	15	7	21	9	91	61	152
4	श्री कालिका ने.रा. प्रा.वि तिखाकुना	3	4	13	2	7	10	11	8	5	7	39	31	70
	जम्मा	45	41	59	52	85	59	61	36	44	36	294	224	518

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ५१ : वडा नं. ६ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. ६	विद्यार्थी भर्ना २०७३												जम्मा
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	
1	भगवति प्रा.वि लाटिकाँडा	11	10	7	6	2	3	3	5	4	7	30	31	61
2	श्री गौरी शंकर नि.मा.वि	15	9	12	10	15	16	20	14	13	14	75	63	138
3	श्री जनज्योति नि.मा.वि	12	6	8	7	6	7	10	5	8	10	44	35	79
4	श्री समूह प्रा.वि बाबियाचौर	9	12	14	14	11	7	13	7	6	12	53	52	105
	जम्मा	50	37	41	37	34	33	46	31	31	43	202	181	383

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ५२ : वडा नं. ७ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. ७	विद्यार्थी भर्ना २०७३												जम्मा
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	
1	नेरा मा.वि बुढाखाली	4	5	8	4	10	6	15	8	17	14	54	37	91
2	नेरा नि.मा.वि च्यूरी	8	17	9	4	8	5	11	11	14	12	50	49	99
3	विद्याज्योति प्रा.वि भक्तडी	15	17	8	8	7	4	6	10	9	4	45	43	88

4	लालिगुरास प्रा.वि दोबाटा	29	10	7	5	6	4	3	5	3	5	48	29	77
5	मालिका मा.वि पैसरा	2	4	6	5	4	7	13	4	9	9	34	29	63
6	श्री नवज्योति प्रा.वि नेटी	5	12	8	6	5	8					18	26	44
7	नवप्रकाश प्रा.वि बण्डालिथान	9	16	2	3	2	4					13	23	36
8	श्री नमुना प्रा.वि छाप्रे	13	10	7	5	8	8	3	2	4	3	35	28	63
9	ने.रा. प्रा.वि सिम्ताचौर	8	4	7	6	7	3	3	6	2	5	27	24	51
10	नि.मा.वि धोनबोट	6	9	10	16	8	11	12	7	10	14	46	57	103
11	शान्ति प्रा.वि सान्ने	14	5	2	3	4	7	2	5	4		26	20	46
12	सिद्देश्वरी प्रा.वि कालेआम	13	12	8	5	7	8					28	25	53
	जम्मा	126	121	82	70	76	75	68	58	72	66	424	390	814

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ३३ : वडा नं. ८ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
1	श्री शिद्देश्वरी नि.मा.वि दहसान्ने	14	14	17	5	9	10	13	15	12	6	65	50	115
2	श्री नेरा प्रा.वि माभिगाउँ	9	10	7	3	14	12	19	11	12	8	61	44	105
3	श्री जिवन ज्योती प्रा.वि जाजुरा डाँडाखाल	5	5	5	2	6	7	9	4	5	4	30	22	52
4	श्री जन सृजना प्रा.वि, चुनरीताल	3	5	9	5	15	7					27	17	44
5	श्री जनजागृति नि.मा.वि दुलालथार्ई	9	10	21	19	12	10	33	10	13	10	88	59	147
	जम्मा	40	44	59	34	56	46	74	40	42	28	271	192	463

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ३४ : वडा नं. ९ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
1	विद्याज्योति मा.वि सुन्दरपुर	7	10	18	13	13	13	9	28	22	9	69	73	142
2	श्री जनसेवा प्रा.वि रातामाटे	11	14	4	12	9	6					24	32	56
3	श्री जनता मा.वि विद्यापुर	6	7	19	13	26	30	22	19	19	30	92	99	191
4	श्री कागेश्वरी प्रा.वि, अवलछाप्रे	8	5	10	3	9	11	9	6	5	8	41	33	74
5	श्री सशारदा प्रा.वि तल्लो बिजु	14	16	26	26	7	1	16	17	13	6	76	66	142
6	श्री सरस्वती प्रा.वि कालावन	4	5	4	6	6	6	2	1			16	18	34
	जम्मा	50	57	81	73	70	67	58	71	59	53	318	321	639

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ५५ : वडा नं. १० मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. १	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
१	सरस्वती प्रा.वि नार्सी	३५	२०	२४	१७	२०	२७	१३	१२	१९	१४	११	९९	२१०
२	भेरी प्रा.वि चाप्री	१३	१४	३	७	७	५	२	८	१	७	२६	४१	६७
३	श्री जन ज्योति नि.मा.वि जामु	९	८	२९	२२	२३	१७	१४	१३	१५	१९	९०	७९	१६९
४	कालिका प्रा.वि बच्छि	९	१०	९	७	९	१३	७	७	५	८	३९	४५	८४
	जम्मा	६६	६१	६५	५३	५९	६२	३६	४०	४०	४८	२६६	२६४	५३०

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ५६ : वडा नं. ११ मा कक्षा १ देखि ५ सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. १	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
१	श्री नेरा नि.मा.वि ताउले	१३	१६	२९	२५	३६	२४	१७	१३	३३	१९	१२८	९७	२२५
२	श्री जन सिर्जना मा.वि तातापानी	१७	१९	१६	१०	१२	२०	२०	१९	१८	१८	६३	६६	१६९
३	श्री विद्याज्योति नि.मा.वि कुइने	१०	७	२०	२४	२४	२६	२९	१२	२४	२०	१०७	८९	१९६
	जम्मा	४०	४२	६५	५९	७२	७०	६६	४४	७५	५७	३१८	२७२	५९०

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

४०.ख.माध्यामिक विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका छात्रछात्राहरूको विवरण:

यस नगरपालिकाका हरेक वडा अन्तरगत नि.मा.वि.तथा मा.वि.तहका शैक्षिक संस्थाहरूमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्यात्मक स्थिति पनि भिन्न रहेको छ । विभिन्न वडागत क्षेत्रमा रहेका विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने माध्यामिक तहका विद्यार्थीको संख्यात्मक स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ५७ : न.पा.वडा नं.१,२ र ३ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. १,२ र ३	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
१	शुर्ष प्रकाश मा. वि पलैंटे	१२१	९४	१०६	९०	१२८	८७	१३३	१२०	७१	५६	५५९	४४७	१००६
३	ने.रा. नि.मा.वि. हासेगाउँ	२३	१७	३३	२३	२०	१९					७६	५९	१३५
	जम्मा	१४४	१११	१३९	११३	१४८	१०६	१३३	१२०	७१	५६	६३५	५०६	११४१

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ५८ : वडा नं. ४,५ र ६ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. ४,५,६	विद्यार्थी भर्ना २०७३												
		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
१	श्री युवाज्योति नि.मा.वि बराइचे	३२	२१	२२	१०	२१	२४					७५	५५	१३०
२	विद्याज्योति.मा.वि बाबियाचौर	६७	७०	६०	३६	३९	५२	८५	७०	४६	४७	३१७	२७५	५९२

3	श्री गौरी शंकर नि.मा.वि	12	7	11	9	6	13					29	29	58
4	श्री जनज्योति नि.मा.वि	12	11	17	7	11	11					43	35	78

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका ९९ : वडा नं. ७ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विवरण :

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. ७	विद्यार्थी भर्ना २०७३												जम्मा
		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	
1	नेरा मा.वि बुढाखाली	9	14	15	12	23	30	16	21	17	27	80	104	184
2	नेरा नि.मा.वि च्यूरी	10	10	8	6	7	3					25	19	44
5	मालिका मा.वि पैसरा	17	19	24	15	30	33	30	28	34	15	135	110	245
10	नि.मा.वि धोनबोट	9	11	9	12	10	12					28	35	63
	जम्मा	45	54	56	45	70	78	46	49	51	42	268	268	536

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत

तालिका १०० : वडा नं. ८ र ९ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण :

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. ८, ९	विद्यार्थी भर्ना २०७३												जम्मा
		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	
1	शिद्देश्वरी नि.मा.वि दहसान्न	29	17	18	14	45	28	22	26	0	0	114	85	199
2	विद्याज्योति मा.वि सुन्दरपुर	28	23	29	35	33	17	28	29	20	20	138	124	262
3	श्री जनता मा.वि विद्यापुर	50	37	26	50	59	61	66	68	35	49	236	265	501
4	श्री जनज्योति नि.मा.वि, दुलालथाई	17	17	11	11	6	21					34	49	83
	जम्मा	124	94	84	110	143	127	116	123	55	69	522	523	1045

जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

तालिका १०१ : वडा नं. १० र ११ मा कक्षा ६ देखि १० सम्म शैक्षिक शत्र २०७३ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण :

क्र.स.	विद्यालयको नाम वडा नं. १०, ११	विद्यार्थी भर्ना २०७३												जम्मा
		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		जम्मा		
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	
1	श्री जन ज्योति नि.मा.वि जामू	25	15	19	27	14	25					58	67	125
2	श्री नेरा नि.मा.वि ताउले	34	31	33	31	24	21					91	83	174
3	श्री जन सिर्जना मा.वि तातापानी	19	21	12	16	12	20	39	52	36	45	118	154	272
4	श्री विद्याज्योति नि.मा.वि कुइने	33	25	22	19	17	15					72	59	131
	जम्मा	111	92	86	93	67	81	39	52	36	45	339	363	702

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

४१. पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथि साक्षरताको आधारमा जनसंख्या

यस नगरपालिकामा साक्षर देखि स्नातकोत्तर तह सम्मको तथ्यांकलाई विश्लेषण गर्दा शैक्षिक उपाधी हासिलमा महिला भन्दा पुरुषको संख्या नै बढी रहेको पाइएको छ । तर शिक्षाको क्रमिक विकास र आधुनिकीकरण सँगैको जनचेतनाको अभिवृद्धिका कारण छोरीलाई पनि छोरा सरह विद्यालय पठाउनु पर्छ भन्ने मान्यताले भने क्रमश बढ्दै पाइरहेको र

महिलाको संख्या पनि उल्लेख्य नै रहेको पाइएको छ । यस नगरपालिकाको वडागत रूपमा शैक्षिकस्तर सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका ६२ : ५ वर्ष र माथिको शैक्षिक अवस्थाको विवरण

वडा नं.	गाउँको नाम	लिङ्ग	कुल साक्षर जनसंख्या	५ वर्ष माथिको शैक्षिक अवस्था										
				साक्षर	प्रा.वि.तह	नि.म.वि.तह	मा.वि.तह	एस.एल.सी	प्रमाणपत्र	स्नातक	स्नातकोत्तर	अन्य	अनौपचारिक	तह नखुलको
१,२,३	सालकोट	जम्मा	५३७०	२१२	२८७०	८९९	३६०	२७७	१२६	३६	१०	१	५३६	४३
		पुरुष	२७९५	९५	१५०४	४७६	१८७	१८२	६३	२६	७	१	२४२	१२
		महिला	२५७५	११७	१३६६	४२३	१७३	९५	६३	१०	३	०	२९४	३१
४,५,६	वावियाचौर	जम्मा	५३९०	३३०	२५४०	१२३७	४११	२७१	१०३	३२	८	६	४३९	१३
		पुरुष	२८४७	१७२	१३३०	६८१	२३५	१५८	७६	२३	८	४	१५६	४
		महिला	२५४३	१५८	१२१०	५५६	१७६	११३	२७	९	०	२	२८३	९
७	छाप्रे	जम्मा	१९०२	१२६	१०१४	४०३	१३४	७५	२७	६	१	०	११६	०
		पुरुष	११००	६९	५४९	२४१	८७	५९	२०	५	१	०	६९	०
		महिला	८०२	५७	४६५	१६२	४७	१६	७	१	०	०	४७	०
८,९	विद्यापुर	जम्मा	४६६९	४७०	१९३४	९८७	५४०	१८९	१४९	४६	२२	४	२१४	११४
		पुरुष	२४४०	१८६	१०७७	५४६	३१६	१०४	१०४	३७	१५	३	५४	५६
		महिला	२२२९	२८४	९०७	४४१	२२४	८५	४५	९	७	१	१६०	५८
१०,११	तातापानि	जम्मा	३०५७	१९९	१६२६	६७५	२०९	१०६	५२	२२	७	२	१५३	६
		पुरुष	१६६२	११२	८४९	३७६	१२८	७२	३८	१९	६	१	५८	३
		महिला	१३९५	८७	७७७	२९९	८१	३४	१४	३	१	१	९५	३
जम्मा			२०३६८	१३३७	९९८४	४२०१	१६५४	९१८	४५७	१४२	४६	१३	१४५६	१७६
पुरुष			१०८४४	६३६	५२४९	२३२०	९५३	५७५	३०१	११०	३७	९	५७९	७५
महिला			९५२४	७०१	४७३५	१८८१	७०१	३४३	१५६	३२	११	४	८७७	१०१

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४२. विद्यालयमा भर्ना भएका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको अवस्था :

यस नगरपालिकाका शैक्षिक संस्थाहरूले विभिन्न खाले शैक्षिक सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । जनगणना २०६८ अनुसार यस न.पा.मा करिब ४,००० बालबालिकाहरूले विद्यालय छाडिसकेको र करिब ९०,००० बालबालिकाहरू विद्यालय गइरहेको तथ्याङ्क देखिएता पनि हाल यसको सङ्ख्यामा सुधार आएको कुरा छलफलका क्रममा आएको छ । यस सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा देखाइएको उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ६३ : विद्यालय पढिरहेका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको विवरण :

वडा नं.	गाउँको नाम	५ देखि २५ वर्षको जनसंख्या		हाल स्कूल गइरहेका		हाल स्कूल छाडीसकेका		उल्लेख नभएका	
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१,२,३	सालकोट	१९४३	२१९१	१३९९	१४१८	५००	६९४	४४	७९
४,५,६	वावियाचौर	१८९०	२०९३	१४२६	१४१६	४२९	६०६	३५	७१
७	छाप्रे	८१५	८७३	५८८	५९२	१८९	२१४	३८	६७
८,९	विद्यापुर	१४८३	१५५२	१०८४	१०३२	३१०	३९८	८९	१२२
१०,११	तातापानी	१२८१	१४२४	९७८	९४३	२९३	४६१	१०	२०
जम्मा		७४१२	८१३३	५४७५	५४०१	१७२१	२३७३	२१६	३५९

४३. साक्षरता दरमा महिलाको हिस्सा :

यस नगरपालिकाको तथ्यांकलाई विश्लेषण गर्दा शैक्षिक उपाधी हासिलमा महिला भन्दा पुरुषको संख्या बढी रहेको पाइएको देखिएता पनि शिक्षाको क्रमिक विकास र आधुनिकीकरण सँगैको जनचेतनाको अभिवृद्धिका कारण छोरीलाई पनि छोरा सरह विद्यालय पठाउनु पर्छ भन्ने मान्यताले भने क्रमश बढावा पाइरहेको छ । यस नगरपालिकामा रहेको महिला पुरुषको साक्षरता दरलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ४४ : साक्षरता दरमा महिलाको हिस्सा सम्बन्धी विवरण

गा.वि.स.	साक्षरता दर		
	जम्मा	पुरुष	महिला
बाबियाचौर	72.94	81.95	63.93
विद्यापुर	80.86	88.57	73.15
छाप्रे	60.07	69.67	50.47
सालकोट	70.845	77.36	64.33
तातापानी	63.255	74.83	51.68

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४४. बालविकास केन्द्रहरूको अवस्था :

बालबालिकाहरूको प्रारम्भिक शैक्षिक थलो बालविकास केन्द्रहरू रहेकाले नेपाल सरकारले यिनीहरूको व्यवस्थापनमा विशेष चासो राखेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा रहेका बालविकास केन्द्रहरूको तथ्यांकलाई विश्लेषण गर्दा ४९ वटा रहेको र यि केन्द्रहरू विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूको सहयोग र समन्वयमा करीव ९९९ जना बालबालिकाहरू अध्ययन गरिरहेका छन् । यस नगरपालिकामा रहेका विभिन्न बालविकास केन्द्रहरूलाई निम्नानुसार तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ४५ : बालविकास केन्द्रहरूको विवरण

गाउँको नाम	बाल विकास केन्द्रको जम्मा संख्या	भर्ना भएका बालबालिका संख्या		
		बालक	बालिका	जम्मा
सालकोट	6	81	77	158
बाबियाचौर	11	131	129	260
छाप्रे	7	65	98	163
विद्यापुर	9	95	107	202
तातापानी	8	106	110	216
जम्मा	41	478	521	999

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

४५. बाल सञ्जालको अवस्था :

नेपाल सरकारले बालबालिकाहरूको समग्र विकासका लागि विशेष कार्यक्रमको व्यवस्था गरेको छ । जसमा स्थानीय निकायको बजेट विनियोजन गर्दा बालबालिकाहरूका लागि १० प्रतिशत अलग गर्नुपर्ने, बालमैत्री विकास, बालमैत्री

शिक्षा, बाल क्लवहरूको गठन, बालसञ्जालको गठन लगाएतका रहेका छन् । यस नगरपालिकाका विद्यालय स्तरमा र समुदाय स्तरमा रहेका बालबालिकालाई समावेश गरि बाल सञ्जालहरूको गठन गर्ने नीतिगत व्यस्था भएता पनि यसको प्रारम्भिक अभिलेख जिल्ला महिला तथा बालबालिका कार्यालयले राख्ने गरेको भएता पनि हाल आएर स्थानीय निकायमा नै बजेट तथा कार्यक्रम संचालन हुन थालेपछि यसको प्रभावकारी अभ बढी रहेको छ ।

४६. विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको अवस्था :

नेपाल सरकारले सबै विशेषताका बालबालिकाहरूको शैक्षिक अवसरका लागि विभिन्न किसिमका शैक्षिक कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याएको पाइन्छ । यी मध्य विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थीहरूलाई शिक्षा उपलब्ध गराउने हेतुले विशेष स्रोत कक्षाको अवधारणा ल्याएको पाइन्छ । यसै गरि यस नगरपालिकामा यस किसिमको विद्यालय स्रोत साधनको अभावका कारणले हाल संचालन बन्द गरि सम्पूर्ण स्रोत कक्षाहरू वीरेन्द्रनगर स्थित शिद्ध बालबहिरा विद्यालयमा केन्द्रित गरिएको छ ।

४७. विद्यालयहरूमा शौचालयको अवस्था :

यस पञ्चपुरी नगरपालिका अन्तर्गतका साविकका गा.वि.स.हरू खुला दिसामुक्त गा.वि.स. घोषणा भईसकेको तथा विद्यालयमा सरसफाईका लागि अनिवार्य शौचालयको व्यवस्था गरिएकाले सबै विद्यालयहरूले शौचालय निर्माण गरेका जानकारी प्राप्त भएको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६६ : विद्यालयमा शौचालय प्रयोगको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. १	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
१	दीप ज्योती प्रा.वि. घोडासैनी		छैन	छ	छैन		४
२	जीवन ज्योती प्रा.वि. ठाडागडा		छैन	छ	छैन		७
३	ने.रा. नि.मा.वि. हासेगाउँ		छैन	छ	छैन		७
४	ने.रा. प्रा.वि. छिपछिपे		छैन	छ	छैन		७
५	शान्ती जागरण प्रा.वि. मानशैनी		छैन	छ	छैन		५
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. २	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
१	शूर्य प्रकाश उ मा. वि पल्लैटे		छैन	छ	छैन		२७
२	ने.रा. प्रा.वि. च्युरीखेत		छैन	छ	छैन		८
३	ज्ञानोदय प्रा.वि. जंगला		छैन	छ	छैन		५
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ३	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
१	भैरव प्रा.वि. चौर		छैन	छ	छैन		७
२	पौरखी प्रा.वि. लगम		छैन	छ	छैन		६

3	ने. रा. प्रा.वि. तोक्मा		छैन	छ	छैन		9
4	सुन्दर जनजागरण प्रा.वि. लामीडमार		छैन	छ	छैन		7
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ४	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	श्री युवाज्योती निमावि बराइचे	छैन	छैन	छ	छैन		12
2	श्री शहिद स्मारक प्रावि, डाब	छैन	छैन	छ	छैन		7
3	श्री नेरा प्रावि चनाली	छ	छैन	छैन	छैन		8
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ५	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	श्री नेपाल राष्ट्रिय प्रावि, मुरमुरी	छैन	छैन	छ	छैन		6
2	श्री विद्याज्योति उ.मा.वि बाबियाचौर	छैन	छैन	छ	छैन		20
3	श्री शान्ति प्रावि बाबियाचौर	छैन	छैन	छ	छैन		8
4	श्री कालिका नेरा प्रावि तिखाकुना	छैन	छैन	छ	छैन		5
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ६	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	भगवति प्रवि लाटिकाँडा	छैन	छैन	छ	छैन		6
2	श्री गौरी शंकर निमावि	छैन	छैन	छ	छैन		11
3	श्री जनज्योति निमावि	छैन	छैन	छ	छैन		11
4	श्री समूह प्रावि बाबियाचौर	छैन	छैन	छ	छैन		8
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ७	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	नेरा मावि बुढाखाली	छैन	छैन	छ	छैन		9
2	नेरा निमावि च्युरी	छैन	छैन	छ	छैन		9
3	विद्याज्योति प्रावि भक्तडी	छ	छैन	छैन	छैन		7
4	लालिगुरास प्रावि दोबाटा	छैन	छैन	छ	छैन		7
5	मालिका मावि पैसरा	छैन	छैन	छ	छैन		13
6	श्री नवज्योति प्रावि नेटी	छैन	छैन	छ	छैन		3
7	नवप्रकाश प्रावि बण्डालिथान	छ	छैन	छैन	छैन		4
8	श्री नमुना प्रवि छाप	छैन	छैन	छ	छैन		7
9	नेरा प्रवि सिस्ताचौर	छ	छैन	छैन	छैन		6
10	निमावि धोनबोट	छैन	छैन	छ	छैन		9
11	शान्ति प्रावि सान्ते	छैन	छैन	छ	छैन		6
12	सिद्धेश्वरी प्रावि कालेआम	छैन	छैन	छ	छैन		4
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा

	वडा नं. ८	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	श्री शिद्वेश्वरी निमावि दहसान्न	छैन	छैन	छ	छैन		10
2	श्री नेरा प्रावि माभिगाउँ	छैन	छैन	छ	छैन		5
3	श्री जिवन ज्यती प्रावि जाजुरा डाँडाखाल	छ	छैन	छैन	छैन		7
4	श्री जन सृजना प्रवि, चुनरीताल	छैन	छैन	छ	छैन		7
5	श्री जनजागृति निमावि दुलालथाई	छैन	छैन	छ	छैन		10
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ९	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	विद्याज्योति मा.वि सुन्दरपुर	छैन	छैन	छ	छैन		12
2	श्री जनसेवा प्रा.वि रातामट	छैन	छैन	छ	छैन		6
3	श्री जनता मा.वि बिद्यापुर	छैन	छैन	छ	छैन		29
4	श्री कागेश्वरी प्रा.वि, अवलछाप्रे	छैन	छैन	छ	छैन		10
5	श्री शारदा प्रा.वि तल्लो बिजु	छैन	छैन	छ	छैन		8
6	श्री सरस्वती प्रा.वि कालावन	छैन	छैन	छ	छैन		3
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. १०	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	सरस्वती प्रा.वि नार्सी	छैन	छैन	छ	छैन		7
2	भेरी प्रा.वि चाम्री	छैन	छैन	छ	छैन		4
3	श्री जन ज्योति नि.मा.वि जामू	छैन	छैन	छ	छैन		12
4	कालिका प्रा.वि बच्छी	छ	छैन	छैन	छैन		3
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शौचालय					कोठा
	वडा नं. ११	सबैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाका लागि भिन्दा भिन्दै	छात्रछात्राका लागि भिन्दा भिन्दै	अपङ्गका लागि भिन्दै	शौचालय नभएको	
1	श्री नेरा नि.मा.वि ताउले	छैन	छैन	छ	छैन		11
2	श्री जन सिर्जना मा.वि तातापानी	छैन	छैन	छ	छैन		18
3	श्री विद्याज्योति नि.मा.वि. कुइने	छैन	छैन	छ	छैन		7

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

४८. तहगत शिक्षक विवरण :

विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई नियुक्तिको आधारमा हेर्दा स्थायी, अस्थायी, परियोजना, नीजि स्रोत तथा राहात दरवन्दीमा रहेको देखिन्छ । यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सबै तहका विद्यालयहरूको यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण विद्यालयगत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७७: तहगत शिक्षक विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरवन्दी २०७३
--------	----------------	---------------------

	वडा नं १	स्थायी		अस्थायी		राहत		परियोजना		निजि		जम्मा		
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
1	दीप ज्योती प्रा.वि. घोडासैनी	1		1								2	0	2
2	जीवन ज्योती प्रा.वि. ठाडागडा				2							0	2	2
3	ने.रा. नि.मा.वि. हासेगाउँ	1	1	1	2	1						3	3	6
4	ने.रा. प्रा.वि. छिपछिपे		1	1	1							1	2	3
5	शान्ती जागरण प्रा.वि. मानशैनी					1	1					1	1	2
	जम्मा	2	2	3	5	2	1					7	8	15
क.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षिक दरबन्दी २०७३												
	वडा नं २	स्थायी		अस्थायी		राहत		परियोजना		निजि		जम्मा		
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
1	शुभ्र प्रकाश उ मा. वि पलैटे	2	7	5	7		1		1	2	2	9	18	27
2	ने.रा. प्रा.वि. च्युरीखेत		1		1	1						1	2	3
3	ज्ञानोदय प्रा.वि. जंगला					1				1		2		2
	जम्मा	2	8	5	8	2	1		1	3	2	12	20	32
क.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षिक दरबन्दी २०७३												
	वडा नं ३	स्थायी		अस्थायी		राहत		परियोजना		निजि		जम्मा		
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
1	भैरव प्रा.वि. चौर	1			1	1						2	1	3
2	पौरखी प्रा.वि. लगम					1	1					1	1	2
3	ने. रा. प्रा.वि. तोक्मा	1		1	1					1		2	2	4
4	सुन्दर जनजागरण प्रा.वि. लामीदमार						2			1	2	1	4	5
	जम्मा	2		2	2	1	3	1		1	3	6	8	14
क.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षिक दरबन्दी २०७३												
	वडा नं ४	स्थायी		अस्थायी		राहत		परियोजना		निजि		जम्मा		
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
1	श्री युवाज्योति निमावि बराइचे		3	1	6	1					3	2	12	14
2	श्री शहिद स्मारक प्रा.वि. डाव	2									1	2	1	3
3	श्री नेरा प्रा.वि. चनाली	1		1	1							2	1	3
	जम्मा	3	3	2	7	1					4	6	14	20
क.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षिक दरबन्दी २०७३												
		स्थायी		अस्थायी		राहत		परियोजना		निजि		जम्मा		

	वडा न ५	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा
1	श्री नेपाल राष्ट्रिय प्रा.वि. मुरमुरी	1		1						1		3	0	3
2	श्री विद्याज्योति उ.मा.वि बाबियाचौर	1	11		5		2			1	3	2	21	23
3	श्री शान्ति प्रा.वि बाबियाचौर		1			2	1					2	2	4
4	श्री कालिका ने.रा. प्रा.वि. तिखाकुना						2					0	2	2
	जम्मा	2	12	1	5	2	5			2	3	7	25	32
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी २०७३												
		स्थायी		अस्थायी		राहात		परियोजना		निजि		जम्मा		
	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक
1	भगवति प्रा.वि. लाटिकाँडा						2			1	1	1	3	4
2	श्री गौरी शंकर नि.मा.वि.			1	1	1				2	4	4	5	9
3	श्री जनज्योति नि.मा.वि.		2		1					2	2	2	5	7
4	श्री समूह प्रा.वि. बाबियाचौर			1			2			1	1	2	3	5
	जम्मा		2	2	2	1	4			6	8	9	16	25
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी २०७३												
		स्थायी		अस्थायी		राहात		परियोजना		निजि		जम्मा		
	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक
1	ने.रा. मा.वि. बुढाखाली	1			2	1	2				2	2	6	8
2	नेरा नि.मा.वि. च्युरी		1	1	1					2	1	3	3	6
3	विद्याज्योति प्रा.वि. व भक्तडी					1	1					1	1	2
4	लालिगुरास प्रा.वि. दोवाटा					1	1				1	1	2	3
5	मालिका मा.वि. पैसरा	1	2	1	1		2		3			2	8	10
6	श्री नवज्योति प्रा.वि. नेटी						1			1		1	1	2
7	नवप्रकाश प्रा.वि. वण्डालिथान					1					1	1	1	2
8	श्री नमुना प्रा.वि. छाप		1	1						1		2	1	3
9	ने.रा प्रा.वि. सिस्ताचौर		1							1		1	1	2
10	निमावि धोनबोट		2	1						1	3	2	5	7
11	शान्ति प्रा.वि. सान्ने					1	1			1		2	1	3
12	सिद्देश्वरी प्रा.वि. कालेआम									1	1	1	1	2
	जम्मा	2	7	4	4	5	8		3	8	9	19	31	50
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी २०७३												
		स्थायी		अस्थायी		राहात		परियोजना		निजि		जम्मा		
	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक

वडा नं ८		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	जम्मा	
1	श्री शिद्देश्वरी नि.मा.वि. दहसान्ने		3	1				3				1	1	7	8
2	श्री नेरा प्रा.वि. माफिगाउँ	1	2									1	1	3	4
3	श्री जिवन ज्योती प्रा.वि. जाजुरा डाँडाखाल		2							1		1	2	3	3
4	श्री जन सृजना प्रा.वि. चुनरीताल									4		4	0	4	4
5	श्री जनजागृति नि.मा.वि. दुलालथाई	1	3					1		1	3	2	7	9	9
जम्मा		2	10	1				4		6	5	9	19	28	28
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी २०७३													
	वडा नं ९	स्थायी		अस्थायी		राहात		परियोजना		निजि		जम्मा			
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक
1	विद्याज्योति मा.वि. सुन्दरपुर	1	3		1		3			1	3	2	10	12	12
2	श्री जनसेवा प्रा.वि. रातामटे		1			1						1	1	2	2
3	श्री जनता मा.वि. विद्यापुर	8			6					2	4	10	10	20	20
4	श्री कागेश्वरी प्रा.वि. अवलछाप्रे						2			1		1	2	3	3
5	श्री सशारदा प्रा.वि. तल्लो विजु	1	1			1				2		4	1	5	5
6	श्री सरस्वती प्रा.वि. कालावन		1			1					1	1	2	3	3
जम्मा		10	6		7	3	5			6	8	19	26	45	45
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी २०७३													
	वडा नं १०	स्थायी		अस्थायी		राहात		परियोजना		निजि		जम्मा			
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक
1	सरस्वती प्रा.वि. नार्सी					1	1				3	1	4	5	5
2	भेरी प्रा.वि. चाम्री					1				1		2	0	2	2
3	श्री जन ज्योति नि.मा.वि. जामू		3			2			1		3	2	7	9	9
4	कालिका प्रा.वि. बच्छी			2	1						2	2	3	5	5
जम्मा			3	2	1	4	1		1	1	8	7	14	21	21
क्र.स.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी २०७३													
	वडा नं ११	स्थायी		अस्थायी		राहात		परियोजना		निजि		जम्मा			
		शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक	शिक्षिका	शिक्षक
1	श्री ने.रा. नि.मा.वि. ताउले		2			1					5	1	7	8	8

२	श्री जन सिर्जना उ.मा.वि. तातापानी	२	१	८	१	३	१	१४	१५
३	श्री विद्याज्योती नि.मा.वि. कुइने	१	१	२	१	२	२	५	७
	जम्मा	५	१	३	१	८	२	१०	३०

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

४९. संस्थागत विद्यालयहरूको वडा अनुसार विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकाका वालबच्चाहरूको चौतर्फी विकास र सानै उमेर देखि अंग्रेजी माध्यमबाट पढाईको स्तर बृद्धि गर्नका लागि संस्थागत विद्यालयहरू सञ्चालनमा आएका छन् । यी विद्यालयहरूमा अतिरिक्त क्रियाकलापको साथसाथै पढाई पनि राम्रो हुने हुनाले विद्यार्थीको आकर्षणको केन्द्र बिन्दु बनेका छन् । यस नगरपालिकामा भएका संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण, कक्षा स्वीकृत तथा तिनीहरूको ठेगाना आदि देहायको तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ४९ : पञ्चपुरी नगरपालिकामा भएका संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण

सि न	विद्यालयको नाम	ठेगाना	दर्ता	अनुमति प्राप्त कक्षा
१	ग्रिन पार्क एकेडेमि, दुलालथाई	विद्यापुर	कम्पनि	१ - ५
२	बाबियाचौर इ.बो स्कूल	बाबियाचौर	कम्पनि	१ - १०
३	सरस्वती विद्या निकेतन	बाबियाचौर	कम्पनि	१ - ८
४	विद्या भुमि एकेडेमी	बाबियाचौर	कम्पनि	१ - ८
५	शारदा चाइल्ड केयर सेन्टर	बाबियाचौर	कम्पनि	० - २
६	मोडेल भिजन ईडलिस स्कुल	सालकोट	कम्पनि	१ - ८
७	रेडहुड एकेडेमी	सालकोट	कम्पनि	१ - ८

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत २०७३

पञ्चपुरी नगरपालिकामा ७ वटा संस्थागत विद्यालयहरू रहेका छन् । सम्पूर्ण संस्थागत विद्यालयहरू कम्पनि ऐन अन्तर्गत स्थापना भई संचालन भएका छन् । यी विद्यालयहरूले कक्षा ० देखि १० सम्म कक्षा सञ्चालन गर्ने स्वीकृती लिएका छन् ।

५०. विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरू :

गुणस्तरीय जीवनका लागि असल स्वास्थ्यको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । मानिसहरू स्वस्थ र स्वच्छ रहनसके मात्र उनिहरूको अन्य विकास सम्भव हुन सक्छ । तर मानिसहरूलाई स्वस्थ र स्वच्छ वातावरण सिर्जना गर्नका लागि शिक्षा र चेतनाको आधारभूत आवश्यकता जरूरी हुन्छ । समुदायका मानिसहरूमा भएको परम्परागत स्वास्थ्य सम्बन्धि ज्ञान र जानकारीले सुदृढ र प्रभावकारी बनाउँदै समुदायको चेतना अभिवृद्धि गरि सामुदायिक सरसफाई वातावरण तथा मानव स्वास्थ्यको प्रभावकारी रूपमा सबल बनाउँदै लैजानु पर्ने पहिलो दायित्व हो ।

सुर्खेत जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरूमा सरकारी, सामुदायिक निजी लगाएतका स्वास्थ्य संस्थाहरूले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । जसको विवरण देहाय बमोजिम तलको तालिकामा देखाईएकोछ ।

तालिका 69: जिल्लामा रहेका विद्यमान स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरण

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा	संख्या	बेड संख्या
1	जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालय	1	
2	सरकारी अस्पताल	1	50
3	वाल अस्पताल		
4	आयुर्वेद अस्पताल तथा औषधालय	4	
5	प्राकृतिक चिकित्सा		
6	स्वास्थ्य चौकी	47	
7	प्राथमिक स्वास्थ्य स्याहार केन्द्र	3	9
8	निजी अस्पताल	4	70
9	फार्मसी	42 (दर्ता भएका)	
10	चिकित्सक संख्या	378	
11	चिकित्सक अनुपात	1:17035	
12	क्लिनिक	182	
13	बर्थिङ सेन्टर	52	
14	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने प्रतिशत	62.75	
15	दक्ष स्वास्थ्यकर्मी बाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत	62.75	
16	सुडेनीवाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत:	15.99	
17	महिला स्वयम सेविका संख्या:	906	
18	टि.बी. उपचार केन्द्र:	6	
19	परिवार नियोजन का ५ विधी र ३ विधीको सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था संख्या:	52	
20	बि.ओ.सी.(आधारभूत):	52	
21	सि.ई.ओ.सी.(अपरेसन सेवा) उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था	4	
22	गर्भवती जाच पहिलो पटकको प्रतिशत	98.01	
23	गर्भवती जाच चौथो पटक सम्मको प्रतिशत	67.91	

स्रोत: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत

५१.१ पञ्चपुरी नगरपालिकाको स्वास्थ्य सम्बन्धि विवरण

यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण देहायवमोजिम दिईएकोछ ।

तालिका 70:स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	आयुर्वेद औषधालय	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई
1,2,3	सालकोट	1			1
4,5,6	बाबियाचौर		1		
7	छाप्रे		1		
8,9	विद्यापुर		1	1	
10,11	तातापानी		1		
जम्मा		1	4	1	1

स्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

यस नगरपालिकामा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, आयुर्वेद औषधालय, सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ गरी जम्मा ७ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेका छन् ।

५१.२ पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य चौकिमा कार्यरत कर्मचारी विवरण

नेपाल सरकारको पछिल्लो स्वास्थ्य नीति अनुरूप हरेक स्थानीय निकायमा एउटा स्वास्थ्य केन्द्र कम्तिमा १५ सैयाको स्थापना गर्ने लक्ष्य रहेको छ । यस नगरपालिकामा विद्यमान स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट विरामीहरुले उचित उपचार प्राप्त गर्नका लागि कठिन भएको तथा बढ्दो जनसंख्या र सिमित जनशक्तिका कारण पर्याप्त मात्रामा स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था हुन सकेको छैन । यस नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण निम्नानुसार छ ।

तालिका ११ : पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य चौकिमा कार्यरत कर्मचारी विवरण

वडा नं	साविकका गा.वि.स. हरु	हे अ, सि अ हे व	स्टाफ नर्स	अ हे व	अ न मि	ल्याव	कर्यालय सहयोगी	जम्मा
१,२,३	सालकोट	१	१	२	३	१	२	१०
४,५,६	बावियाचौर	१		२	२	०	१	६
७	छाप्रे	०		२	१	०	१	४
८,९	विद्यापुर	१		२	२	०	१	६
१०,११	तातापानी	१		२	२	०	१	६
जम्मा		३		८	७	०	४	

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५१.३ पञ्चपुरी नगरपालिका स्वास्थ्य चौकिमा सेवा प्राप्त गर्ने सेवा ग्राहीको लिङ्ग र उमेर अनुसारको विवरण

यस नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सेवा लिने सेवाग्राही मध्ये ०-९ वर्षका ७२७१ जना, १०-१९ वर्ष सम्मका ७२०९ जना, २०-५९ वर्षका १४४८८ जना र ६० वर्ष भन्दा बढिका २७८४ जना गरी जम्मा ९९६६९ महिला तथा १२०८९ जना पुरुषहरु गरी जम्मा ३१७५० जनाले स्वास्थ्य सेवा लिएको पाईयो ।

तालिका १२:स्वास्थ्य चौकिमा सेवा प्राप्त गर्ने सेवा ग्राहीको लिङ्ग र उमेर अनुसारको विवरण(नयां विरामी)

वडा नं	साविकका गा.वि.स.हरु	०-९ वर्ष		१०-१९ वर्ष		२०-५९ वर्ष		>६० वर्ष		जम्मा	
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१,२,३	सालकोट	१६५६	१९३३	२०३६	१३९७	५२३०	१४७६	६५५	४१५	९५७७	५२२१
४,५,६	बावियाचौर	८०५	७८०	८२३	६०६	२१२६	७५५	५६२	२४५	४३१६	२३८६
७	छाप्रे	१९९	१६६	२७३	२०८	७१८	६२३	७४	७५	१२६४	१०७२
८,९	विद्यापुर	७५९	६२६	७५३	६५६	१४४६	११२२	२७६	२४२	३२३४	२६४६
१०,११	तातापानी	१८४	१६३	२३४	२२३	६९१	३०१	१६१	७७	१२७०	७६४
जम्मा		३६०३	३६६८	४११९	३०९०	१०२११	४२७७	१७२८	१०५४	१९६६१	१२०८९

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

तालिका 73 : स्वास्थ्य चौकिमा सेवा प्राप्त गर्ने सेवा ग्राहीको लिंग र उमेर अनुसारको विवरण (पुराना विरामी)

वडा नं	साविकका गा.वि.स.हरु	०-९ वर्ष		१०-१९ वर्ष		२०-५९ वर्ष		>६० वर्ष		जम्मा	
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
1,2,3	सालकोट	1893	2279	2212	1559	6076	1715	917	586	11098	6139
4,5,6	बाबियाचौर	917	915	958	704	2395	914	690	313	4960	2846
7	छाप्रे	224	197	307	242	818	681	101	99	1450	1249
8,9	विद्यापुर	913	746	924	765	1843	1310	370	303	4050	3124
10,11	तातापानी	361	351	564	676	1300	590	287	152	2512	1769
जम्मा		4308	4488	4965	3946	12432	5210	2365	1453	24070	15097

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सेवा लिने सेवा ग्राही मध्ये ०-९ वर्षका ८७९६ जना, १०-१९ वर्ष सम्मका ८९९१ जना, २०-५९ वर्षका १७६४२ जना र ६० वर्ष भन्दा बढीका ३८१८ जना गरी जम्मा २४०७० महिला तथा १५०९७ जना पुरुषहरुले सेवा लिएको पाईयो ।

५१.४ गर्भवती महिलाले स्वास्थ्य चौकीबाट गराइको सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा गर्भवती महिलाले स्वास्थ्य चौकीबाट सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि सेवा लिनेमा प्रथम पटक चेक जाँच गर्ने ८१२ जना, प्रोटोकल अनुसारको प्रथम पटक चेक जाँच गर्ने ७४२ जना र प्रोटोकल अनुसारको चौथो पटक चेक जाँच गर्ने ५८६ जनाले सेवा लिएको पाईयो ।

तालिका 74: पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाले स्वास्थ्य चौकीबाट सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि सेवा लिनेको विवरण

गर्भ अवस्थाको चेक जाचको विवरण										
वडा नं	गाउँको नाम	प्रथम पटक चेक जाच			प्रोटोकल अनुसारको प्रथम पटक चेक जाच			प्रोटोकल अनुसारको चौथो पटक चेक जाच		
		<20 वर्ष	>20 वर्ष	जम्मा	<20 वर्ष	>20 वर्ष	जम्मा	<20 वर्ष	>20 वर्ष	जम्मा
1,2,3	सालकोट	102	194	296	84	166	250	52	138	190
4,5,6	बाबियाचौर	63	120	183	61	122	183	36	108	144
7	छाप्रे	25	44	69	22	50	72	22	28	50
8,9	विद्यापुर	61	100	161	57	88	145	45	71	116
10,11	तातापानी	38	65	103	34	58	92	26	60	86
जम्मा		289	523	812	258	484	742	181	405	586

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५१.५ गर्भवती महिलाले स्वास्थ्य चौकीबाट लिएको सुत्केरी सेवाको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा गर्भवती महिलाले स्वास्थ्य चौकीबाट सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि सेवा लिनेमा तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी भएका ५५७ जना र तालिम प्राप्त नगरेका स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी भएका १३९ जना गरी जम्मा ६९६ जनाले सुरक्षित प्रशुती सेवा लिएका थिए ।

तालिका 75: पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाले स्वस्थ चौकीबाट लिएको सुत्केरी सेवाको विवरण

सुत्केरी सेवा										
वडा नं	साविकका गा.वि.स हरू	तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी			तालिम प्राप्त नगरेका स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी			जम्मा		
		स्वास्थ्य संस्थामा	घरमा	जम्मा	स्वास्थ्य संस्थामा	घरमा	जम्मा	स्वास्थ्य संस्थामा	घरमा	जम्मा
1,2,3	सालकोट	321	0	321	0	0	0	321	0	321
4,5,6	बाबियाचौर	80	0	80	54		54	134	0	134
7	छाप्रे	0	0	0	45	0	45	45	0	45
8,9	विद्यापुर	93	0	93	18	0	18	111	0	111
10,11	तातापानी	63	0	63	22	0	22	85	0	85
जम्मा		557	0	557	139	0	139	696	0	696

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५१.६ पञ्चपुरी नगरपालिकामा स्वस्थ चौकीबाट प्रदान गरिएका परिवार नियोजन सम्बन्धि सेवा लिनेको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिका आ.व.२०७२/०७३ मा स्वास्थ्य संस्थाबाट परिवार नियोजनको अस्थायी साधनको सेवा लिने संख्या १२०१ जना र स्थायी बन्ध्याकरण गर्ने महिला २८ जना र पुरुष ६५ जना गरी जम्मा ९३ जनाले सेवा लिएका छन् ।

तालिका 76: पञ्चपुरी नगरपालिकामा स्वस्थ चौकीबाट प्रदान गरिएका परिवार नियोजन सम्बन्धि सेवा लिनेको विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	अस्थायी तरिका						स्थायी बन्ध्याकरण		
		कण्डम	पिल्स	ढिपो	आई यूडि	नरपलानन्ट	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
1,2,3	सालकोट	173	39	181	90	214	697	1	2	3
4,5,6	बाबियाचौर	156	28	113		55	52	17	35	52
7	छाप्रे	15	34	44	0	30	123	0	7	7
8,9	विद्यापुर	71	15	65	4	39	194	9	17	26
10,11	तातापानी	31	16	44	5	39	135	1	4	5
जम्मा		446	132	447	99	377	1201	28	65	93

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५१.७ पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाको संख्याको आधारमा र जिवित बच्चा जन्माउने आमाहरुको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकाको स्वास्थ्य संस्थामा आई प्रसूती हुने महिलाहरु मध्ये ६९० जनाले १११ वटा बच्चा, ५ जनाले जुम्ल्याहा बच्चा जन्माएका थिए । एउटा जन्मिएका जिवित बच्चा मध्ये ३२२ जना बालिका र १ जना बालक रहेका थिए ।

तालिका 77: पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाको संख्याको आधारमा र जिवित बच्चा जन्माउने आमाहरुको विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	बच्चा जन्माउने संख्याको आधारमा आमाको विवरण	जिवित बच्चाको लिङ्गको आधारमा विवरण			
			एउटा बच्चा जन्माउने	दुईवटा बच्चा जन्माउने	दुईवटा भन्दा बढी बच्चा जन्माउने	जम्मा

		एउटा बच्चा जन्माउने	दुईवटा बच्चा जन्माउने	दुईवटा भन्दा बढी बच्चा जन्माउने	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
1,2,3	सालकोट	317	3	0	165	149	1	5	0	0	166	154
4,5,6	बाबियाचौर	134	0	0	77	55	0	0	0	0	77	55
7	छाप्रे	45	0	0	21	23	0	0	0	0	21	23
8,9	विद्यापुर	110	1	0	58	52	0	0	0	0	58	52
10,11	तातापानी	84	1	0	39	43	0	2	0	0	39	45
जम्मा		690	5	0	360	322	1	7	0	0	361	329

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५२. खोप सेवाको विवरण

सुर्खेत जिल्लामा बच्चाहरुलाई वि सि जि, डि पि टि एच इ वी र वी एच आई वी, पोलियो, आई पि भि, दादुरा / रुबेला र जापनिज ईन्सेफलाईटिस जस्ता खोपहरु दिइएको थियो जसको विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ७८: सुर्खेत जिल्लाको खोप सेवाको विवरण

क्र.सं.	विवरण	२०७०/०७१	२०७१/०७२	२०७२/०७३
		संख्या	संख्या	संख्या
१	वि.सि.जि.	९४८	८६६	८०३०
२	डि.पि.टि. / हेप / हिव १	८१६	७९७	७८९
३	डि.पि.टि. / हेप / हिव २	८१७	७६०	७६७
४	डि.पि.टि. / हेप / हिव ३	८०६	७९८	७६०
५	दादुरा / रुबेला	७९९	७३७	७९९
६	पोलियो तेस्रो डोज			७६६
७	टि.डि (गर्भवती महिला: पहिलो, दोस्रो र थप मात्रा समेत)	१०३६	१२१२	११३१

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५२.१ पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरुले लिएको खोपको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरुलाई वि सि जि ७९२ जना बच्चाहरुलाई, डि पि टि, एच इ वी र वी एच आई वी पहिलो, दोस्रो र तेस्रो गरी २३०१ जना बालबालिकालाई, पोलियो पहिलो, दोस्रो र तेस्रो गरी २३३२ जना बालबालिकालाई, आई पि भि ७८२ जना बालबालिकालाई, दादुरा/रुबेला पहिलो, दोस्रो गरी १००६ बालबालिकालाई र जापनिज ईन्सेफलाईटिस ५६५ जनालाई खोप सेवा प्रदान गरिएको थियो ।

तालिका ७९: पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरुले लिएको खोपको विवरण

वडा नं	गाउँको नाम	वि सि जि	डि पि टि एच इ वी, वी एच आई वी	पोलियो	आई पि भि	दादुरा / रुबेला	जापनिज ईन्सेफलाईटिस
--------	------------	----------	-------------------------------	--------	----------	-----------------	---------------------

			पहिलो डोज	दोस्रो डोज	तेस्रो डोज	पहिलो डोज	दोस्रो डोज	तेस्रो डोज		पहिलो डोज	दोस्रो डोज	
1,2,3	सालकोट	203	212	218	212	212	218	212	212	215	85	169
4,5,6	बाबियाचौर	199	195	194	206	195	194	206	198	196	118	151
7	छाप्रे	72	104	66	83	105	66	83	99	53	20	45
8,9	विद्यापुर	142	157	151	146	157	151	146	146	138	54	108
10,11	तातापानी	96	126	134	127	126	134	127	127	105	22	92
जम्मा		712	794	763	774	795	763	774	782	707	299	585

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५२.२ पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाहरूले लिएको टिटि खोपको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकामा अन्तर्गत ११ वटै वडामा सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ मार्फत टिटि सेवा लिएका गर्भवती महिलाहरूको विवरण टिटि एकपटक लिने, टिटि दुईपटक लिने, टिटि दुई र दुई पलस बर्गमा विभाजन गरी सो सेवा लिने महिलाको विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा देखाईएको छ।

तालिका ८०: पञ्चपुरी नगरपालिकामा गर्भवती महिलाहरूले लिएको टिटि खोपको विवरण

वडा नं	साविकका गा.वि.स.हरू	टिटि १	टिटि २	टिटि २ पलस	टिटि २ र टिटि २ पलस
1,2,3	सालकोट	179	115	65	180
4,5,6	बाबियाचौर	88	59	106	165
7	छाप्रे	65	71	59	130
8,9	विद्यापुर	62	64	89	153
10,11	तातापानी	58	50	66	116
जम्मा		452	359	385	744

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

पञ्चपुरी नगरपालिकामा अन्तर्गत ११ वटै वडामा सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ मार्फत टिटि सेवा लिएका गर्भवती महिलाहरूको विवरण टिटि एकपटक लिने महिला ४५२ जना, टिटि दुईपटक लिने महिला ३५९ जना, टिटि दुई पलस गरी लिने महिला ३८५ र टिटि दुई र दुई पलस गरी लिने महिला ७४४ जना रहेका थिए।

५२.२ पञ्चपुरी नगरपालिकामा बालबालिकाहरूले लिएको GESI अनुसार खोपको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकामा रहेका बालबालिकाहरूको GESI अनुसार २०७२/२०७३ मा खोपसेवा लिने हरूको विवरण देहाय बमोजिम दिईएको छ।

तालिका ८१: पञ्चपुरी नगरपालिकामा बच्चाहरूले लिएको खोपको GESI अनुसार विवरण

वडा नं	साविकका गा.वि.स	दलित		जनजाती		मधिसे		मुस्लिम		ब्रमाण / क्षेत्री		अन्य		जम्मा	
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
1,2,3	सालकोट	31	43	21	11	0	0	0	0	46	38	15	6	113	101

4,5,6	बाबियाचौर	35	28	18	10	0	0	0	0	4	32	8	15	102	85
7	छाप्रे	7	4	8	5	0	0	0	0	22	17	0	0	37	26
8,9	विद्यापुर	22	27	19	15	0	0	0	0	33	32	5	6	79	80
10,11	तातापानी	30	25	2	2	0	0	0	0	22	26	0	0	54	53
जम्मा		125	127	68	46	0	0	0	0	164	145	28	27	385	345

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

पञ्चपुरी नगरपालिकामा अन्तर्गत सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ मार्फत दलित बालबालिका २५२ जनाले, जनजाती ११४ जनाले, ब्राह्मण/क्षेत्री ३०९ जनाले, अन्य ५५ जना गरी ३८५ जना महिला र ३४५ जना पुरुषले पूर्ण खोप सेवा लिएका थिए ।

५३. खोप सेवा छोडने बालबालिकाको अवस्था

नगरपालिकामा अन्तरगत सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ मार्फत खोप लिन छाडेका बालबालिकाहरूमा आर्थिक वर्ष २०७०/०७१, २०७१/०७२, २०७२/०७३ को तुलनात्मक खोप छुटेका बालबालिका सम्बन्धि विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ८२: खोप सेवा छोडने बालबालिकाको अवस्था

क्र.सं.	विवरण	२०७०/०७१	२०७१/०७२	२०७२/०७३
		प्रतिशत	प्रतिशत	प्रतिशत
१	वि.सि.जि. र दादुरा	१७%	१५%	१६%
२	डि.पि.टि हेपटाइटिस वि. एच.आइ.भि १ र डि.पि.टि. हेपटाइटिस वि. एच.आइ.भि. ३	१०.१५%	७.४६%	८.३५%

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५४. विगत ३ वर्षहरूको कुपोषणको अवस्था

नगरपालिका अन्तरगत सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ तथा अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रदायक कार्यालयको विगत ३ वर्षका पोषणको अवस्थालाई आर्थिक वर्ष २०७०/०७१, २०७१/०७२, २०७२/०७३ अनुसार तुलनात्मक विश्लेषण देहाय बमोजिम तालिकामा देखाईएको छ ।

तालिका ८३: सुर्खेत जिल्लाको विगत ३ वर्षहरूको कुपोषणको अवस्था

सुचकांकहरू	२०७०/०७१	२०७१/०७२	२०७२/०७३
५ वर्ष भन्दा मुनिको वृद्धि अनुगमन (पटक)	२१८	२२०९	५
गर्भवती महिलाहरूका लागि आइरन चक्की वितरण(जना)	९७२४	७८७०	७३२१
गर्भवती महिलाहरूले प्राप्त गरेको जुकाको औषधी (जना)	८२०४	७७०१	७३६६
सुत्केरी भएका महिलाहरूका लागि भिटामिन ए वितरण (जना)	८१०६	६६९७	७०५३
६ महिना देखि ५ वर्ष सम्मका बच्चाहरूलाई खुवाएको भिटामिन ए (जना)	८३४१०	७८३६८	७७०४०

१ देखि ५ वर्ष सम्मका बच्चाहरूलाई खुवाएको जुकाको औषधी (जना)	74037	67658	48201
--	-------	-------	-------

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५५. पञ्चपुरी नगरपालिकाका बालबच्चाहरूको कुपोषणको अवस्था (नयाँ)

पञ्चपुरी नगरपालिका अन्तर्गत ११ वटै वडामा सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइबाट सेवा प्राप्त गरेका नयाँ सेवा ग्राही बालबालिकाहरू मध्ये ० देखि ११ महिनाका ९७० जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था सामान्य, २८ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था मध्यम र सिकिस्त कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या ५ रहेको पाईयो । त्यसैगरी ११ देखि २३ महिनाका ५६५ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था सामान्य, १७ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था मध्यम र सिकिस्त कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या २ रहेको पाईयो ।

तालिका ४४: पञ्चपुरी नगरपालिकामा ० देखि २३ महिना सम्मका बालबच्चाहरूको कुपोषणको अवस्था (नयाँ)

वडा नं	साविकका गा.वि.सहरु	०-११ महिना				१२-२३ महिना				जम्मा
		सामान्य	मध्यम	सिकिस्त	जम्मा	सामान्य	मध्यम	सिकिस्त	जम्मा	
1,2,3	सालकोट	405	17	4	426	100	9	1	110	536
4,5,6	बाबियाचौर	258	3	1	262	172	1	0	173	435
7	छाप्रे	34	1	0	35	4	0	0	4	76
8,9	विद्यापुर	155	2	0	157	138	0	0	138	295
10,11	तातापानी	118	5	0	123	114	7	1	122	245
जम्मा		970	28	5	1003	565	17	2	584	1587

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५५.१ पञ्चपुरी नगरपालिकाका बालबच्चाहरूको कुपोषणको अवस्था (पुरानो)

पञ्चपुरी नगरपालिकामा अन्तर्गत ११ वटै वडामा सञ्चालित विभिन्न स्वस्थ चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइबाट सेवा प्राप्त गरेका पुराना सेवा ग्राही बालबालिकाहरू मध्ये ० देखि ११ महिनाका ८७४ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था सामान्य, ४ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था मध्यम र सिकिस्त कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या ० रहेको पाईयो । त्यसैगरी ११ देखि २३ महिनाका ४४६ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था सामान्य, २ जना बालबालिकामा कुपोषणको अवस्था मध्यम र सिकिस्त कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या ४ रहेको पाईयो ।

तालिका ४५: पञ्चपुरी नगरपालिकामा जन्म देखि २३ महिना सम्मका बालबच्चाहरूको कुपोषणको अवस्था (पुरानो)

वडा नं	गाउँका नाम	०-११ महिना				१२-२३ महिना				जम्मा
		सामान्य	मध्यम	सिकिस्त	जम्मा	सामान्य	मध्यम	सिकिस्त	जम्मा	
1,2,3	सालकोट	393	2	0	395	138	1	1	140	535
4,5,6	बाबियाचौर	97	0	0	97	92	0	0	92	189
7	छाप्रे	93	0	0	93	60	0	0	60	153
8,9	विद्यापुर	198	2	0	200	140	1	0	141	341
10,11	तातापानी	93	0	0	93	16	0	3	19	112

जम्मा		874	4	0	878	446	2	4	452	1330
-------	--	-----	---	---	-----	-----	---	---	-----	------

श्रोत: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत वार्षिक प्रतिवेदन २०७२/२०७३

५६. दीर्घ रोगको समस्यामा रहेका जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेतको र पञ्चपुरी नगरपालिका स्थित रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूका प्रतिवेदनहरूले दिएको विवरणका अनुसार यस नगरपालिकामा सबैभन्दा धेरै दमरोग भएका रोगीहरू रहेको, त्यसैगरी क्षयरोग, चिनीरोगी क्यान्सर लगायतका दीर्घ रोगहरूको संक्रमण देखिएको छ।

५७. लिङ्ग अनुसार बाल विवाह सम्बन्धी विवरण (१८ वर्ष मुनिका)

यस पञ्चपुरी नगरपालिका अन्तर्गतका गाउँहरूमा बालबालिकाको औषत विवाहको उमेर पहिलेको तुलनामा विस्तारै बृद्धी भएको पाईन्छ। बालविवाहको आधिकारीक तथ्यांक प्राप्त गर्न कठिन भएतापनि लक्षित समुह छलफलबाट अभैपनि गाउँघरतिर बालविवाहको प्रचलन कायमै रहेकाले यसका लागि नगरपालिकाले स्थानीय स्तरमा चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गनुर्ने देखिन्छ।

५८. कामदारको रूपमा घर/परिवारबाट बाहिर गएका बालबालिकाहरूको विवरण

पञ्चपुरी नगरपालिकाका विभिन्न गाउँहरूबाट बालबालिका विद्यालय छाडी विभिन्न क्षेत्रमा कामदारको रूपमा जाने प्रचलन रहेको छ। विशेष गरि यस नगरपालिकाबाट छिमेकी जिल्लाहरू बर्दिया, बाँके, कैलाली र यस जिल्लाको सदरमुकाम वीरेन्द्रनगर, छिमेकी देश भारत लगाएतका स्थानमा जाने गरेको देखियो। जसको विवरणलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ६६: कामदारको रूपमा घरबाट बाहिर गएका बालबालिकाहरू :

लिङ्ग	संख्या
बालिका	६५
बालक	४९१
जम्मा	५५६

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

५९. श्रमिक बालबालिकाको प्रकार

विशेष गरि यस क्षेत्रबाट बालबालिकाहरू श्रमका लागि छिमेकी जिल्लाहरू बर्दिया, बाँके, कैलाली र यस जिल्लाको सदरमुकाम वीरेन्द्रनगर, जिल्ला भन्दा बाहिर राजधानी समेतमा तथा छिमेकी देश भारत लगाएतका स्थानमा घरेलु कामदार, होटल रेष्टुरेन्ट, उद्योग कलकारखाना आदि कामका लागि जाने गरेको देखियो जसको विवरणलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ६७: श्रमिक बालबालिकाहरूको विवरण

सि.नं.	कामदारको विवरण	संख्या	कैफियत
१	घरेलु कामदार	३३	
२	होटल तथा रेष्टुरेन्ट	२७	

३	उद्योग तथा व्यवसाय	२९	गाडी समेत
४	अन्य	१९	
जम्मा		१०८	

स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण २०७१,०७२ तथा लक्षित समुह छलफल २०७४

६०. बालबालिकाहरूको हत्या अपहरण सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका अन्तरगतका विभिन्न गाउँहरूको सुरक्षा निकाय तथा अन्य सामाजिक संघ सस्थाहरूको अभिलेखलाई विश्लेषण गर्दा नगरपालिका भित्र यस किसिमका घटनाहरूको संख्याको विवरण दस्तावेजीकरण भएको पाइएन ।

६१. स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचकहरूको अवस्था

स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचकहरूको विश्लेषणका लागि गरिएको अध्ययनमा राष्ट्रिय स्तरको तथ्यांकमा शिशु मृत्यु दर ३३ प्रतिहजार, कुपोषण ११ प्रतिशत र चर्पीमा पहुँच भएको जनसंख्या करिब ६२ प्रतिशत भएता पनि पछिल्लो समयमा सरसफाई लगाएतका सूचकहरूमा उल्लेख्य प्रगति भएकाले यसमा परिवर्तन आउन सक्ने आकलन गरिएको छ । यस नगर पालिकाको स्वास्थ्य सम्बन्धि आधिकारीक सूचकांकहरूको विवरण नआएकाले यहाँ समावेश गरिएको छैन ।

तालिका ६१: स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचकांकहरूको विवरण :

सूचक	राष्ट्रियस्तरमा
शिशु मृत्युदर	३३ प्रतिहजार
कुपोषणको अवस्था	११ प्रतिशत
चर्पीमा पहुँच भएको जनसंख्या	९८.८३ प्रतिशत

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८, खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय समिति २०७३

६२. बालकलबहरूको विवरण

बालबालिकाको सम्बन्धमा नेपाल सरकारको नीति पछिल्लो समयमा बालकेन्द्रित हुँदै गए पश्चात यिनीहरूको क्षमता विकास र सशक्तिकरणमा उल्लेखित परिवर्तन देखिएको छ । जसको परिणाम स्वरूप हरेक स्थानीय निकायहरूमा बालबालिकाहरूलाई समुहबद्ध बनाई आवाज उठान गर्नका लागि विभिन्न बालकलबहरूको गठन गरि उनिहरूलाई क्रियाशिल बनाउदै आएको छ । पछिल्लो समयमा नगरपालिका भित्र कृयाशिल बालकलबहरूमा समुदायमा तथा विद्यालयमा आधारित रहेर गठन भई क्रियाशिल रहेको देखिन्छ ।

६३. वडागत बालकलबहरूको विवरण

नेपाल सरकारको पछिल्लो नीति समावेशी विकासमा आधारित भएको हुनाले हरेक विकास निर्माण तथा अन्य अभियानहरू बालकेन्द्रित हुँदै गएका छन् । जसको परिणाम स्वरूप यिनीहरूको क्षमता विकास र सशक्तिकरणमा उल्लेखित परिवर्तन देखिएको छ । राज्यको नीतिगत व्यवस्थामा बालबालिकाहरूलाई समुहबद्ध बनाई आवाज उठान गर्नका लागि विभिन्न बालकलबहरूको गठन गरि उनिहरूलाई क्रियाशिल बनाउदै लैजाने नीति अनुरूप साविकका

हरेक गाविसहरूले गाविस स्तरिय बालक्लब गठन क्रियासिल रहेको तर नगरपालिका अन्तर्गतका वडाहरूको अभिलेखिकरण नभएकाले यसको आधिकारिक वडागत तथ्यांक समावेश गरिएको छैन ।

६४. बालक्लब तथा बाल समूहले प्रतिनिधित्व गरेका संघ संस्थाहरूको विवरण:

यस नगरपालिकामा समावेश भएका साविकका गा.वि.स.हरूमा भएको अभ्यासलाई विश्लेषण गर्ने हो भने बालमैत्री स्थानीय शासन संचालनका लागि राज्यले तयार गरेको नीतिगत व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्ने प्रयास गरेको देखिन्छ । जसका लागि विभिन्न बालक्लबहरूको गठन, उनिहरूको स्थानीय स्तरका संजालहरूमा प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितता लगायत रहेका छन् । यस नगरपालिकामा संचालित विभिन्न समूहले प्रतिनिधित्व गरेका समूह तथा संस्थाहरूको विवरणलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ८८: बाल समूहले प्रतिनिधित्व गरेका संघ संस्थाहरूको विवरण:

सि.न.	समितिको नाम	लिङ्ग		जम्मा
		बालक संख्या	बालिका संख्या	
१	विद्यालय व्यवस्थापन समिति	३५	२६	६१
२	वडा नागरिक मञ्च	६९	८६	१५५
३	नागरिक सचेतना केन्द्र	०	१३	१३
४	एकिकृत योजना तर्जुमा समिति	३	२	५
५	गाउँस्तरीय संजालहरू	१३	१७	३०

स्रोत : लक्षित समूह छलफल

६५. DCWB मा दर्ता भई न.पा.अन्तर्गत रहेका बालक्लबहरूको संख्या:

यस नगरपालिका भित्रका बालबालिकाहरू एक आपसमा समुहबद्ध भई आफ्नो हक अधिकारको खोजी गर्न थालेको पाइन्छ । नेपालको सन्दर्भमा विशेष गरि बालमैत्री क्रियाकलाप सञ्चालन हुन थालेपछि उनिहरूको क्षमता विकास भएको पाइन्छ । यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा पनि समुदाय र विद्यालयमा आधारित बालक्लबहरू रहेको पाइयो । विशेषगरि वर्तमान समयमा जिल्ला बाल कल्याण समितिमा बालक्लबहरू दर्ता हुने प्रचलन नरहको पाइयो ।

६६. जन्मदर्ता भएका बालबालिकाको संख्या

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूबाट प्राप्त तथ्यांकहरूलाई विश्लेषण गर्दा आ.व. २०७२/ ०७३ मा कुल १४०० जना बालबालिकाहरूले स्थानीय पञ्जिकाधिकारी समक्ष जन्म दर्ता गराएको पाईएको छ । जसमा बालिका ६२० र बालक ७८० रहेको देखिएको छ । जसलाई निम्न तालिकाबाट उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ८९: जन्म दर्ता भएका बालबालिकाहरूको विवरण :

	कुल जन्मदर्ता संख्या			कैफियत
	बालिका	बालक	जम्मा	
अघिल्लो वर्ष	६२०	७८०	१४००	०७३ वैशाख देखि ०७३ चैत्रसम्म
चालु वर्ष	५१	६५	११६	०७४ वैशाख देखि हाल सम्म

स्रोत : जिल्ला समन्वय समिती २०७३

६७. परिवार विहीन बालबालिकाको अवस्था

बालबालिकाहरू आफ्नो घर तथा आफ्ना अविभावकहरूसँग बस्न पाउने उनिहरूको नैसर्गिक अधिकार हो । तर विशेष परिस्थितिबस सबै बालबालिकाहरूलाई यस किसिमको वातावरण प्राप्त गर्ने सौभाग्य हुदैन । विभिन्न कारणबस आफ्ना अविभावक गुमाउन पुगेका बालबालिकाहरूको मनोविज्ञान कमजोर हुन पुग्दछ । यस किसिमका बालबालिकाहरूको पहिचान गरि उनिहरूको विशेष व्यवस्थापन गर्न जरूरी हुन्छ । यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूबाट प्राप्त तथ्यांकहरूलाई विश्लेषण गर्दा आ.व. २०७२/ ०७३ मा यस किसिमको समस्यामा रहेका बालबालिकाहरूको विवरण प्राप्त नभएकाले समावेश गरिएको छैन ।

६८. महिला हिंसा सम्बन्धी विवरण :

नेपालको अन्य भागहरूमा जस्तै यस पञ्चपुरी नगरपालिकामा पनि पारिवारिक तथा सामाजिक तहबाट महिला हिंसाका केही घटनाहरू घट्ने गरेको देखिन्छ । विशेषगरि पारिवारिक बेमेल, सामाजिक बन्धितीकरण, आर्थिक विपन्नता लगाएतका समस्याहरूका कारण यस्तो अवस्था आउने गरेको छ । यस नगरपालिकामा देखा परेका महिलाहिंसाका घटनाहरूमा सबैभन्दा बढी घरेलु हिंसाका ४५ तथा श्रीमानबाट पिडित २९ रहेका छन् । जसको विवरण निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ॥: महिलाहिंसाका घटनाहरूको विवरण :

सि.नं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	घरेलु हिंसाबाट पिडित	४५	
२	सौता रहेको	५७	
३	वेचविखनमा परेका	०	
४	श्रीमानबाट पिडित/ पिटिएका	२९	
५	द्वन्द्वबाट पिडित	५	
६	सामाजिक कुरिती लगाईएका	३	
जम्मा		१३९	

स्रोत : लक्षित समुह छलफल, २०७४ तथा घरघुरि सर्वेक्षण २०७२

६९. वातावरण तथा सरसफाई

यस नगरपालिकामा वातावरण तथा सरसफाईका लागि राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपका आधारहरू पुरा नभए पनि नगरपालिका भित्र समावेश भएका साविकका गा.वि.स.हरू खुला दिसामुक्त गा.वि.स.हरू घोषणा भई अहिले पूर्ण सरसफाईका लागि अग्रसर भएका छन् । यस नगरपालिकामा विद्यापुर, बाबियाचौर, सालकोटमा गरी जम्मा ५ वटा सार्वजनिक शौचालय रहेको तथा अन्य स्थान छाप्रे र तातापानीमा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्थापन नभएको देखियो ।

७०. फोहरमैला व्यवस्थापन

यस नगरपालिकामा व्यवस्थित तवरको ल्याडफिल्ड साइड नरहेता पनि सामान्य अवस्थाले यसको व्यवस्थापन गर्ने गरेको देखिन्छ । विशेष गरि खोला खोल्सा, नदी किनारा, घर नजिकै खाडल बनाएर यसको विसर्जन गर्ने गरेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा आगामी दिनमा नगरलाई सफा र स्वच्छ गराउनका लागि फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न जरूरी देखिएको छ ।

७१. सेवा प्रवाह विवरण

यस नगरपालिकामा अत्यावसेक सेवा प्रवाहका लागि व्यवस्थित किसिमको स्रोत साधनको अभाव देखिएता पनि नगरपालिकामा न्यूनतम आधारहरू एम्बुलेन्स २ सालकोट र बाबियाचौरमा, १ प्रहरी भ्यान ई.प्र.का. बाबियाचौरमा भएको र अन्य अति आवश्यक सेवाहरूमा शववाहन, दमकल लगाएतको व्यवस्थापनको लागि पहल गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

७२. कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र, कृषक समूह

नेपालीहरूको प्रमुख पेशा तथा व्यवसायका रूपमा कृषि तथा पशुपालन भएता पनि ग्रामिण समुदायका नागरिकहरूले उचित सेवा प्राप्त गर्न सकेका छैनन् । यस नगरपालिका अन्तर्गतका वडाहरूमा कृषि तथा पशु सेवा प्रवाह गर्नका लागि नेपाल सरकारका यस जिल्लामा विभिन्न ६ वटा कृषि सेवा केन्द्रहरू रहेका छन् । यस नगरपालिका अन्तर्गत कृषि सेवा केन्द्र बाबियाचौर मार्फत सालकोट, बाबियाचौर, छाप्रे, विद्यापुर र तातापानी क्षेत्रलाई लक्षित गरि सेवा प्रवाह गरेको छ । यस सेवा केन्द्रको भौतिक सेवा सुविधाको रूपमा एउटा पक्क भवन रहेको छ ।

७३. पशु सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र, कृषक समूह

सुर्खेत जिल्लामा १३ वटा पशुसेवा केन्द्र स्थापना भएका छन् । ती पशुसेवा केन्द्रलाई क वर्ग र ख वर्गमा विभाजन गरिएको छ । क वर्गका ३ वटा र ख वर्गका १० वटा पशुसेवा केन्द्र सञ्चालनमा रहेका छन् । यस मातहतमा पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरू रहेका हुन्छन् । प्रत्येक पशु स्वास्थ्य केन्द्रमा ३ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । जिल्ला पशु सेवा कार्यालय सुर्खेतको तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिकामा साविकका गा.वि.स.हरूलाई हेर्ने गरि बाबियाचौर सेवा केन्द्र रहेको छ । जसमा पशुसेवा केन्द्र बाबियाचौरले साविकका बाबियाचौर, छाप्रे, सालकोटलाई विजौरा सेवा केन्द्रले विद्यापुरलाई र तातापानी उप केन्द्रले तातापानीलाई कार्यक्षेत्र बनाएको छ ।

७४. हुलाक सेवा केन्द्र

सुर्खेत जिल्लामा एक क्षेत्रीय हुलाक (द्रुत सेवा, धनादेश, विमा, पुलिन्दा), दश ईलाका हुलाक कार्यालय (गुटु, बाबियाचौर, कुनाथरी, मटेला, गर्पन, भेरी गंगा, सहारे, गुमी, रामघाट, छिन्चु) र चालिसवटा अतिरिक्त हुलाक कार्यालयबाट (साधारण चिठी पत्र र रजिष्टरी पत्र) को काम हुने गर्दछ भने यस नगरपालिकामा ४ वटा अतिरिक्त हुलाक कार्यालय तथा एउटा ईलाका हुलाक कार्यालय रहेको छ । नगरपालिका भित्र रहेका हुलाक सेवा केन्द्रहरूलाई तालिकामा तपसिल अनुसार देखाईएको छ ।

तालिका १२ : नगरपालिकाको हुलाक सेवाको अवस्था

वडा न	अतिरिक्त हुलाक रहेका गाउँ	अतिरिक्त हुलाक संख्या	इलाका हुलाक	जम्मा
१, २ र ३	सालकोट	१		१
४, ५ र ६	बाबियाचौर ई. हुलाक कार्यालय		१	१
७	छाप्रे	१		१
८ र ९	विद्यापुर	१		१
१० र ११	तातापानी	१		१
	जम्मा	४	१	५

७५. नगरपालिकामा भएका हालका भवनहरू

यस नगरपालिका अन्तरगत रहेका साविकका गाउँ विकास समितिहरू तथा हालका वडा कार्यालयहरूले आफ्ना भवनहरूबाट निरन्तर रूपमा सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । यि भवनहरूमा अधिकांश पक्की छन्, केहि कच्ची छन् भने केही भाडामा समेत बसेका छन् । जसको विवरणलाई निम्न अनुसारका तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ७५ नगरपालिका अन्तर्गत हालका भवनहरू

क्र.स.	न.पा. / वडा कार्यालय	भवनको प्रकृति : वटा			वडा नं.	कैफियत
		गोटा	कच्ची	पक्की		
१	पञ्चपुरी नगरपालिका कार्यालय	१		पक्की	पञ्चपुरी ०५	भाडामा
२	वडा कार्यालय बाबियाचौर	१		पक्की	पञ्चपुरी ०५	
३	वडा कार्यालय सालकोट	१	कच्ची		पञ्चपुरी ०२	
४	वडा कार्यालय विद्यापुर	१		पक्की	पञ्चपुरी ०९	
५	वडा कार्यालय छाप्रे	१			पञ्चपुरी ०७	भाडामा
६	वडा कार्यालय तातापानी	१		पक्की	पञ्चपुरी १०	

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

७६. बसपार्क वा बस स्टेशन

सुर्खेत जिल्लाको सदरमुकाम वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा एउटा मात्र बसपार्क रहेको छ । त्यो पनि अहिलेको गाडीको संख्याको तुलनामा धेरै सानो रहेको छ । सुर्खेत जिल्लाको अन्य भागमा गाडीको पार्किङ्ग अधिकांश बाटोको किनारमा गर्ने गरिन्छ । पञ्चपुरी नगरपालिका जोड्ने एउटा मात्र सडक बडीचौर-गुटु-वेनिघाट हो । यो क्षेत्रमा पनि गाडिको संख्या बढिरहेको छ । गाडिको संख्या बढ्दै जादा गाडी पार्किङ्ग गर्ने व्यवस्थित स्थान नहुँदा फोहर बढ्दै गईरहेको छ । गाडी अनावश्यक रूपमा बाटोमा पार्किङ्ग गर्दा सडक दुर्घटना पनि बढ्दै गएका छन् । त्यसैले यस क्षेत्रमा पनि व्यवस्थित र सुविधा सम्पन्न बसपार्क स्थापना हुनु जरूरी छ । यस क्षेत्रमा मध्यपश्चिम यातायात, काँक्रेविहार यातायात, देउती, नागरिक यातायात र विभिन्न समितिका माईक्रो बसहरू गरि करिव दैनिक १० देखि १५ वटा सम्म यात्रुवाहक गाडीहरू यस क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका छन् ।

७७. सिचाइको स्रोत

यस नगरपालिकामा सिचाइका लागि मुख्य गरि स्थानीय स्तरमा बग्ने खोलाहरूलाई स्रोतका रूपमा लिईएको छ जसमा मुख्य खोला तथा नदिहरूमा भेरी नदि, कर्णाली नदि, डोब्रि खोला, घट्टे खोला र चरुवा खोला, डुम्रिमुल खोला, सान्ने खोला चौर खोला, माभ्र खोला आदिलाई लिईएको छ । यी खोलाहरूबाट नियमित तथा मौसमी सिचाई सेवा लिन सकिन्छ । नगरपालिकामा रहेको सिचाईको स्रोतहरूलाई बढाउनका लागि पानीको अभाव भएको स्थानहरूलाई पहिचान गरि आकाशे पानी संकलन गर्न आवश्यक पोखरी निर्माणमा पहल गर्नु आवश्यक छ ।

७८. तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीको नाम

यस नगरपालिकाको मुख्य ताल जाजुरा लाइ लिइन्छ । यो ताल साविकको विद्यापुर गा.वि.स.को वडा नं. ९ हाल पञ्चपुरी न.पा.को वडा नं ८ मा रहेको छ । यस नगरपालिकाको महत्वपूर्ण पहिचानका रूपमा रहेको यो ताल सुर्खेत जिल्ला कै महत्वपूर्ण ताल मानिन्छ । करिव ३ विगाहा क्षेत्रफलमा फैलिएको सफा पानीले बनेको जाजुरा दह यस जिल्लाको महत्वपूर्ण पर्यटन गन्तव्य बनेको छ । यस दहको अतिक्रमण बढेको तथा संरक्षणको अभाव भएकाले हाल आएर यसको संरक्षणलाई जि.वि.स. सुर्खेत र नगरपालिकाले संयुक्त रूपमा संरक्षणको प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ । यसको संरक्षण र विकासबाट नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानीमा राम्रो योगदान पुग्न सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । यस नगरपालिकामा यो लगाएतका अन्य तालहरु पनि रहेका छन् । जसको विवरण निम्न तालिका अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३४ : तालतलैया र प्राकृतिक पोखरीको नाम

क्र.स.	नाम	नपाको नाम	प्रमुख विशेषता	कैफियत
१	जाजुरा दह	पञ्चपुरी ८	प्राकृतिक सौन्दर्यता, सिचाई	
२	मुलि दह	पञ्चपुरी ८	प्राकृतिक सौन्दर्यता	
३	गुप्ति ताल	पञ्चपुरी ९	प्राकृतिक सौन्दर्यता	
४	चुनरी ताल	पञ्चपुरी ८	प्राकृतिक सौन्दर्यता	
५	श्री ताल	पञ्चपुरी ५	प्राकृतिक सौन्दर्यता	

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

७९. नगरपालिकाको टाढाको बस्तीबाट केन्द्र सम्म पुग्न लाग्ने अनुमानित समय

भौगोलिक रूपमा विविधता रहेका क्षेत्रहरूलाई समावेश गरि यो नगरपालिका बनेको छ । यस नगरपालिका अन्तरगतका गाउँहरू देखि नगरपालिकाको केन्द्र बाबियाचौरमा आउन र जान लाग्ने समयलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३५ : नगरपालिका कार्यालय देखि अन्य वडाहरूमा पुग्न लाग्ने अनुमानित समय तालिका

वडा	टाढाको बस्तीबाट न.पा.को केन्द्र पुग्नलाग्ने समय	सेवा प्राप्त गरि घर फर्किन लाग्ने समय
१	मानसैना - बाबियाचौर पाँच घण्टा	सात घण्टा
२	सिस्नेकाँडा - बाबियाचौर दुई घण्टा	चार घण्टा
३	चौर - बाबियाचौर दुइ घण्टा	दुई घण्टा तीस मिनेट
४	भक्तडी -बाबियाचारै दुई घण्टा तीस मिनेट	तीन घण्टा तीस मिनेट
५	मुर्मुरी -बाबियाचौर दुई घण्टा	एक घण्टा तीस मिनेट
६	लाटिकाँडा -बाबियाचौर दुई घण्टा तीस मिनेट	तीन घण्टा तीस मिनेट
७	चिउरी -बाबियाचौर छ घण्टा	आठ घण्टा
८	जाजुरा-बाबियाचौर तीन घण्टा	पाँच घण्टा
९	औल छाप्रे-बाबियाचौर तीन घण्टा	पाँच घण्टा

१०	बच्छी, चाम्प्री-बाबियाचौर तीन घण्टा तीस मिनेट	तीन घण्टा तीस मिनेट
११	कुइने पुल-बाबियाचौर तीन घण्टा तीस मिनेट	तीन घण्टा तीस मिनेट

स्रोत: लक्षित समुह छलफल आधारमा २०७४

८०. बैंक तथा वित्तीय संस्था

पञ्चपुरी नगरपालिकाका पाँच ओटा गाँउहरूमध्ये नगरपालिका केन्द्र बाबियाचौरमा काक्रेबिहार बैंकको शाखा र नगरपालिकाको वडा नं. ९ विद्यापुरमा एन.सि.सि.बैंक तथा निर्धन उत्थान बैंकले आफ्ना शाखा मार्फत सेवा प्रवाह गरेका छन् । यसै गरि राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक विद्यापुर शाखा पुर्न स्थापनाको प्रकृत्यामा रहेको र नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका ५१ वटा सहकारी संस्थाहरूले सामान्य आर्थिक सेवा दिइरहेका छन् ।

८१. खुला क्षेत्र

यस नगरपालिका पहाडी भागमा पर्ने भएको हुनाले यहाको जनघनत्व पनि कम रहेको छ । यहाँका अधिकांश मानिसहरू कृषि पेशामा लागेको हुनाले कृषि कार्यमा नै व्यस्त हुन्छन् । प्रशस्त जग्गा तथा वन जंगल भएको हुनाले खुला क्षेत्र भनेर बजार क्षेत्रमा जस्तो व्यवस्थित तथा तोकिएको खुला क्षेत्रको व्यवस्था गरिएको छैन । प्रायः गरेर मेला पर्व तथा मनोरञ्जनमा कार्यक्रम हुदा सार्वजनिक स्थल, सामुदायिक विद्यालयको चौर र नदी किनार तथा खुल्ला डाँडाहरूमा कार्यक्रम गर्ने गरिन्छ । वर्तमान अवस्थामा खुला चौरको आवश्यकता महसुस नगरिएता पनि भविष्यमा जनसंख्या बढ्दै जादा यसको आवश्यकता पर्दछ । त्यसैले भविष्यमा आवश्यक पर्ने खुला क्षेत्रको समयमा नै व्यवस्थापन गर्न जरूरी देखिन्छ ।

८२. अचल सम्पत्ति विवरण

नागरिकलाई दिनु पर्ने न्यूनतम सेवा सुविधा प्रवाह गर्नका लागि यस नगरपालिकामा नगरपालिकाको कार्यालय, कृषि कार्यालय, पशु सेवा कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रहरी कार्यालय लगाएत रहेका छन् जसको भौतिक विवरणलाई निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १६ अचल सम्पत्ति सम्बन्धि विवरण तालिका

क्र.स.	अचल सम्पत्ति	इकाइ (वटा, विगाहा, रोपनि, कठठा आदि)	स्वामित्वमा रहेको गा.पा / नपा	कैफियत
१	भवन	१५ वटा	सरकारी	कतिपय भाडामा बसेको
२	जमनि	लगभग ५ विगाहा	सरकारी	सबैभन्दा बढी बाबियाचौर
४	मोटर साइकल	७	कार्यालय	वडा सचिव र कार्यकारी

स्रोत: नगरपालिकाको कार्यालय पञ्चपुरी, २०७४

८३. धार्मिक स्थलको नाम

नगरपालिकामा धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको विकास न्यून रहेको छ । विशेष गरि यातायातको असुविधा, प्रचार प्रसारको कमी, संरक्षणमा समस्या, आर्थिक समस्या लगाएतले यस्ता सम्पदाहरूको विकासमा समस्या देखिएको छ । यस नगरपालिकामा रहेका प्रमुख धार्मिक स्थलहरूको विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७७ धार्मिक स्थलको विवरण :

वडा नं.	मन्दिर	मस्जिद	गुम्बा	चर्च	अन्य
१, २, ३	४	०	०	१	सिद्धवावा आश्रम
४, ५, ६	५	०	०	२	शिवधाम
७	६	०	१	४	
८ र ९	३	०	०	२	
१० र ११	२	०	०	०	

स्रोत : लक्षित समूह छलफल २०७४

८४. सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था

सुर्खेत जिल्लाको समग्र विकासको स्थितिलाई हेर्ने हो भने वि.सं. २०१८ सालमा मात्र यो छुट्टै जिल्लाको रूपमा अस्तित्वमा आएको देखिन्छ। वि.सं. २०२३ सालसम्म पनि सुर्खेत उपत्यका लगायत नेपालको भित्रि मदेशमा अवस्थित अन्य उपत्यकाहरूको साथै तराई क्षेत्रहरूमा मलेरिया (कालाज्वर) को प्रकोपले गर्दा मानिसहरूको खासै बसोबास भई नसकेको अवस्था देखिन्छ। सुर्खेत जिल्लालाई देशको अन्य भू-भाग लगायत बाह्य संसारसँग भू-मार्गबाट जोडने सडकको निर्माण पनि वि.सं. २०४७ सालतिर मात्र भएको हो।

सुर्खेत जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ३ मा पर्ने साविकका पाँच गा.वि.स.हरू समेटेर बनेको यस नगरपालिका केहि वडाहरूमा मोटर बाटोले छुन सकेको छैन। बडिडचौर-गुटु हुँदै बेनिघाट सम्मजाने सडक यस नगरपालिका भएर जाने गर्दछ। यो सडक बाहेक बाह्रै महिना गाडी चले खालका अन्य सडकहरूयस नगरपालिकामा रहेका छैनन् छ। हाल बनिरहेका र केहि कच्ची बाटाहरूको विवरण देहायबमोजिम दिईएकोछ।

१. मुख्य सडक सुर्खेत – बडिडचौर- गुटु-बेनिघाट (सालकोट, बाबियाचौर र विद्यापुरलाई छोएर)

२. खम्बागाडे –पलैटे – बाबियाचौर

३. विद्यापुर – राग–विद्यापुर

४. कल्यान काँध –भक्तडी – धनरास

५. चिसापनी – बाबियाचौर –जंगलाघाट

६. विद्यापुर – जाजुरा दह –सान्ने

७. बाबियाचौर –तिखाकुना – कुइने

यस नगरपालिका अन्तरगत रहि हाल बनिरहेका, सुचारु रहेका प्रमुख सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्थालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७८ सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्थाको विवरण

क्र.सं.	सडकको वर्गीकरण	लम्वाई कि.मि.	सडकको औषत चौडाइ (मि.)	सडकले सेवा पुगेका वडाहरू
१	सहायक राजमार्ग	४०	१२	२,३,४,५,६,९
२	पक्की तथा कालोपत्रे	१०	८	२, ३, ४ (बन्दै गरेको)

३	ग्राभेल सडक	४०	१२	२,३,४,५,६,९
४	कच्ची सडक/मौसमी सडक	४५०	४ देखि ८ मी	सबै वडाहरू
५	मुल वाटो (Trail)	६००		सबै वडाहरू
६	सिढी तथा खुडकिला/भचाड (Stair)	४.५		१,७,९

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

८५. निर्माणाधीन नगर स्तरीय सडकहरू

यस नगरपालिकामा निर्माण हुन लागेका अथवा सम्पन्न हुन लागेका सडकहरूमा बाबियाचौर – तिखाकुना- कुइने विद्यापुर- राग ,बाबियाचौर- चनाली, चिसापनी – बाबियाचौर – जंगलाघाट, पलैटे(जम्फुफाँट) –पाँचतले-जंगलाघाट बाबियाचौर-मुर्मुरी,पलैटे-जंगला-भक्तडी लगायतका रहेका छन् ।

८६. नगर क्षेत्रभित्र रूट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरूको विवरण

यस नगरपालिकाको नियमित गाडीहरू चल्ने सडक भनेको सुर्खेत बडिडचौर- गुटु- बेनिघाट सडक मात्र हो । नगरपालिकाका कतिपय वडाहरूमा सडक संजालको सुविधा अझै पनि प्रभावकारी रूपले संचालन हुन नसकेकाले यस क्षेत्रहरूका नागरिकहरूले सास्ती भोगिरहेका छन् । यस नगरपालिकामा रूट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरूको विवरणलाई निम्नअनुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

तालिका ९९: रूट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरूको विवरण

बस चल्ने शुरू स्थान	बस पुग्ने अन्तिम स्थान	दैनिक सञ्चालन हुने सवारी साधन संख्या	बस स्टप संख्या (यात्रु चढाउने ओराल्ने स्थान)	कैफियत
वीरेन्द्रनगर	बाबियाचौर	४	४	
वीरेन्द्रनगर	विद्यापुर	२	३	
वीरेन्द्रनगर	गुटु विजौरा	६	६	
वीरेन्द्रनगर	राग	१०	३	
वीरेन्द्रनगर	पलैटे	१	२	

स्रोत : यातायात व्यवसायिक संघ सुर्खेत, २०७४

८७. नगरपालिका क्षेत्रमा चल्ने सवारी साधनहरूको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रका विभिन्न स्थानहरूमा तथा अन्य स्थानमा समेत संचालन भएका सवारी साधनहरूको विवरणलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १०० : नगरक्षेत्रमा सञ्चालन भएका सवारी साधनहरूको विवरण :

क्र.स.	सवारी साधनको प्रकार	संख्या	अवस्था		कैफियत
			१० वर्ष सम्म पुरानो	१० वर्ष भन्दा बढि पुरानो	
१	नीजि	१२०	१००	२०	
२	सरकारी स्वामित्वका	१०	७	३	
३	सार्वजनिक (भाडाका)	५०	३५	१५	
५	अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	२	१	१	

जम्मा	२२४	१५१	७३
-------	-----	-----	----

स्रोत : सुरक्षा चेकपोष्ट बड्डीचौर, बाबियाचौर तथा लक्षित समुह छलफल, २०७४

८८. विद्यमान सतह ढलको अवस्था

सुर्खेत जिल्लाका अधिकांश भु-भागमा व्यवस्थित सतह ढलको व्यवस्था देखिदैन । यस जिल्लाका स्थानीय निकायहरूमा न्यून शहरीकरण, अव्यवस्थित बसाइसराई, विकासको न्यून अवस्था लगाएतका कारणले गर्दा यस किसिमको व्यवस्थापन हुन सकेको छैन । तर पनि भविष्यमा यस किसिमको योजनाको आवश्यक पर्ने भएकाले यस तर्फ सरोकारवालाहरूको ध्यान जान जरूरी देखिन्छ ।

८९. सार्वजनिक शौचालय सम्वन्धी विवरण

यसनगरपालिकाका अधिकांस क्षेत्र पहाडी भागमा अवस्थित रहेको र जनघनत्व पनि कम भएको हुनाले प्राय गरेर निजी वाहेक सार्वजनिक शौचालयहरू निर्माण तथा प्रयोग न्यून रहेका छन् । यद्यपि यो जिल्ला खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भई सकेकाले नगरपालिका भित्रका साविकका गा.वि.स.हरूका आवश्यक स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय बनाउनु पर्ने नितिगत व्यवस्था अनुसार यस क्षेत्रका विद्यापुर, बाबियाचौर तथा सालकोट क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालयहरू रहेका छन् भने अन्य स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गरिएको छैन ।

९०. प्रकोपबाट भएको क्षति सम्वन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका विभिन्न गाउँहरूमा प्राकृतिक प्रकोपबाट भएको क्षतिको विवरणलाई विश्लेषण गर्दा यस क्षेत्रका जानीफकार तथा विभिन्न छलफलका आधारमा विगत तीन वर्षको अवस्थालाई हेर्दा जल उत्पन्न प्रकोप, महामारी, आगलागी, र वन्यजन्तु आक्रमणबाट भएको मानविय तथा अन्य क्षतिलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका III: प्रकोपबाट भएको क्षति सम्वन्धी विवरण

प्रकोपको किसिम	अनुमानित क्षती (रकम रू.)	मानवीय क्षति
बाढि	28200000	29
पहिरो	6973000	3
आगजनी	3500000	1
हावाहुरी	1800000	0
चट्यांग	630000	0
नदि कटान	2000000	0
जम्मा	187230000	33

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४, घरघुरि सर्वेक्षण २०७२

९१. विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी सम्वन्धी विवरण:

नेपाल सरकारले भर्खरमात्र संघिय संरचना अनुसार साविकका गा.वि.स.हरूलाई समायोजन गरि विभिन्न गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू बनाएको छ । यस किसिमका स्थानीय निकायहरूमा आधारभूत सेवाको समेत अभाव देखिएको छ । यो नगरपालिकाको आफ्नो विपद व्यवस्थापनको पुर्व तयारी नभएकाले आफ्नो क्षेत्र अन्तर्गत विपद व्यवस्थापनको

पुर्व तयारी गर्नका लागि आवश्यक छलफल गरि तयारीका आधारहरू जस्तै विपद व्यवस्थापन समिती, सुरक्षित स्थान, विपद व्यवस्थापन पुर्व तयारी योजना, विपद व्यवस्थापन कोष लगायत आधारहरू तयार गर्न जरुरी देखिन्छ ।

९२. शहरी विद्युतीकरण

यस नगरपालिका अन्तर्गतका बाबियाचौर, विद्यापुर, सालकोट क्षेत्रमा साना ग्रामिण लघु तथा पिको जलविद्युत आयोजनाबाट विद्युत सेवा प्रवाह भएको छ । केन्द्रिय विद्युत प्रसारण लाईन यस नगरपालिकाका कुनै पनि वडाहरूमा जडान भएको छैन । नगरपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा संचालन भएका लघु जलविद्युत आयोजनाहरू निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १०२: नगरपालिका अन्तर्गत संचालित लघु विद्युत आयोजनाहरूको विवरण

क्र.स.	आयोजनाको नाम	क्षमता कि.वा	लाभान्वित घरधुरी	अवस्था
१	खमारी खोला लघु जलविद्युत आयोजना (क)	३३	७५०	नियमित
२	खमारी खोला लघु जलविद्युत आयोजना (ख)	१५	२५०	नियमित
३	बाबियाचौर लघु जलविद्युत आयोजना	२४	३५०	नियमित
४	डोब्लाखोला (पिको) लघु जलविद्युत आयोजना	३.९	३५	नियमित
५	बिजुखोला लघु जलविद्युत आयोजना	१५	२५४	नियमित
६	बान्द्रे खोला लघु जलविद्युत आयोजना	२	१२	नियमित
७	रिङ्नेखोला लघु जलविद्युत आयोजना	२	१५	नियमित
जम्मा		१११	१६६६	

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

९३. दुर संचार सम्बन्धी विवरण

सुर्खेत जिल्लामा दुर सञ्चार सुविधा प्रदायक संस्थाहरूमा नेपाल दुर सञ्चार संस्था लिमिटेड, एनसेल नेपाल र हेलो नेपालले सेवा प्रदान गरिरहेका छन् । दुर सञ्चार सस्थाले पञ्चपुरी क्षेत्रमा स्काई रिम मार्फत फोन तथा इन्टरनेटको सुविधा पुर्याउदै आएको छ । त्यसैले यसले जि एस एम तथा सि डि एम ए मार्फत पनि फोन तथा इन्टरनेट सेवा प्रदान गर्दै आएकोछ । एनसेल नेपालले पनि जि एस एम प्रविधिमा आधारित फोन तथा इन्टरनेट सुविधा पुर्याउदै आएको छ । त्यसैले यस नगरपालिकामा दुर सञ्चार सुविधाको अवस्था राम्रो रहेको छ ।

तालिका १०३: नगरपालिकामा दुर सञ्चार सुविधाको

क्र.सं.	संचार सेवाको किसिम	परिमाण	कैफियत
१	मोबाइल टावर जी.एस.एम.	३	
२	मोबाइल टावर एनसेल	१	
३	जी.एस.एम. पोस्टपेड मोबाइल	३७८	
४	जी.एस.एम. प्रिपेड मोबाइल	१४९८८	
५	स्काई पोस्टपेड मोबाइल	१७२	
६	स्काई प्रिपेड मोबाइल	२५३९	

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

१४. नगरभित्र पक्की तथा आर सि सि पुल, तथा भोलुंगे पुलहरूको विवरण

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा सम्पन्न पुलहरूमा एउटा चौर खोलामा पक्की पुल, भेरि नदि लगाएत कहि स्थानहरूमा निमार्णाधिन पक्की तथा आर सि सि पुल, तथा भोलुंगे पुलहरूको विवरण यस प्रकार रहेका छन्

तालिका १०४ : भोलुंगे तथा पक्की पुल सम्बन्धी विवरण

पुल/खोलाको नाम	पुल रहेको स्थान	पुलको किसिम	संख्या	कैफियत
चौर खोला	पञ्चपुरी ३	पक्की	१ वटा	
विभिन्न स्थानीय खोलाहरूमा	पञ्चपुरी १ देखि ११	काठको पुल	१९ वटा	
कुल्लीबाध र टाँटी भो.पु	पञ्चपुरी ५	भोलुंगे पुल	२ वटा	
चौर खोला	पञ्चपुरी २	भोलुंगे पुल	२ वटा	
तोक्मा खोला	पञ्चपुरी ३	भोलुंगे पुल	१ वटा	
भ्यागुते खोला (बरैचे, डाव, बावियाचौर)	पञ्चपुरी ४,५	भोलुंगे पुल	२ वटा	
जंगलाघाट, डाब्रिखोला	पञ्चपुरी ७	भोलुंगे पुल	२ वटा	
भेरी र कर्णाली नदि	पञ्चपुरी १० र ११	भोलुंगे पुल	२ वटा	

स्रोत: लक्षित समूह छलफल २०७४

१५. व्यापारिक केन्द्रहरूको विवरण

यस नगरपालिकाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र बावियाचौर बजार हो । सालकोट, छाप्रे तातापानी, विद्यापुरका लागि यस बजार पाएक पर्ने ठाँउ हो । यसका अलवा गाउँका अन्य स-साना बजारहरू जसले वडाहरूको पाएक पर्ने स्थानलाई केन्द्र बनाई संचालित छन् । ति बजारहरूको वडा अनुसारको विवरणलाई देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १०५: मुख्य बजार क्षेत्रको विवरण

क्र.सं.	व्यापारिक केन्द्रहरूका नाम	मुख्य व्यापारिक वस्तुहरू	कैफियत
१	पलैटे बजार	तरकारी, फलफुल तथा दैनिक उपभोग्य सामग्रीहरू	वडा नं. १,२,३
२	बावियाचौर बजार	ठुलो परिमाणका सामग्रीहरू	सबै वडाहरू
३	विद्यापुर बजार	तरकारी, तथा दैनिक उपभोग्य सामग्रीहरू	७,८,९
४	वीरेन्द्रनगर	ठुलो परिमाणका सामग्रीहरू	

स्रोत : लक्षित समूह छलफल,२०७४

१६. सामुदायिक भवनहरूको विवरण :

नेपाल सरकारको सबै समुदायको पहुँच विस्तार गर्नको लागि गाउँ र नगरको टोल टोलमा सामुदायिक क्रियाकलाप संचालन गर्नका लागि सामुदायिक भवनहरूको अवधारणा अगाडि सारेको छ । यस नगरपालिकामा सामुदायिक अध्ययन केन्द्र लगाएत सामुदायिक भवन, गाउँघर क्लिनिक सामुदायिक वन, आमा/महिला समूह लगायत विभिन्न प्रकृतिका सामुदायिक भवनहरू रहेका छन् ।

१७. सार्वजनिक पाटीपौवा र चौतारा सम्बन्धी विवरण :

यस नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा समुदायमा आधारित विभिन्न सार्वजनिक क्रियाकलाप संचालन गर्नका लागि सार्वजनिक पाटीपौवा तथा चौतारा रहेका छन् । ती विभिन्न सार्वजनिक पाटी, पौवा तथा चौताराहरूलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १०६ : सार्वजनिक पाटीपौवा र चौतारा सम्बन्धि विवरण

वडा नं.	सार्वजनिक पाटी,पौवा	हालको उपयोग	स्थान
१	सालकोट चौतारा	सार्वजनिक क्रियाकलाप, विश्राम, सुचना प्रवाह	सालकोट
२	पलैटे प्रतिक्षालय	सार्वजनिक क्रियाकलाप	
	बजार पिपल चौतारा	सार्वजनिक क्रियाकलाप	
३	शान्ति बजार प्रतिक्षालय तथा चौतारा	सार्वजनिक क्रियाकलाप	सालकोट
	दोबिल्ला प्रतिक्षालय, तोक्मा पिपल चौतारा	सार्वजनिक क्रियाकलाप	
४	बरैचै पिपल चौधरा	सार्वजनिक क्रियाकलाप	बाबियाचौर
५	पिपल चौतारा -बजार ३ वटा ,प्रतिक्षालय १	सार्वजनिक क्रियाकलाप	
६	पिपल चौतारा - २ वटा	सार्वजनिक क्रियाकलाप	
७	दोबाटा चौतारा	विश्राम	छाप्रे
८	पिपल चौतारा विद्यापुर	सार्वजनिक क्रियाकलाप	विद्यापुर
	प्रतिक्षालय विद्यापुर	सार्वजनिक क्रियाकलाप	
९	राग चौतारा	सार्वजनिक क्रियाकलाप	तातापानी
१०,११	पिपल चौतारा थानकोट र मौला	सार्वजनिक क्रियाकलाप	

स्रोत :लक्षित समुह छलफल २०७४

९८.खेल मैदान सम्बन्धी विवरण:

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूमा खुला तथा ठुला खेल मैदानहरू नभएता पनि साना खेल मैदानहरू तथा विद्यालय हाताभित्र खेल मैदानहरू रहेको देखिन्छ । अन्य स्थानमा रहेका तोकिएका खेल मैदानहरूलाई निम्नअनुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

तालिका १०७: खेल मैदान सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	सार्वजनिक खेल मैदानको विवरण	क्षेत्रफल	स्थान	हालको उपयोग
१	पलैटे खेल मैदान	४ विगाह	सालकोट	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
२	लगम खेल मैदान	२ विगाह		बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
४	खेल मैदान बरैचे	५ विगाह	बाबियाचौर	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
६	खेल मैदान त्रिवेणी	७ विगाह	बाबियाचौर	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
७	खेल मैदान दोबाटा	६ रोपनि	छाप्रे	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
९	खेल मैदान विद्यापुर	५ विगाह	विद्यापुर	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
१०	गल्फा खेल मैदान	३ रोपनी	तातापानी	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय
११	जामु खेल मैदान	१ विगाह	तातापानी	बालक्लव तथा अन्य स्थानीय समुदाय

स्रोत :लक्षित समुह छलफल २०७४

९९. नगरपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरूमा केन्द्रबाट गाउँ केन्द्रसम्म आउन लाग्ने दुरीमा सबैभन्दा बढी वडा नं.७ छ भने सबैभन्दा कम वडा नं.४,५,६,९ रहेको छ । यसको विस्तृत जानकारीलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरीएको छ ।

Table 108 नगरपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी

वडा नं.	वडा केन्द्रको स्थान	वडा केन्द्र देखि नगर केन्द्रको दूरी
1	पलैटे(संयुक्त कार्यालय)	५ कि.मी.
2,3		
4	बाबियाचौर (संयुक्त कार्यालय)	१००.मी.
5,6		
7	छाप्रे (संयुक्त कार्यालय)	३५ कि.मी.
8	विद्यापुर (संयुक्त कार्यालय)	३ कि.मी.
9		
10	तातापानी (संयुक्त कार्यालय)	१० कि.मी.
11		

स्रोत :लक्षित समुह छलफल २०७४

१००. राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाको विवरण

यस नगरपालिकामा विकास र समृद्धीमा ठूलो भुमिका र योगदान पुऱ्याउने हेतुले विभिन्न गैरसरकारी संघसंस्थाहरू पनि लागि परेका छन् । कृषि विकास, महिला सशक्तिकरण, चेतनामूलक, किशोरकिशोरी शिक्षा, स्थानिय विकास र सुशासन, सिमान्तकृत महिला विकास, यूवा सशक्तिकरण, विकास निर्माण, दलित उत्थान र शैक्षिक क्षेत्रको विकासमा यी सम्पूर्ण गैरसरकारी संस्थाहरूले आफ्नो कार्यक्रम लक्षित वर्गसम्म पुऱ्याएका छन् । विभिन्न विकास साभेदार अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूको सहयोगमा संचालित भएका राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू मात्र यस क्षेत्रमा रहेका छन् । यस नगरपालिकामा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू क्रियाशिल रहेका छैनन् । यस नगरपालिकामा देहाय अनुसारका गैर सरकारी संस्थाहरू कार्यरत रहेको विवरण छलफल तथा अभिलेखबाट देखिएको छ ।

तालिका 109 : NGOsहरूको विवरण

सि.न	NGO को नाम	रहेको स्थान	उद्देश्य/कार्य क्षेत्र	विकास साभेदार
1	स्याक नेपाल	वीरेन्द्रनगर	गरिवि निवारण, संकल्प परियोजना	PAF, USAID
2	अर्न्तरनिर्भर समाज	वीरेन्द्रनगर	ससक्तिकरण, क्षमता विकास	CARE
3	वातावरण सुधार समाज	वीरेन्द्रनगर	वीरेन्द्रनगर	OXFAM
4	आवाज	वीरेन्द्रनगर	आवाज	MEDAP
5	वाम	वीरेन्द्रनगर	महिला शसक्तिकरण	USAID
6	एकता फाउन्डेसन	वीरेन्द्रनगर	युवा तथा बालबालिका	KARIYAS
7	सुन्दर नेपाल	वीरेन्द्रनगर	पूर्ण सरसफाई	SNV
8	किर्डाक नेपाल	वीरेन्द्रनगर	किशोरी शिक्षा	SF

स्रोत: गै.स.स.प्रोफाइल २०७२

१०१. नगर क्षेत्रभित्र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरूको विवरण

नेपाल सरकारले गाउँ नगरको विकासका लागि विभिन्न टोल विकास संस्थाहरूको गठन गरि क्रियाशिल गराउने नीति अनुरूप यस प्रकारका संस्थाहरूको गठन गर्ने गरेको छ । यस्ता टोल विकास संस्थाहरू विशेष गरि नगरपालिका

क्षेत्रहरूमा बढी केन्द्रत हुने भएकाले यस नगरपालिकाको विभिन्न टोलटोलमा यस किसिमका संस्थाहरूको गठन गर्ने प्रकृयाहरू पञ्चपुरी नगरपालिकाले अगाडी बढाउने योजना रहेको न.पा.स्रोतले जनाएको छ ।

१०२. वडा नागरिक मञ्च तथा नागरिक सचेतना केन्द्र सम्बन्धी विवरण

विगतमा हरेक वडाहरूमा एक एक वटा वडा नागरिक मञ्च र साविकका गा.वि.स.हरूको पिछडिएको वस्तिहरूमा विपन्नता मापनको आधारमा अति विपन्न वस्तिहरू मध्ये एकमा संचालन गरिनु पर्ने प्रावधान अनुरूप हरेक स्थानीय निकायहरूको निर्वाचन पछि नागरिक सचेतना केन्द्र र वडा नागरिक मञ्चहरूको सञ्चालन प्रकृया के हुने भन्ने विषयमा प्रष्टता नभएको देखिन्छ ।

१०३. जन चेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेको जनसंख्या विवरण

यस नगरपालिकामा सरकारी र गैर सरकारी संघ संस्थाहरूको समन्वयमा विभिन्न सचेतनामूलक तालिम सञ्चालन गरिएका छन् । जसमा ३ दिनसम्म, ३ देखि ७ दिनसम्म, १ देखि ४ हप्तासम्म र ४ हप्ताभन्दा बढी अवधिका तालिमहरूबाट विभिन्न व्यक्ति लाभान्वित भएका छन् । यस किसिमको जन चेतनामूलक तालिम प्राप्त गर्ने व्यक्तिको संख्या सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०३ जनचेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेको जनसंख्या विवरण

क्र.सं.	तालिम विवरण	लिंग		जम्मा	कैफियत
		महिला	पुरुष		
१	वचत तथा ऋण	१३९	२५०	३८९	
२	संस्थागत नेतृत्व	५३	१६७	२२०	
३	लैंगिक समविकास	५५	२८	८३	
४	स्वास्थ्य	९३	३७	१३०	
५	परिवार नियोजन	६८	९९	१६७	
६	खानेपानी सरसफाइ	६०	४२	१०२	
७	वन व्यवस्थापन	४३	६५	१०८	
८	फोहोर मैला व्यवस्थापन	५५	४५	१००	
९	सिप विकास	२१९	२३७	४५६	
१०	अन्य	१०	२१	३१	
जम्मा		७९५	१०५१	१८४६	

स्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

१०४. मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा सरकारी र गैर सरकारी संघ संस्थाहरूको समन्वयमा तथा आफ्नै पहलमा विभिन्न पेशा व्यवसायहरू संचालनमा रहेको पाईन्छ । यस क्षेत्रका नागरिकहरूको प्रमुख पेशा कृषि देखिन्छ । जसमा करिव ८८ प्रतिशत नागरिकहरू संलग्न रहेका छन् भने अन्यमा गैर कृषिजन्य पेशामा करिव १२ प्रतिशत नागरिकहरू समावेश भएको पाईन्छ । यस विवरणलाई देहाय बमोजिम तालिकामा राखिएको छ ।

तालिका III: मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	विवरण	परिवार संख्या	कैफियत
१	कृषि		
१.१	खेतीपाती	5697	करिव ७९ प्रतिशत
१.२	पशुपालन	287	सामान्य व्यवसायिक
१.३	कुखुरा पालन	180	व्यावसायिक
१.४	माछा पालन	10	
जम्मा		6144	करिव ८५ प्रतिशत
२	गैर कृषि		
२.१	व्यापार	350	
२.२	उद्योग	26	
२.३	नोकरी	130	
२.४	दैनिक ज्यालादारी	190	
२.५	वैदेशिक रोजगार	260	भारत बाहेक
२.६	अन्य खुलाउने	82	
जम्मा		1038	करिव १५ प्रतिशत
कुल जम्मा		7212	100%

स्रोत: लक्षित समुह छलफल २०७४

१०५. औसत मासिक पारिवारिक आम्दानी विवरण

यस नगरपालिकाको जनसंख्यालाई विश्लेषण गर्ने हो भने नगरपालिकाका अधिकांश घरधुरीहरूको मासिक आन्तरिक आम्दानी सन्तोषजनक देखिदैन। विशेष गरि नजिकको शहर र छिमेकी देश भारतमा मौसमी ज्याला मजदुरी तथा अन्य लगायतका काममा सरिक भइ यस क्षेत्रका नागरिकहरूले जीवन निर्वाह गरेको पाइन्छ। यहाँका नागरिकहरूको मासिक आम्दानीको विवरण यकिन रूपमा नआएकाले यस अध्ययनमा समावेश गरिएको छैन।

१०६. विप्रेषण (रेमिटान्स)को विवरण

यस नगरपालिका जनसंख्यालाई विश्लेषण गर्ने हो भने सबै घरधुरीहरूको आम्दानीको प्रमुख स्रोतका रूपमा वैदेशिक रोजगारलाई लिईएको छ। यस नगरपालिका क्षेत्रबाट करिव १५०० जना (भारत सहित) कामको शिलसिलामा वैदेशिक रोजगारमा गएको लक्षित समुह छलफलबाट बुझिन आएको छ। उनिहरूबाट वार्षिक करिव सात करोड पुर्जि आइरहेका विश्लेषण गरिएको छ।

१०७. वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरणको अवस्था

यस नगरपालिकामा विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूका समन्वयमा वडाका घरधुरीहरूको गरिबी मापन विश्लेषण गर्दा प्राप्त नतिजालाई तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ११२: वडा अनुसार विपन्नता स्तरीकरण मापनको विवरण

वडा नं.	विपन्नता स्तरीकरण					कैफियत
	अति गरिव	गरिव	मध्यम	सम्पन्न	जम्मा	
१,२,३	६७८	५६७	३२३	५९	१६३६	
४,५,६	६३१	५९७	३२५	७९	१६३२	
७	२६९	२३४	९३	२१	६१७	
८,९	४५८	४६४	३०१	८७	१३१०	
१०, ११	६८५	३२७	८४	१३	११०९	
जम्मा	२७३०	२१८९	११२६	२५९	६३०४	

स्रोत : जिल्ला विकास समिति सुर्खेत, २०७०

१०८ विद्युत/सौर्य उर्जा आयोजनाहरूको स्थिति

यस नगरपालिका अन्तर्गतका बाबियाचौर, विद्यापुर, सालकोट क्षेत्रमा साना ठुला गरिव ६ वटा ग्रामिण लघु जलविद्युत आयोज सञ्चालन भएका र जसबाट १०४.५ किलो वाट विद्युत उत्पादन भई १६६६ घरपरिवारले लाभ लिएका छन् । अन्य अधिकांश घरपरिवारमा विद्युत सेवाको विकल्पको रूपमा सोलार उर्जालाई लिएको देखिन्छ । सम्भाव्यता अध्ययन गरि स्थानीय स्तरबाट भए पनि विद्युत अन्य साना आयोजना संचालन गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

१०९. वार्षिक कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण

अन्न वाली, दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफुल तथा जडिवुटी खेती गरिएको यस क्षेत्रमा सबैभन्दा बढि खाद्यान्न उत्पादन र सबैभन्दा कम नगदे वाली रहेको देखिन्छ । नगरपालिका भित्रका साविकका गा.वि.स.मा दलहन र तेलहन वालीको उत्पादन तुलनात्मक रूपमा कम हुने गरेको पाईन्छ । यस नगरपालिकाबाट बाहिर निकासी तथा भित्र प्रवेश गराउने विभिन्न उत्पादनको कुनै पनि रेकर्ड राख्ने प्रणालीको विकास भैनसकेको कारण अहिले विस्तृत विवरण उपलब्ध नभएको कारण यस अध्ययन समेटिएको छैन ।

११०. पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धी विवरण

हाम्रो अधिकांश ग्रामीण क्षेत्र कृषिमा आधारित रहेको छ । कृषि पेशा भन्नाले खेतीपाती गर्ने र पशुपंक्षी पालन गर्ने दुवैलाई जनाउँदछ । ग्रामीण भेगमा मानिसहरूले अनिवार्य रूपमा दुग्धजन्य, मासुजन्य र मलका लागि अनिवार्य रूपमा पशुपंक्षी पालन गर्ने गरेको पाइन्छ । यस नगरपालिकाका जनताको प्रमुख पेशा कृषि नै भएकोले यहाँका जनताहरूले पशुपालन गर्ने गर्दछन् । त्यसमध्ये पनि आय आर्जनका हिसाबले महत्वपूर्ण मानिने र बाखापालनका लागि उपयुक्त हावापानी, चरन समेत पाईने भएकाले बाखा पालन गरेको पाईन्छ, भने गाई गोरू तथा भैसी पनि पाल्ने गरेको पाईन्छ । पशुपंक्षि पालन र उत्पादन सम्बन्धी विवरण तालिकामा दिईएको छ ।

तालिका ११३: पशु धन तथा सोबाट हुने उत्पादनको अवस्था सम्बन्धि विवरण

क्र.सं	किसिम	संख्या			उत्पादन		
		स्थानीय	उन्नत	जम्मा	दूध (लि.)	मासु (के.जी.)	मह (के.जी.)

क	पशु	35104	175	35279	12710	117828	0
1	गाई/गोरु	9925	44	9969	8162		0
2	भैसी/राँगा	2128	17	2145	38742	8637	0
3	वाखा/खसी	1445	14	1459		71457	0
4	सुँगुर/वंगुर	606	0	606		8885	0
5	माछा	8000	0	8000		1002	0
ख	पंक्षी	स्थानीय	उन्नत	जम्मा	अण्डा (संख्या)	मासु केजी	0
1	कुखुरा	10582	8020	18602	66032	27787	0
ग	मौरी	200	83	283	0	0	2431

१११. नगरपालिकाबाट बाहिर निकासी हुने वस्तुहरूको विवरण:

नेपालको प्रमुख व्यवसाय कृषि भएकाले यहाँका अधिकांश नागरिकको जिवन निर्वाह कृषि बाट नै संचालन भएको छ । यस नगरपालिकामा प्रमुख खाद्य बालिको उत्पादन त्यति राम्रो नभएतापनि अन्य बालिहरूमा तरकारी जन्त्य, दलहन, तेलहन आदिको उत्पादमा राम्रो देखिएको छ । जसको परिणामस्वरूप यस क्षेत्रबाट निम्न परिमाणमा वस्तुहरू निकासी हुने गरेका छन् ।

तालिका १११ नगरबाट बाहिर निकासी हुने वस्तुहरूको विवरण :

निर्यात तथा आयात हुने प्रमुख कृषि उपजको नाम	इकाई	निर्यात हुने परिमाण	कैफियत
खाद्यान्न			
चामल	मे.ट.	400	
कोदो	मे.ट.	30	
मकै	मे.ट.	150	
अन्य	मे.ट.	50	
तरकारी र फलफुल			
आलु	मे.ट.	400	पिडालु, प्याज
काउली	मे.ट.	50	
सुन्तला, कागती, नास्पती	मे.ट.	40	
दलहन			
मसुरो, केराउ	मे.ट.	900	
सिमी, बोडी	मे.ट.	500	
मास		150	
तेलहन			
तोरी	मे.ट.	400	
नगदेबाली			

लसुन		200	
अदुवा		350	
बेसार		500	
पशुजन्य उत्पादन			
मह	के.जि		
घिउ	लिटर	1000	
मासु तथा मासुजन्य उत्पादन	क्विन्टल	4200	

स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण २०७२

११२ जग्गाको किसिम अनुसारको विवरण (बिघा , रोपनि) :

यस नगरपालिकामा अब्बल, दोयम, सिम, चाहर सबै किसिमका जग्गाहरु पाइने गरेको तर हाल यस नगरपालिका अन्तर्गतका जग्गाहरुको वास्तविक अभिलेख प्राप्त नभएकाले अध्ययनमा यसको विवरण समावेश गरिएको छैन ।

११३ औद्योगिक तथा व्यापार, व्यवसाय (निर्माण व्यवसायी समेत) सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न गाउँहरूमा औद्योगिक तथा व्यापार व्यवसायको लागि नभई नहुने आधारका रूपमा रहेको सडक तथा विद्युत सेवाको उचित व्यवस्थापन भई नसकेकाले व्यापार व्यावसायमा कठिन देखिएको छ । यसका बावजुदपनि नागरिकहरूले व्यवसाय संचालन गरेका छन् । जसको विवरणलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका : ११३ औद्योगिक तथा व्यापार व्यवसायको विवरण

क्र.सं.	व्यापार,व्यवसाय विवरण	जम्मा संख्या
1	दुग्ध व्यवसायी	8
2	टेलर्स	50
3	सुनचाँदी व्यवसायी	16
4	भाडा व्यवसायी	7
5	होटल व्यवसायी	32
6	फेन्सी व्यवसायी	28
7	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी	10
8	तरकारी तथा फलफूल व्यवसायी	15
9	इलेक्ट्रोनिक व्यवसायी	7
10	माछा मासु पसल, व्यवसायी	5
11	हेयर सैलुंग तथा सौन्दर्य कला व्यवसायी	0
12	उद्योग	27
13	आर्ट व्यवसायी	2
14	बंगुर पालन	13
15	बोडि स्कूल संचालन	6
16	ठेक्का पट्टा	1

17	जुत्ता पसल	7
18	फोटो स्टुडियो	12
19	किनारा पसल तथा व्यवसायी	82
20	अटो वर्कसप	3
21	घडि रेडियो टि.भी मर्मत	13
22	पेट्रोल पम्प	0
23	खाजाघर तथा चिया पसल	46
24	फर्निचर	4
25	मदिरा व्यवसाय	15
26	कम्प्युटर ट्रेनि. सेन्टर साईवर व्यवसायी	3
27	पुस्तक व्यवसायी तथा फोटोकपी	16
28	मनी टान्सफर	6
29	सहकारी	15
30	राइस मिल	17
31	बैंक	3
32	टयूशन सेन्टर	5
33	ग्यास डिलर	1
34	नृत्य प्रशिक्षण केन्द्र	3
35	भेटनरी	3

स्रोत: लक्षित समुह छलफल २०७४

११४ अधिल्लो आर्थिक वर्षको आयव्ययको विवरण :

यस नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न गाउँहरूमा सधैँका आर्थिक वर्षहरूमा जस्तै अधिल्लो आर्थिक वर्षमा पनि नेपाल सरकारको विद्यमान नियम अनुसार आम्दानी तथा खर्च गर्ने प्रचलन रहेको छ । यस नगरपालिका अन्तर्गतमा गाउँहरूको आय-व्यय विवरणलाई निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका 116: आ.व. २०७२ ०७३ को आर्थिक विवरण

शिरषक	आम्दानी विवरण	छाप्रे	बाबियाचौर	विद्यापुर	सालकोट	तातापानी
1=1=2	मालपोत वा भूमि कर	28,294	100,777	45937	68578	
1=1=3	हट, बजार, पसल कर	700	148,345			
1=1=6	बहाल विटौरी कर	500	32,240			
1=1=8	व्यवशाय कर	1,000	28,650		8394	
1=1=10	प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर				20000	
1=2	सेवा शुल्क	4,500				
1=3	सिफारिस दस्तुर	3,235	151,150	55355	7811	1,500
	हलभाडा		8,450			
1=5	स्रोत उपयोग र अन्य आय		151,399		374908	
1=5=1	स्रोत उपयोगबाट प्राप्त					
1=5=2	पंजिकरण	7,370	40,500	28551	39570	7,025
1=5=3	अन्य आय खेलकुद		27,390	5250		

	संचालन अनुदान	452,770	452,770	452,790	452,770	452,440
	पुजिगत अनुदान	2,024,700	3,475,735	2886000	3614685	3,364,520
	सामाजिक सुरक्षा पेशकी	1,545,600	5,944,400	4354000	5164400	5,042,800
	एल जि सि डि पी थप अनुदान					
	जि.वि.स. अनुदान	504,000	543,587	438850	77068	
	जि.वि.स	6,000				
2=1=3	अन्य अनुदान /बालबालिका		75,218	90918		7,000
2=1=4	स्थानिय शान्ती समिति	21,632	21,500	2767	21480	
2=1=5	पुल संरक्षण अनुदान		18,000		18000	
	गत वर्षको जिम्मेवारी	5,045	201,576	20257	50375	128775
hDdf		4605,347	11,421,687	8400675	10612339	9004060
शिशक	खर्चको विवरण	छाप्रे	बावियाचौर	विद्यापुर	सालकोट	तातापानी
1=01	तलब	195,000	458,786	334900	312000	299,369
1=02	भत्ता	25,000	45,000	44918		
1=04	अन्य उपभोग खर्च	8,000	42,000			
1=05	पारिश्रमिक पदाधिकारी	79,785	90,918	84600	84600	38,373
2=01	धारा तथा विजली तथा संचार	8,500	34,500	12293	24000	
2=02	भाडा		10,000	10000	18000	10,658
2=03	कार्यालय संचालन सम्बन्धी खर्च	33,872	87,540	4495	4405	39,776
2=04	विविध खर्च	11,150	114,400	7100	31485	24,509
3=01	सामाजिक सेवा अनुदान	14,600	35,000	20600		3,000
3=02	सामाजिक सुरक्षा अनुदान	1,000	30,000			
4=01	कार्यक्रम खर्च	6,000	17,300	7925	133168	19,975
4=02	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	77,745	96,350	56290	57900	37,980
9=01	भैपरि आउने खर्च मलेप	15,295			44880	
11=1	भैपरि आउने खर्च		15,000	7000		4,500
12=1	फिर्ता खर्च मालपोत	7,073	100,385	4205	26500	
	शान्ती समिति	21,632	21,500	2767	21480	
	पुल हेरालु खर्च	21,350	18,000			
k"+lhut vr{						
5=01	जग्गा खरिद					50,000
5=02	भवन खरिद				102000	
6=01	फर्निचर	314,620			25000	40,000
6=02	सवारी साधन					125,000
6=03	मेशिनरी औजार तथा उपकरण	50,988		40850	27000	15,000
6=04	भवन निर्माण		366,100	298000		185,000
6=05	सार्वजनिक निर्माण	1,376,158	2,723,567	1944682	216205	2,337,285
8=01	सार्वजनिक संस्थालाई	376,131	761,000	159000	902000	317,000
8=02	सेवामुलक संस्थालाई दिईने अनुदान	215,389	258,420	884050	250000	355,355
	पूर्ण सरसफाई	179,022				
10=1	जि.वि.स. कन्टेन्जेन्सी					
	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	1,525,400	5,621,200	4354000	5164400	5,042,800
	सामाजिक सुरक्षा फिर्ता	20,200	323,200			

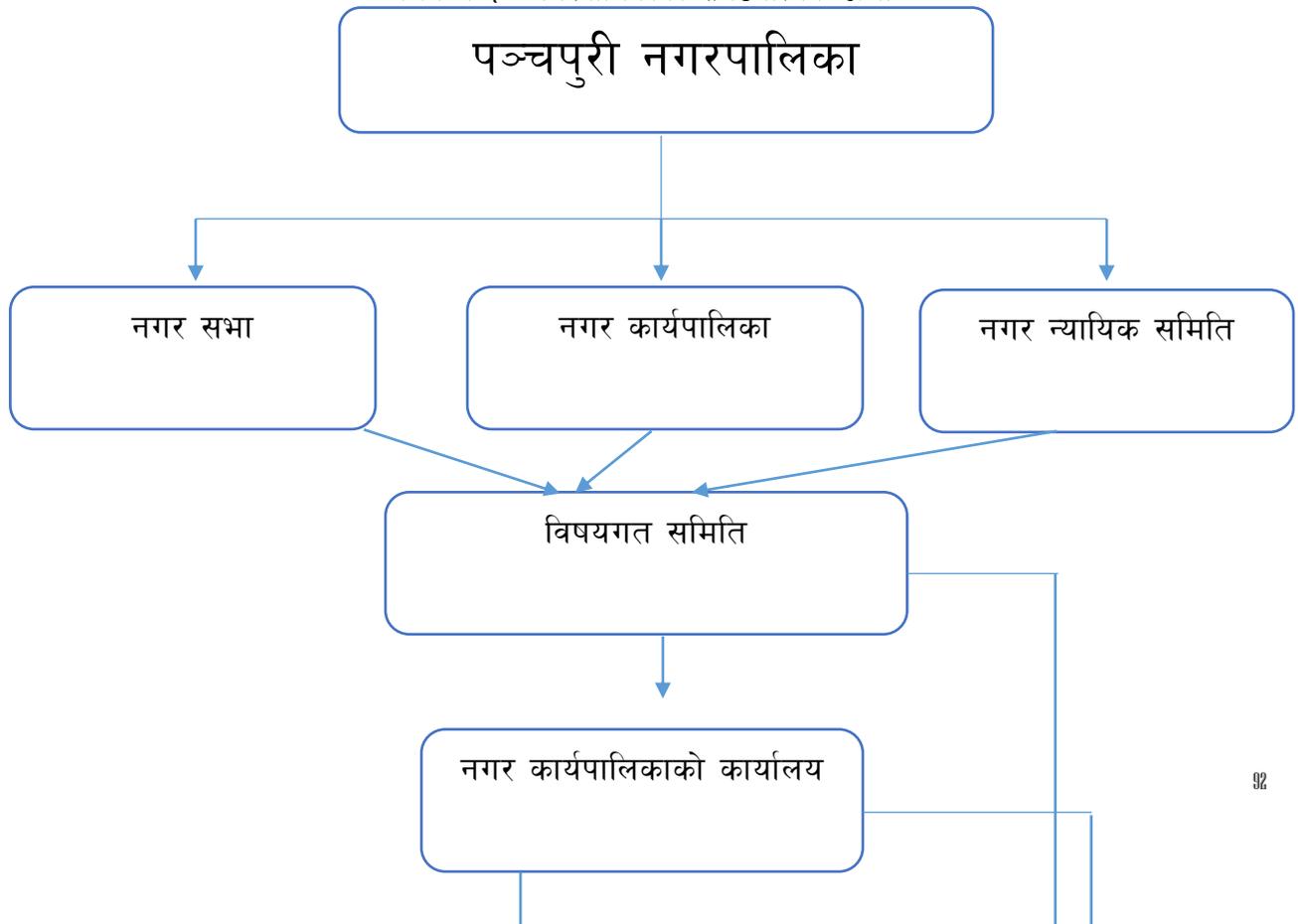
a)+s tyf gub df)Hbft		21,437	151,521		30816	21500
hDdf		4,605,347	11,421,687	8400675	10612339	9004060

स्रोत : साविकका गा.वि.स.हरुको लेखा परिक्षण

११५ नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा

नगर पालिकाको संगठनात्मक ढाँचालाई निम्न अनुसारको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

चित्र न १ : नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा

११६ नगरपालिकाको कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

यसनगरपालिकालाई १ देखि ११ वटा वडामा विभाजन गरिएको छ । प्रत्येक वडा कार्यालयको आफ्नै भवन छैन । हालै भएको स्थानीय निकायको निर्वाचन पश्चात सबै वडा कार्यालयहरूबाट सेवा संचालन हुने तर हालका लागि साविकका गा.वि.स. कार्यालयहरूबाट संयुक्त सेवा प्रवाहको काम भैरहेको छ । यस नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत तथा वडा सचिवहरूको विवरण देहायबमोजिम दिईएकोछ ।

तालिका III : नगरपालिकाका कार्यरत कार्यकारी अधिकृत तथा वडा सचिवको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	वडा नं.	फोन न
1	कृष्ण बहादुर पन्त	कार्यकारी अधिकृत	नगरपालिका	9858052459
2	तिलकराम अधिकारी	वडा सचिव	१ २ र ३	9848041277
3	भद्र बहादुर थापा	वडा सचिव	४,५ र ६	9858056066
4	टोप बहादुर बयक	वडा सचिव	७	9868121876
5	नारायण गिरी	वडा सचिव	८ र ९	9858053088
6	कृष्ण बहादुर बोहरा	वडा सचिव	१० र ११	9848075102

श्रोत : जिल्ला समन्वय समिति सुर्खेत २०७४

११७. सरकारी कार्यालयहरूको नाम, टेलिफोन विवरण

सुर्खेत जिल्लामा रहेका विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी, सघं संस्थाहरूको कार्यालयको नाम, कार्यालय प्रमुखको दर्जा र सम्पर्क फोन नम्बर आदि दिइएको छ । यसलाई क्षेत्रीय सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालय र सुर्खेत स्थित संघ/संस्थानका कार्यालयहरू गरि तीन भागमा विभाजन गरि छुट्टाछुट्टै तालिकामा दिइएकोछ ।

तालिका ११७ : जिल्ला स्थित क्षेत्रीय सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयको सम्पर्क नम्बर

सि.नं.	कार्यालयको नाम	का.प्र. दर्जा	फोन नं.
1	श्री पुनारावेदन अदालत सुर्खेत	माननीय.मु.न्यायाधिश	520238
2	श्री क्षेत्रीय प्रशासन का.म.प.सुर्खेत	क्षेत्रीय प्रशासक	521125
3	श्री म.प.पृतना मुख्यालय	पृतनापती	520324/520226
4	श्री मध्यपश्चिम क्षेत्रीय प्र.कार्यालय	प्र.ना.म.नि	521935
5	श्री सशस्त्र प्रहरीवल मुख्यालय महेश्वरी वाहिनी	स.प्र.व.उ	522012/521794
6	श्री राष्ट्रिय अनुसन्धान क्षेत्रीय कार्यालय	महानिरिक्षक	521781
7	श्री म.प.क्षे.सडक निर्देशनालय	क्षेत्रिय निर्देशक	521366
8	श्री म.प.क्षे.कृषि निर्देशनालय	क्षेत्रिय निर्देशक	520082
9	श्री म.प.क्षे.वन निर्देशनालय	क्षेत्रिय निर्देशक	52148
10	श्री म.प.क्षे.सिचाई निर्देशनालय	क्षेत्रिय निर्देशक	520302
11	श्री म.प.क्षे.स्वास्थ्य सेवा	क्षेत्रिय निर्देशक	520171
12	श्री म.प.क्षे.शिक्षा निर्देशनालय	क्षेत्रिय निर्देशक	9848038942
13	श्री म.प.क्षे.पशु निर्देशनालय	क्षेत्रिय निर्देशक	522374
14	श्री पुनारावेदन सरकारी वकिल कार्यालय	सरकारी न्यायधि वक्ता	520126
15	श्री शहरी विकास तथा भवन.डि.का	डिभिजन प्रमुख	20268
16	श्री म.प.क्षे.अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	क्षेत्रीय प्रमुख	20360
17	श्री म.प.क्षे.नि.लोक सेवा आयोग	क्षेत्रीय निर्देशक	520106
18	श्री म.प.क्षे.हुलाक निर्देशनालय	क्षेत्रीय निर्देशक	520234
19	श्री कणाली पश्चिम राप्ती वेसिन	कार्यालय प्रमुख	523519
20	श्री क्षेत्रीय पशुरोग अन्वेषण प्र.शाला	पशुचिकित्सक	520250
21	श्री क्षेत्रीय स्वास्थ्य तालिमकेन्द्र	तालीम निर्देशक	520289
22	श्री क्षेत्रीय अस्पताल सुर्खेत	मे.सु.	522200
23	श्री म.प.क्षे.वन तालीम केन्द्र	तालीम निर्देशक	52244

24	श्री रेडियो नेपाल क्षेत्र प्रसारण केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	20538
25	श्री क्षेत्रीय संग्रालय सुर्खेत	संग्रालय प्रमुख	521070
26	श्री भेरी अन्वय आयुर्वेद औषधालय	आयुर्वेदिक चिकित्सक	520399
27	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान कार्यालय म.प. क्षेत्र. का. सुर्खेत	क्षेत्रीय निर्देशक	521960

श्रोत: सम्बन्धित कार्यालय तथा संस्थानहरू

तालिका 100: जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयको सम्पर्क नम्बर

सिन	कार्यालयको नाम	दर्जा	फोन नम्बर
1	श्री जिल्ला अदालत सुर्खेत	माननीय मुख्य न्यायाधिश	520335
2	श्री जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	520123
3	श्री जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुर्खेत	प्रहरी उपरिक्षक	520122
4	श्री जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय सुर्खेत	सरकारी वकिल	520149
5	श्री म.प.पूतना आर्टिलरी गण	सेनानी	520211
6	श्री शसस्त्र प्रहरी बल रक्त काली गण	स.प्र.उ	521411
7	श्री जिल्ला विकास समिति को कार्यालय	स्थानिय विकास अधिकारी	520290
8	श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय	प्रमुख कोष नियन्त्रक	520110
9	श्री जिल्ला वन कार्यालय सुर्खेत	जिल्ला वन का. अधिकारी	520255
10	श्री जिल्ला शिक्षा कार्यालय सुर्खेत	जिल्ला शिक्षा का. अधिकारी	522108
11	श्री जिल्ला कृषि विकास कार्यालय सुर्खेत	वरिष्ठ कृषि वि. अधिकारी	520305
12	श्री म.प.सिचाइ डिभिजन कार्यालय सुर्खेत	डिभिजन प्रमुख	520392
13	श्री जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत	जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख	520216
14	श्री राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय सुर्खेत	नायक उपरिक्षक	520395
15	श्री जल उ. प्रकोप डिभिजन कार्यालय सुर्खेत	डिभिजन प्रमुख	521459
16	श्री जिल्ला प्राविधिक कार्यालय सुर्खेत	सि.डि.ई	520236
17	श्री जिल्ला पशु सेवा कार्यालय सुर्खेत	वरिष्ठ पशु चिकित्सक	520288
18	श्री जिल्ला भुसंरक्षण कार्यालय सुर्खेत	भुसंरक्षण अधिकारी	520573
19	श्री डिभिजन सडक कार्यालय सुर्खेत	डिभिजन प्रमुख	521398
20	श्री शैक्षिक तालीम केन्द्र सुर्खेत	वरिष्ठ प्रशिक्षक	521081
21	श्री जिल्ला निर्वाचन कार्यालय सुर्खेत	जिल्ला निर्वाचन अधिकारी	520822
22	श्री डिभिजन सहकारी कार्यालय सुर्खेत	डिभिजन सहकारी अधिकृत	52017
23	श्री मालपोत कार्यालय सुर्खेत	मालपोत अधिकृत	520188
24	श्री वीरेन्द्रनगर नगरपालिका कार्यालय सुर्खेत	कार्यकारिणी	521847
25	श्री यान्त्रिक कार्यालय सुर्खेत	इन्जिनियर	521978
26	श्री तथ्याङ्क कार्यालय सुर्खेत	तथ्याङ्क अधिकृत	520204
27	श्री भुकम्प मापन केन्द्र सुर्खेत	सिस्मोलोजिस्ट	520534
28	श्री कृषि अनुसन्धान केन्द्र दशरथपुर	कार्यालय प्रमुख	620123
29	श्री महिला विकास कार्यालय सुर्खेत	महिला विकास अधिकृत	520349
30	श्री महिला विकास प्रशिक्षण	कार्यालय प्रमुख	520280

31	श्री कारागार कार्यालय सुर्खेत	जेलर	520261
32	श्री नापी शाखा कार्यालय सुर्खेत	सर्भेक्षक	520152
33	श्री वीरेन्द्रनगर खानेपानी आयोजना सुर्खेत	आयोजना प्रमुख	520428
34	श्री सुर्खेत जुम्ला सडक आयोजना सुर्खेत	आयोजना प्रमुख	521301
35	श्री जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	प्रहरी निरिक्षक	525496
36	श्री भुप्रा वृहत खानेपानी	कार्यालय प्रमुख	520428

स्रोत: सम्बन्धित कार्यालय तथा संस्थानहरू

तालिका 120: सुर्खेत स्थित संघ/ संस्थानका कार्यालयहरू :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	का.प्र. दर्जा	फोन नं.
1	श्री कृषि विकास बैंक सुर्खेत	शाखा प्रबन्धक	520247
2	श्री राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक सुर्खेत	शाखा प्रबन्धक	520191
3	श्री ग्रामिण विकास बैंक सुर्खेत	शाखा प्रबन्धक	
4	श्री नेपाल बैंक लिमिटेड	शाखा प्रबन्धक	520264
5	श्री नेपाल टेलिकम सुर्खेत	कार्यालय प्रमुख	520180
6	श्री नेपाल खाद्य संस्थान	शाखा प्रबन्धक	520207
7	श्री कृषि सामाग्री	शाखा प्रबन्धक	520282
8	श्री नेपाल विद्युत प्राधिकरण	शाखा प्रबन्धक	522117
9	श्री सुर्खेत नागरिक उत्थान	कार्यालय प्रबन्धक	520202
10	श्री नेपाल परिवार संघ नि.संघ.सुर्खेत	शाखा प्रबन्धक	520250
11	श्री जिल्ला रेडक्रस सोसाइटी	"	520310
12	श्री जिल्ला खेलकुद समिति	"	520758
13	श्री घरेलु तथा साना उद्योग वि.स	प्रमुख उद्योग अधिकृत	520134
15	श्री वीरेन्द्रनगर औद्योगिक क्षेत्र	शाखा प्रबन्धक	520130
17	श्री साभा स्वास्थ्य सेवा	प्रशाशक प्र	520400
18	श्री साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन	कार्यालय प्रबन्धक	520182
19	श्री नेपाल आयल निगम सुर्खेत	कार्यालय प्रबन्धक	524319
20	श्री साभा प्रकाशन	कार्यालय प्रमुख	520262
21	श्री सामुदायिक आँखा अस्पताल	व.अ	520513
22	श्री संचय कोष शाखा सुर्खेत	सा.प्र	523066

स्रोत: सम्बन्धित कार्यालय तथा संस्थानहरू

११८. स्थानीय राजनैतिक दलहरू

सुर्खेत जिल्लामा क्रियाशिल राजनैतिक दलहरू प्राय गरेर राष्ट्रिय राजनितिक दलहरू नै हुन । सुर्खेत जिल्लामा क्रियाशिल राजनैतिक दलहरूमा नेपाली काँग्रेस, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमाले, ने क पा माओवादी केन्द्र, राष्ट्रिय

जनमोर्चा नेपाल, नेपाल मजदुर किसान पार्टी, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी क्रान्तिकारी माओवादी, संघीय समाजवादी फोरम नेपाल, राष्ट्रिय जनता पार्टी आदि रहेका छन् ।

११९. नगरपालिकासंग साभेदारी गरेका संघ संस्थाहरु

नगरपालिका भर्खर मात्र स्थापना भएको कारण अहिले नै कुनै पनि साभेदार संस्थाहरुले सहकार्यका लागि पहल गरिसकेको अवस्था छैन ।

१२०. नगरपालिकाको भगिनी सम्बन्ध रहेको संस्था

नगरपालिकामा आधिकारिक रुपमा कुनै पनि भगिनी सम्बन्ध रहेका संस्थाहरु दर्ता भएका छैनन् । विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्थाहरुको पहलमा स्थानीय स्तरमा महिला समूह, आमा समूह, बाल क्लब, युवा क्लब, किशोरी समूहहरु गठन भएको भएता पनि उनिहरुलाई नगरपालिकाले मान्यता दिइसकेको छैन ।

१२१. नगरपालिकाको स्थापनाकालदेखि हालसम्मका प्रमुखहरुको विवरण :

नेपालको परिवर्तित संरचना अनुसार करिब २० वर्ष पछि स्थानीय निकायको चुनाव पहिलो पटक सम्पन्न भएको छ । नगरपालिकाको पहिलो चुनाव भएको र निर्वाचित पदाधिकारीहरु पनि प्रथम भएकाले यसको विवरण निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ११९: नगरपालिकाको स्थापनाकालदेखि हालसम्मका प्रमुखहरुको विवरण

सि.नं.	नाम	कार्य अवधि	निर्वाचित र मनोनित	कैफियत
१	उपेन्द्र बहादुर थापा	५ वर्ष	निर्वाचित	प्रथम

स्रोत : नगरपालिका कार्यालय पञ्चपुरी, २०७४

१२२. विगत ३ वर्षको MCPM को स्तर

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगको सचिवालयले गा.वि.स.को न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनका लागि स्विकृत कार्यविधि बमोजिम हरेक गा.वि.स.को न्यूनतम शर्त मापन कार्य गरिरहेकोमा आर्थिक वर्ष २०६८/६९ देखि आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को नतिजामा अनुसार यस नगरपालिका अन्तर्गतका साविकका गा.वि.स.हरुको न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको अवस्थालाई हेर्दा आ.व.२०६८/६९ मा तातापानी गा.वि.स. अनुतिर्ण भएको र अन्य सबै उतिर्ण भएको अभिलेख पाइयो जसको विवरण निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १२२: विगत ३ वर्षको MCPM को स्तर

क्र.स.	गाउँको नाम	आ.व. २०६८/६९	आ.व. २०६९/०७०	आ.व. २०७०/०७१
१	सालकोट	उतिर्ण	उतिर्ण	उतिर्ण

2	बाबियाचौर	उतिर्ण	उतिर्ण	उतिर्ण
3	छाप्रे	उतिर्ण	उतिर्ण	उतिर्ण
4	विद्यापुर	उतिर्ण	उतिर्ण	उतिर्ण
5	तातापानी	अनुतिर्ण	उतिर्ण	उतिर्ण

स्रोत: जिल्ला समन्वय समिती सुर्खेत २०७३

१२३. विमानस्थलको विवरण

सुर्खेत जिल्लामा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा मात्र एउटा एअरपोर्ट रहेको छ । यो एअरपोर्टमा मझौला तथा साना खालका जहाजहरू मात्र उडान गर्न सक्दछन् । यस एअरपोर्टबाट कर्णाली अञ्चलमा समानहरू ढुवानी गर्न सिङ्गल ईन्जिन जहाज तथा टुईनेटर जहाजहरू र हेलिकप्टरहरू प्रयोग भएका छन् । पञ्चपुरी देखि नजिकको एअरपोर्ट सुर्खेत वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको एअरपोर्ट रहेको छ । ठूला जहाजको सुविधा भने नेपालगंजको राँभा एअरपोर्टमा मात्र रहेको छ । राँभा एअरपोर्टबाट यात्रा गर्दा करिब २२५ किलोमिटर सडकयात्रा गरेपछि मात्र यो नगरपालिकामा पुग्न सकिन्छ ।

१२४. शवदाह तथा पशु बधशालाको विवरण

सुर्खेत जिल्लामा व्यवस्थित रूपमा शवदाह सञ्चालन गर्ने घर तथा निकाय छैनन् । परम्परागत रूपमा नै गाँउका खोला तथा नदीका किनारमा नै शवदाह गर्ने चलन रहेकोछ । साथै आफ्नो परम्परा तथा धार्मिक रीतिरिवाज अनुसार कसैले लाशलाई गाड्ने प्रचलन रहेको छ ।

त्यसैगरि यस नगरपालिकाका गाउँहरूमा पशु बधशाला व्यवस्थित गर्नको लागि संस्थागत रूपमा व्यवस्थित बधशाला छैन । गाउँघरमा आ-आफ्नै घरमा वा टोल छिमेकमा बध गर्ने र त्यसबाट निकल्ने फोहरलाई गाउँ घरमानै मलको रूपमा प्रयोग गरिने हुनाले त्यसले फोहर व्यवस्थापनमा खासै समस्या परेको छैन । यस नगरपालिकामा व्यवस्थित शवदाह स्थान नभएता पनि सालकोटको चौर खोला दोबिल्ला, बाबियाचौर कोटिहोम, जामु, तिखाकुना लगायतका क्षेत्रमा शवदहन गर्ने गरेको छ ।

१२५. विशेष ब्यवसायिक खेती र उत्पादन हुने मुख्य कृषि बाली

१) उत्पादन पकेटक्षेत्र विवरण

कृषिलाई विशेष प्राथमिकता दिई उत्पादन बढाउनका लागि जिल्ला कृषि कार्यालयले विभिन्न बालि विकासका लागि निश्चित क्षेत्रहरूलाई उत्पादन पकेट क्षेत्रको रूपमा घोषणा गरेकोछ । उत्पादन पकेटक्षेत्र बितरणका हिसाबले सुर्खेत जिल्लामा १४ ओटा बालिकालागि पकेटक्षेत्र घोषणा गरिएकोमा ५ वटा बाली यस क्षेत्रमा पर्दछन् जसलाई तालिकामा निम्न अनुसार देखाइएकोछ ।

तालिका १२५: यस नगरपालिका उत्पादन पकेट क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने बालीहरू र पकेट क्षेत्रको विवरण

क्र.स.	बालीको नाम	पकेट क्षेत्र
१	धान, गहुँ, मकै	धान, गहुँ मकै सबै स्थानमा

२	आँप	बाबियाचौर
३	मौरी पालन	विद्यापुर
४	दलहन	बाबियाचौर
५		

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यक्रम तथा तथ्याङ्क पुस्तिका, आ.व. २०६७/२०६८

यस नगरपालिकामा धान, गहुँ र मकैका लागि सबै गाउँहरू, आलुका लागि बाबियाचौर, मौरीका लागि विद्यापुरलाई पकेट क्षेत्रको रूपमा छनोट गरिएको छ ।

२) व्यवसायिक खेती (जस्तो अर्गानिक खेती वाखापालन, कुखुरापालन आदि)

यस नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रहरूमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालय तथा जिल्लाका क्रियाशिल संघ संस्थाहरूको समन्वयमा विभिन्न अर्गानिक तथा व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनको सम्भावना भएको तर हाल व्यावसायिक कुखुरा पालनको अभ्यास भएको, पशुपालन तथा व्यवसायिक खेतीको अभ्यास हुने क्रममा रहेको देखिन्छ ।

१२६. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका होटलहरूको विवरण :

यस पञ्चपुरी नगरपालिकाको अधिकांश भाग ग्रामिण क्षेत्रमा पर्ने भएकाले यहाँ व्यवसायिक होटल धेरै न्यून मात्रमा रहेका छन् । तर नगरपालिकाको केन्द्रको रूपमा रहेको बाबियाचौर बजारमा, विद्यापुरमा तथा सालकोटमा होटलहरूको सुविधा रहेको छ । यसै गरि विद्यापुरको रागमा होमस्टेका लागि आवश्यक आधार तयार गरेको देखिन्छ । यस नगरपालिकाका विभिन्न वडारूमा रहेका होटल व्यावसायिकहरूको विवरणलाई निम्न तालिकाबाट देखाउन सकिन्छ ।

तालिका १२६: नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका होटलहरूको विवरण

क्र.सं.	किसिम	संख्या	कैफियत
१.	सुविधा युक्त आवासिय	२५	सबैभन्दाबढी बाबियाचौर
२.	सामान्य आवासिय	३५	
३.	खाजा सहित सामान्य बसोबास भएको	७५	
४	होम स्टे	१०	विद्यापुरको रागमा
५	अस्थायी	१९	
जम्मा		१६४	

श्रोत : लक्षित समुह छलफल २०७४

१२७. बेरोजगारको तथ्याङ्क:

यस नगरपालिकाका नागरिकहरूले आर्थिकरूपमा आफ्नो जीवन निर्वाह गर्नका लागि विभिन्न पेशा व्यावसायमा संलग्न भएको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा भएका नागरिकहरूको आर्थिक विश्लेषणका लागि गरिएको लक्षित समुह छलफलका गर्दा रोजगार युक्त जनशक्तिको तुलनात्मक रूपमा कमी र बेरोजगारको अवस्था उच्च रहेको देखिन्छ ।

१२८. सुरक्षा ईकाईहरू:

सुर्खेत जिल्लामा रहेका सुरक्षा निकायहरूमा नेपाल आर्मी, जनपथ प्रहरी र शसस्त्र प्रहरी बल रहेका छन् । यस नगरपालिकामा सुरक्षा निकायको रूपमा नेपाल जनपथ प्रहरी मात्र रहेको छ । सुरक्षा एकाई रहेको स्थान र तिनीहरूको कार्य क्षेत्रको विवरण देहाय बमोजिम दिइएको छ ।

तालिका १२८ : नगरपालिकामा रहेका सुरक्षा निकायहरू

वडा नं	नगरपालिकामा रहेका सुरक्षा निकायहरू	कार्यक्षेत्र
१	ईलाका प्रहरी कार्यालय बाबियाचौर	बाबियाचौर
२	प्रहरी चौकी विद्यापुर	विद्यापुर
३	प्रहरी चौकी छाप्रे	छाप्रे
४	प्रहरी चौकी सालकोट	सालकोट
५	प्रहरी चौकी तातापानी कुइने	तातापानी

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सुर्खेत २०७४

१२९. सहकारी संस्थाहरूको विवरण

आर्थिक विकासको मुख्य आधार र मेरूदण्ड भनेकै स्थानीय पुँजी संकलन र यसको परिचालन हो जसले स्थानीय स्थानको समृद्धिको पहिचान स्थानीय रोजगारीको अवस्था सृजना गर्दछ । अर्थ नै मानव जीवन र विकासका लागि अपरिहार्य स्रोत हो भन्ने धारणाले गर्दा हाल विश्व आर्थिक क्रान्ति र विकासलाई एक अर्काको परिपुरकका रूपमा लिने गरि विकासको आन्दोलनमा समग्र विश्व समाज होमिरहेको पाइन्छ । जसलाई ग्रामीण अर्थ तथा पुँजी परिचालनको नमुनाको रूपमा सहकारीहरूलाई लिईएको छ । यस नगरपालिका अन्तर्गतका रहेका वचत तथा ऋण सहकारी र कृषि तथा पशु सेवा सहकारीहरूलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १२९ : नगरपालिकामा स्थापना भएका सहकारी संस्थाको नाम

क्र.स	सालकोट	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
१	सालकोट वचत तथा ऋण स.स.लि.	सालकोट ५	३९७	२८५	६८२
२	वर पिपल महिला विकास वचत तथा ऋण स.सं.लि.	सालकोट ५	३९२	०	३९२
३	मालचरी बहु. स.सं.लि.	सालकोट ५	११	२१	३२
जम्मा			१००३	३०६	१३१२
क्र.स	कृषि तथा पशु सेवा सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
१	हिमाल पशु तथा कृषि बहु.स.सं. लि.	सालकोट ५	४०	४९	८९
२	कर्णालि कृषि जडिबुटि स.सं. लि.	सालकोट ५	९	१००	१०९
३	भेरी कृषि तथा पशु सेवा स.सं.लि.	सालकोट ६	४५	१५	६०
४	मालिका कृषि तथा पशु सेवा स.सं.लि.	सालकोट ४	७	१८	२५

5	पाँचतले गुफा कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	सालकोट ५	96	49	145
6	नव चाहना साना किसान कृषि स.सं.लि.	सालकोट ५	0		25
जम्मा			197	291	453
B	बाबियाचौर				
क्र.स	वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	दिपज्याती म.वि. वचत तथा ऋण स.सं. लि.	बाबियाचौर३	183		183
2	त्रिवेणी सम विकास वचत तथा ऋण स.सं.लि	बाबियाचौर२	123	163	286
3	अभ्युदय ग्रामिण वचत तथा ऋण स.सं.लि.	बाबियाचौर२	171	146	317
4	भेरी सामुदायिक ग्रामिण बह. स.सं.लि.	बाबियाचौर२	191	172	363
5	सिर्जनशिल म.वि.वचत तथा ऋण स.सं.लि.	बाबियाचौर२	151	0	151
जम्मा			819	481	1300
क्र.स	कृषि तथा पशु सेवा सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	नमुना ग्रामीण कृषि व. स.सं.लि.	बाबियाचौर६	204	139	343
2	भावर कृषि सहकारी संस्था लि.	बाबियाचौर८	3	31	34
3	दहताल तरकारी वीड प्रवर्द्धन स.सं.लि.	बाबियाचौर३	68	10	78
4	एकता कृषि तथा पशुपालन स.सं. लि.	बाबियाचौर३	8	17	25
5	फुलबारी कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	बाबियाचौर२	50	69	119
6	दिपज्योति म.वि. कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	बाबियाचौर३			25
7	जावलादेवी महिला कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	बाबियाचौर३	25		25
8	सरस्वति ग्रामिण कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	बाबियाचौर३	60	160	220
9	समान्ता साना किसान कृषि स.सं. लि.	बाबियाचौर३			25
10	शिवधाम जडिबुटि स.सं. लि.	बाबियाचौर२	12	14	26
जम्मा			147	243	440
क्र.स	लघु जलविद्युत र संचार सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	बाबियाचौरलघु जलविद्युत स.सं. लि.	बाबियाचौर२	68	346	414
2	डाँडादरा संचार स.सं.लि.	बाबियाचौर३	17	22	39
3	हाम्रो सुर्योदय संचार स.सं.लि	बाबियाचौर३			25
जम्मा			232	611	918
C	छाप्रे				
क्र.स	कृषि तथा पशु सेवा र बहुउद्देश्य सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	धनबोट बहु स.सं.लि.	छाप्रे ७	12	91	103
2	लालिगुरास बहुउद्देश्यीय स.सं.लि.	छाप्रे ९	6	40	46
3	बडोखाल कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	छाप्रे ८			25
4	दिदिबहिनी कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	छाप्रे ७	12	25	37

5	भक्तडी जडीबुटी उत्पादन स.सं.लि.	छाप्रे ८	॥	॥	२५
6	सुनौलो सुर्यमुखी जडिबुटि स.सं.लि.	छाप्रे ७			२५
जम्मा			41	170	251
॥	विद्यापुर				
क्र.स	कृषितथा पशु सेवा र बहुउद्देश्य सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	कालावन कृषिवहुमुखी स.सं.लि.	विद्यापुर २	27	15	42
2	गुफा ताल पशु तथा कृषि बहु.स.सं. लि.	विद्यापुर	61	64	125
3	पंचपुरी कृषि सहकारी संस्था लि.	विद्यापुर ४	105	131	236
4	प्रशान्ति महिला विकास कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	विद्यापुर ४	209	0	209
5	सिद्धार्थ कृषि पशुपालन स.सं.लि.	विद्यापुर ५	22	20	42
6	चिउरी भन्ज्यांग कृषि स.सं.लि.	विद्यापुर ९	20	50	70
7	जाजुरा दह कृषि पशुपालन स.सं.लि.	विद्यापुर ८			२५
8	माझि गाउँ कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	विद्यापुर ६			२५
9	विद्यापुर बहुउद्देश्य स.सं.लि.	विद्यापुर ४			३२
10	विद्यापुर साना किसान कृषिस.सं.लि.	विद्यापुर ४			२५
जम्मा			42	70	219
क्र.स	वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	जनचेतना वचत तथा ऋण स.सं.लि	विद्यापुर ३	56	77	133
जम्मा			98	147	409
॥	तातापानी				0
क्र.स	कृषि तथा पशु सेवा सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		जम्मा
			महिला	पुरुष	
1	थानकोट कृषि स.सं. लि.	तातापानी १		72	72
2	सृजनशिल कृषि तथा पशुसेवा स.सं.लि.	तातापानी ५	23	46	69
3	त्रिवेणी कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	तातापानी २	7	24	31
4	भेरी किनार कृषि तथा पशु स.सं.लि.	तातापानी ८	35	60	95
5	ताउले कृषिस.सं.लि.	तातापानी १			३७
6	नार्सी कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	तातापानी ९			२५
7	महिला आवाज कृषि तथा पशुपालन स.सं.लि.	तातापानी २			१७८
जम्मा			65	130	435

श्रोत : सहकारी दर्पण सुर्खेत २०७३

१३०. एफ.एम / रेडियो स्टेशनहरूको विवरण:

यस क्षेत्रमा पनि प्रमुख रेडियोको रूपमा रेडियो नेपाल नै रहेको छ । रेडियो नेपाल क्षेत्रिय प्रसारण केन्द्र सुर्खेत मार्फत रेडियो नेपालले जिल्लाको सम्पूर्ण गाँउहरूमा रेडियो सुविधा पुऱ्याउदै आएको छ । त्यसरी नै यस क्षेत्रमा स्थापना भएका एफ एमहरूमा रेडियो भेरी एफ एम, जागरण एफ एम, सुर्खेत एफ एम, प्रदेश एफ एम र बुलबुले एफ एम स्थापना भएका छन । यस क्षेत्रमा यी सम्पूर्ण एफ एम तथा रेडियो नेपालका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू सुनिने गरेको छ ।

तालिका १२७ : नगरपालिका रहेको रेडियो तथा एफ एम को अवस्था

सि.नं	नाम	फ्रिक्वेन्सी	प्रशारण क्षमता
१	रेडियो भेरी एफ.एम.	१०२.७ र ९८.६ मेगाहर्ज	५०० वाट
२	जागरण एफ. एम.	९०.८ मेगाहर्ज	५०० वाट
३	बुलबुले एफ.एम	१०३.४ मेगाहर्ज	५०० वाट
४	रेडियो सुर्खेत	९०.२ मेगाहर्ज	५०० वाट
५	रेडियो नेपाल क्षेत्रीय प्रशारण केन्द्र	१०० मेगाहर्ज	१५०० वाट
६	प्रदेश एफ एम नेटवर्क	१०५ मेगाहर्ज	५०० वाट
७	डाँडादरा एफ.एम	१०४ मेगाहर्ज	५०० वाट

श्रोत : सम्बन्धित कार्यालय

१३१. व्यापारिक फर्महरूको विवरण:

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूका केन्द्र अथवा पायक पर्ने स्थानहरूमा व्यापार व्यावसाय सञ्चालन गरेको पाईन्छ । यस नगरपालिका क्षेत्रबाट वाणिज्य व्यापार गर्नको लागि घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, सुर्खेतमा २०७३ साल सम्ममा रेकर्डमा थोरै मात्र व्यवसायिक फर्म दर्ता भएको पाईयो । यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका व्यावसायिक फर्महरू मध्य साविकको सालकोट गा.वि.स.मा तथा हालका पञ्चपुरी २ मा सबैभन्दा धेरै व्यावसायिक फर्महरू अर्थात ५० वटा रहेको पाईयो । यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा भएका फर्महरूको नाम, फर्म दर्ता हुदाको ठेगाना, प्रोप्राईटरको नाम र फर्म शुरू गर्दाको पूँजी आदिको विवरण देहायबमोजिम दिईएको छ ।

तालिका १२८: दर्ता भएका व्यापारिक सस्थाहरू (वाणिज्य संग सम्बन्धित)

क्र.सं.	फर्मको नाम	ठेगाना	प्रोप्राईटरको नाम	पूँजी
१	जय शिव शंकर ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	सालकोट ४	जगत ब विसी सालकोट १	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
२	विमल फेन्सी स्टोर	सालकोट ५	संजित रोकाया वाडडी ७ जुम्ला	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
३	टि वी सी इलेक्ट्रोनिक्स	सालकोट ५	तर्क ब बुढा सालकोट ६	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
४	संज्याल फेन्सी स्टोर	सालकोट ५	जय प्रसाद संज्याल	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
५	इन्द्र खाद्य तथा खुद्रा पसल	सालकोट ५	इन्द्र ब खत्री सालकोट ५	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
६	दिप हार्डवेयर एण्ड अर्डर सप्लायर्स	सालकोट ५	दिप बहादुर सुवेदी	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
७	हिमाल एण्ड शिखर किराना पसल	सालकोट ६	गोपाल बुढा	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
८	संगिता जनरल एण्ड अडर सप्लायर्स	सालकोट ५	हरि ब कामी चामुण्डा ९ दैलेख	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
९	पुजा सुनचादी पसल	सालकोट ५	चक्र ब सुनार सालकोट ५	५,००,०००।- (पाँच लाख मात्र)
१०	जवादा हार्डवेयर	सालकोट ५	शिवराज खनाल	५,००,०००।- (पाँच लाख मात्र)
११	आशिष फेन्सी स्टोर	सालकोट ५	आशिष तिवारी	२,००,०००।- (दुई लाख मात्र)
१२	कडेल बुक्स एण्ड स्टेशनरी	सालकोट ५	डिल्ली प्र कडेल सालकोट २	२,००,०००।- (दुई लाख मात्र)

				मात्र)
13	पाण्डे बुक्स एण्ड स्टेशनरी	सालकोट ५	धर्मेन्द्र पाण्डे	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
14	बन्दना जनरलम स्टोर्स	सालकोट ५	नन्दा चपाई	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
15	दिनेश कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	गणेश ब रावल सालकोट ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
16	प्रेम ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	सालकोट ५	प्रेम प्रसाद पौडेल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
17	कालिका खुद्रा पसल	सालकोट ७	डिल्लीराम सापकोटा सालकोटा ७	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
18	सागर कोल्ड सेन्टर एण्ड अडर सप्लायर्स	सालकोट ५	नविन कुमार थापा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
19	सापकोटा खाद्य तथा किराना पसल	सालकोट ५	देवीसरा कुमारी सापकोटा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
20	ए एम वस्त्रालय	सालकोट ५	हिरा ब बुढा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
21	दिपक स्टोर्स	सालकोट ५	तुल्सी चपाई	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
22	शुभकामना जनरल स्टोर्स	सालकोट ५	अनिता चपाई	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
23	एम के बुक्स एण्ड जनरल स्टोर्स	सालकोट ५	मोहल प्र कडेल चामुण्डा ट दैलेख	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
24	डि के वस्त्रालय	सालकोट १	धुरवदेवी खनाल सालकोट १	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
25	न्यू नमुना बुक्स एण्ड स्पोर्ट्स	सालकोट ५	धर्मराज वयक	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
26	तारामी एगोभेट सेन्टर	सालकोट ५	दिल बहादुर तारामी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
27	पर्वत अधिकारी खुद्रा पसल	सालकोट ५	हरिकला शर्मा पर्वत देउराली ३	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
28	कुवर जनरल स्टोर्स	सालकोट ५	चक्रनाथ कुवर	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
29	जानकी किराना तथा कोल्ड सेन्टर	सालकोट ६	आसामान रोकाय	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
30	प्रभाकर खाद्य तथा किराना स्टोर्स	सालकोट ५	पुनिलाल रोकाय	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
31	प्रकाश इलेक्ट्रीकल एण्ड इलेक्ट्रोनिकस सेन्टर	सालकोट ५	धन ब पुनमगर	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
32	सरु लक्ष्मी जनरल अडर एण्ड सप्लायर्स	सालकोट ५	नर ब बुढा सालकोट ५	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
33	सागर कोल्ड सेन्टर	सालकोट ७	वृजिते बुढा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
34	विर्ष खाद्य तथा किराना पसल	सालकोट ६	विष बहादुर बुढाक्षेत्री	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
35	लक्ष्मी खुद्रा किराना पसल	सालकोट ५	लक्ष्मी दर्लामी मगर	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
36	राना कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	जय ब. राना	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
37	पौडेल एगोभेट सेन्टर	सालकोट ५	पूर्णचन्द्र पौडेल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)

				मात्र)
38	स्मृति एग्रोभेट सेन्टर	सालकोट ५	इन्द्रदेव गिरी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
39	घिमिरे कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	तुम प्रसाद घिमिरे	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
40	गिरी खाद्य तथा किराना पसल	सालकोट ६	युवराज गिरी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
41	पुजन कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	नेत्र ब बोहरा राचुली ७ कालिकोट	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
42	दिपक कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	दिपक रानामगर सालकोट ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
43	प्रेम ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	सालकोट ५	प्रेम प्र पौडेल सालकोट ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
44	गरिमा कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	टोप ब. बुढा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
45	भण्डारी किराना पसल	सालकोट ५	रंग लाल भण्डारी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
46	अनिल कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	युद्ध बहादुर कामी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
47	मध्य पश्चिम वि.सा. स्टोर	सालकोट ५	कमल बुढाक्षेत्री	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
48	अरुण कोल्ड सेन्टर	सालकोट ५	ललित ब राना सालकोट ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
49	ओम खाद्य किराना पसल	सालकोट ५	टिका देवी भण्डारी सालकोट ५	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
50	तप्त फेन्सी पसल	सालकोट ५	गम्भीर सिजापति	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
क्र. सं.	फर्मको नाम	ठेगाना	प्रोप्राईटरको नाम	पूँजी
1	इसा सुज सेन्टर	वावियाचौर ४	राजेन्द्र सार्की	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
2	विजय फेन्सी स्टोर	वावियाचौर ४	प्रेम बहादुर विष्ट	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
3	जे.के. कोल्ड सेन्टर	वावियाचौर २	नगेन्द्र बहादुर शाही	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
4	शर्मा खाद्य किराना पसल	वावियाचौर ६	भुपेन्द्र शर्मा	१,५०,०००।-)
5	विजय हार्डवेयर	वावियाचौर २	विष्णु प्रसाद घिमिरे	५,००,०००।- (पाँच लाख मात्र)
6	दिपेश फेन्सी स्टोर	वाविया चौर २	दिपेश अधिकारी	५,००,०००।- (पाँच लाख मात्र)
7	न्यू शाही काष्ठ सप्लायर्स	वावियाचौर ६	राम ब शाही सालकोट ९	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
8	न्यू प्रकाश दिप स्टेशनरी एण्ड अर्डर सप्लायर्स	वावियाचौर ३	पूर्ण प्रसाद ढकाल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
9	विनित स्टेशनरी पसल	वावियाचौर २	तेज प्र जैसी कालागाउ १ अछाम	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
10	भुमी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	वावियाचौर २	हरि प्रसाद ढकाल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
11	थापा जनरल अर्डर एण्ड सप्लायर्स	वावियाभौर ३	उपेन्द्र बहादुर थापा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)

12	टुङ्गाना इन्टरप्राइजेज	वावियाचौर ४	श्यामा थापा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
13	टुङ्गाना इलेक्ट्रोनिकस	वावियाचौर ३	मदन दंगाना	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
14	सफल कस्मेटिक एण्ड सप्लायर्स	वावियाचौर १	भुपेन्द्र ब शाही वावियाचौर १	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
15	वविन एण्ड सौरभ जनरल अडर सप्लायर्स	वावियाचौर ४	तपेन्द्र अधिकारी बावियाचौर ६	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
16	हुकुम किराना पसल एण्ड कस्मेटिक	वावियाचौर ८	चन्द्रकला गिरी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
17	कालभैरव सुन चादी पसल	वावियाचौर ४	होम ब सुनार रामगाउ ५ बाँके	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
18	सिमा किराना तथा स्टेशनरी पसल	वावियाचौर ६	जक्ती शाही वावियाचौर ६	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
19	खरेल काठ सप्लायर्स	वावियाचौर २	प्रेमराज खरेल विद्यापुर ६	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
20	पूजा इलेक्ट्रोनिकस	वावियाचौर ३	निर्मल खनाल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
21	थापा स्टोर	वावियाचौर ३	पद्म ब. थापा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
22	रावल जनरल अर्डर एण्ड सप्लायर्स	वावियाचौर ४	इन्द्र व. रावल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
23	पम्पा इम्पोरियम	वावियाचौर २	मिन ब. शाही	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
24	चेतन इम्पोरीयम	वावियाचौर ३	नरेन्द्र प्र पौडेल विद्यापुर ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
25	आचार्य इम्पोरीयम	वावियाचौर २	भुपेन्द्र प्र आचार्य	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
26	ढकाल किराना पसल	वावियाचौर २	बाल कूमारी कोइराला	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
27	वि.सी. कपडा पसल	वावियाचौर ४	काली ब. बुढा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
28	सलामी कोल्ड स्टोर	वावियाचौर २	याम बहादुर सलामी मगर	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
29	एरतर स्टेशनरी	वावियाचौर २	होम बहादुर रामजाली	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
30	कृष्ण स्टोर	वावियाचौर ५	यामलाल वास्तोला	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
31	मालती सुन चाँदी पसल	वावियाचौर	धन बहादुर वि.क.	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
32	न्यू दिपा फेन्सी स्टोर	वावियाचौर ३	दिपा बुढा तमाङ्ग	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
33	सितल काठ सप्लायर्स	वावियाचौर ८	खडक ब थापा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
34	लक्ष्मी नन्द क्लोथ एण्ड जनल स्टोर	वावियाचौर ४	चामलाल कङ्कल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
35	मेहेश कस्मेटिक एण्ड गिफ्ट हाउस	वावियाचौर ३	सुरेन्द्र ब शाही	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
36	सुदिप इलेक्ट्रोनिकस	वावियाचौर २	मोतीराम बुढा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)

37	कृष्ठी स्टेशनरी पसल	वावियाचौर ६	कृपा राम थापा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
38	सन्तोष पोल्ट्री सप्लायर्स	वावियाचौर २	मान ब थापामगर विद्यापुर ५	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
39	सागर सुन चाँदी पसल	वावियाचौर ५	सागर सुनार	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
40	न्यू शंखर स्टोर	वावियाचौर ४	तुलाराम पुरी लगाम ६	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
41	रोहीत मोबाइल ग्यालरी	वावियाचौर २	चन्द्रराज देवकोटा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
42	भास्कर सपिड सेन्टर	वावियाचौर	भास्कर कुमार थापामगर	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
43	रावल फैन्सी स्टोर	वावियाचौर २	मोहन सिंह रावल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
44	न्यू प्रेम फैन्सी स्टोर	वावियाचौर ४	प्रेम ब. वयक	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
45	लक्ष्मी कपडा पसल	वावियाचौर २	मनिराम पुरी लगाम ६	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
46	न्यू गंगाला सुन चादी पसल	वावियाचौर	वलिराम विश्वकर्मा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
क्र. सं.	फर्मको नाम	ठेगाना	प्रोप्राईटरको नाम	पूँजी
1	सविना खुद्रा पसल	छाप्रे ६	बल ब बुढा छाप्रे ६	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
2	लक्ष्मी सप्लायर्स	छाप्रे ८	लक्ष्मी बुढा छाप्रे ८	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
3	गोपाल कोल्ड सेन्टर	छाप्रे ३	खड्का ब. लामिछाने	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
4	लक्ष्मी किराना स्टोर्स	छाप्रे ९	लक्ष्मी प्रसाद ढकाल	२,००,०००।- (दुई लाख मात्र)
5	तेज कोल्ड सेन्टर	छाप्रे ८	तेज ब वि.सी.	२,००,०००।- (दुई लाख मात्र)
6	ताप्रे आर्युवेदिक जडिबुटी संकलन बिक्रि केन्द्र	छाप्रे ८	भवानी प्रसाद सिग्देल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
7	रमेश कोल्ड सेन्टर	छाप्रे ७	पूर्ण बहादुर बि.सी.	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
8	सुमन किराना पसल	छाप्रे ६	राम ब बुढाक्षेत्री छाप्रे ६	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
9	भैरव जनरल स्टोर	छाप्रे ४	दिल ब बुढा तुर्माखाद ८	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
10	रमेश जनरल अडर सप्लायर्स	छाप्रे ७	सूर्य ब वयक छाप्रे ७	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
11	विमल एण्ड टार्जन खुद्रा पसल	छाप्रे ४	रमेश न्यौपाने	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
12	लभ लाइट खुद्रा पसल	छाप्रे ४	लाल ब. बुढा	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
13	रमा खाद्य तथा किराना पसल	छाप्रे ९	धर्म बुढा भुमालगाउ ४ कालिकोट	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
14	सरिता कोल्ड सेन्टर	छाप्रे ६	निर ब बुढाक्षेत्री छाप्रे ७	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
15	इन्द्र कोल्ड सेन्टर	छाप्रे ८	इन्द्र बहादुर बुढाक्षेत्री छाप्रे ८	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)

क्र. सं.	फर्मको नाम	ठेगाना	प्रोप्राईटरको नाम	मात्रा पूँजी
1	धुरव चन्द स्टोर	विद्यापुर १	अम्मर ब चन्द विद्यापुर १	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
2	टारजन डिजिटल फोटोस्टुडियो	विद्यापुर ४	टेक ब थापामगर विद्यापुर ५	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
3	कृष्ण फेन्सी स्टोर	विद्यापुर ४	डम्बर बहादुर थापा	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
4	तिब्बत खुद्रा पसल	विद्यापुर ६	खगिसरा गिरी	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
5	शाही जनरल स्टोर	विद्यापुर ३	कमल बहादुर शाही	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
6	एलिना स्टोर	विद्यापुर ४	शेर बहादुर थापामगर	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
7	सापकोटा किराना पसल	विद्यापुर ९	टीका देवी सापकोटा विद्यापुर ४	२,००,०००।- (दुई लाख मात्र)
8	घिमिरे स्टेशनरी	विद्यापुर ४	नवराज घिमिरे	२,००,०००।- (दुई लाख मात्र)
9	चन्द्र कोल्ड सप्लायर्स	विद्यापुर ४	कमला सुवेदी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
10	चेतना पुस्तक पसल	विद्यापुर ४	दशरथ बस्नेत वसन्तमाला २ दैलेख	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
11	घिमिरे फेन्सी स्टोर	विद्यापुर ४	इन्द्र प्र घिमिरे विद्यापुर ८	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
12	शुशिल घडी रेडियो पसल	विद्यापुर ४	दिल ब थापा विद्यापुर ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
13	राधीका किराना एण्ड कोल्ड स्टोर	विद्यापुर ४	मोतीपुर प्र सापकोटा विद्यापुर ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
14	घिमिरे भाडा पसल तथा किराना पसल	विद्यापुर २	रघुनाथ घिमिरे विद्यापुर २	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
15	राज काष्ठ खरिद बिक्रि केन्द्र	विद्यापुर ६	क्षेत्रराज हमाल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
16	पौडेल इम्पोरीयम	विद्यापुर ४	कलाधर पौडेल विद्यापुर ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
17	दिप ज्योती कोल्ड स्टोर्स	विद्यापुर २	प्रकाश घिमिरे कालावन २	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
18	वास्तोला कोल्ड स्टोर्स एण्ड सप्लायर्स	विद्यापुर ४	खडानन्द वास्तोला	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
19	घिमिरे भाडा पसल तथा किराना पसल	विद्यापुर २	रघुनाथ घिमिरे	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
20	वयक स्टोर्स	विद्यापुर ४	लक्ष्मी ब वयक विद्यापुर ४	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
21	एस.एस. सोलार सप्लायर्स	विद्यापुर ४	कमलकृष्ण पौडेल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
22	कालिका पोल्ट्री सप्लायर्स	विद्यापुर ६	कालिका कडेल	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
23	घिमिरे भाडा तथा किराना पसल	विद्यापुर ४	रघुनाथ घिमिरे	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
24	दिपक जनरल स्टोर	विद्यापुर ४	दिपक कुमार थापा छार्पे ३	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)

क्र. सं.	फर्मको नाम	ठेगाना	प्रोप्राईटरको नाम	पूँजी
25	सन्देश जनरल स्टोर्स	विध्यापुर ६	डम्मर कू लामीछाने	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
1	प्रेम कविता वसन्त वस्त्रालय	तातापानी १	प्रेम ब विक बलिया ८ कैलाली	३,००,०००।- (तीन लाख मात्र)
2	नरेश किराना पसल	तातापानी १	हर्क ब. शाही	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
3	गणेश कोल्ड सेन्टर	तातापानी ६	केश ब. शाही	५०,०००।- (पचास हजार मात्र)
4	भावना इम्पोरीयम	तातापानी ८	बेदराज भण्डारी तातापानी- ८	५,००,०००।- (पाँच लाख मात्र)
5	जानकी काठ तथा जडीबुटी सप्लायर्स	तातापानी २	प्रेम बहादुर सिजापती	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
6	दिव कुन्ज काठ तथा जडीबुटी सप्लायर्स	तातापानी ९	गणेश प्रसाद बजगाई	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
7	सुप्रित कम्प्लेक्स	तातापानी १	प्रतिमा शाही पथरैया ८ कैलाली	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
8	ढकाल काठ सप्लायर्स	तातापानी ९	कृपाराम ढकाल तातापानी ९	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
9	कोपीला जनरल अर्डर एण्ड सप्लायर्स	तातापानी ६	उज्जीर सि. कामी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
10	शाही काठ सप्लायर्स	तातापानी २	मान ब शाही पथरैया २ कैलाली	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
11	किरण स्टोर	तातापानी २	प्रतिभा शाही	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
12	निलम कोल्ड सेन्टर	तातापानी ४	नमराज माझी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
13	पहल किराना पसल	तातापानी २	भगे कामी	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)
14	जानकी काठ तथा जडीबुटी सप्लायर्स	तातापानी २	प्रेम ब सिजापती तिलेपाटा ४ दैलेख	१,००,०००।- (एक लाख मात्र)

श्रोत: घरेलु तथा साना उधोग विकास समिति , सुर्खेत २०७३ चैत्र

१३२. सामुदायिक मेलमिलाप सम्बन्धी समिति गठन र क्रियाकलाप

सामुदायिक मेलमिलाप समिति साविकको गा.वि.स. सचिवको संरक्षकत्वमा स्थानिय मेलमिलाप कर्ता मध्येबाट एक जना संयोजक, एक जना उप संयोजक, एक जना सचिव, एक जना कोषाध्यक्ष र बाँकि स्थानिय मेलमिलाप कर्ताहरू सदस्यरहने गरि यसको गठन गरिएको हुन्छ । सुर्खेत जिल्लामा सामुदायिक मेलमिलाप कार्यक्रम पहिलो फेजमा १२ वटा (तत्कालिन गाँउ विकास समिति) र दोस्रो फेजमा १३ वटा (तत्कालिन गाँउ विकास समिति) मा लागु गरिएको थियो । सो कार्यक्रममा सामुदायिक मेलमिलाप कर्ताहरूको भुमिकामा तपसिलका व्यक्तिहरूले सहजिकरण गर्नुभएको थियो ।

तालिका 129 : नगरपालिका भित्र (तातापानी,बाबियाचौर , छाप्रे) गा.वि.स.का सामुदायिक मेलमिलाप कर्ताहरूको नामावली

सि.न.	नम	ठेगाना	उमेर	मेबाईल नं.
१	चन्द्रा साउद	तातापानी-४	५२	
२	मदन कुमार माभी	तातापानी-५	३३	९८४४८३४६७
३	जगत ब.सावद	तातापानी-५	३१	९८६८५६२१०१

४	कमल भुल	तातापानी-४	२५	९८४८५५३१०६
५	कविराम जैसी	तातापानी-३	६०	९८६८०१३९०३
६	टीकाराम ढकाल	तातापानी-८	२५	९८६८६५५८८५
७	खडक प्र.जैसी	तातापानी-३	३२	९८४८६५६५६१
८	पदम सिंह कामी	तातापानी-६	४७	९८४८२८२३४७
९	दिलु सुनार	तातापानी-१	४८	९८६८२२५८३७
१०	नयन सिंह वि.क.	तातापानी-६	३६	९८४८११५२४०
११	हरि प्र.ढकाल	तातापानी-९	४०	९८४८४५२४७१
१२	कमल बहादुर वि.क.	तातापानी-७	२५	९८४८५१७१०८
१३	भागीरथी कुर्वर	तातापानी-७	४०	९८४८१६०८२१
१४	हरिशोभा शर्मा	तातापानी-३	२५	९८४८३७६२२१
१५	कमला तिमिल्लेना	तातापानी-९	२५	९८४८८७५३५१
१६	सरस्वती माभी	तातापानी-४	५०	
१७	विष्णा टमट्टा	तातापानी-८	२९	९८४८२९३८४३
१८	रत्नकला दमाई	तातापानी-२	३६	९८६८४१४५०७
१९	सुन्तला कामी	तातापानी-२	५२	
२०	भगे कामी	तातापानी-२	५२	९८४८११९८३३
२१	दिल ब.विष्ट	तातापानी-९	२७	९८६८०२६०४५
२२	हेमन्त बहादुर वि.सी	तातापानी-१	३२	९८४८८१०६३९
२३	बेदराज भण्डारी	तातापानी-८	३५	९८४८४९०९८५
२४	मानसिंह वि.क.	तातापानी-७	२७	९८६८०९८५८९
२५	राधिका कुमारी सावद	तातापानी-६	२६	९८६८१६८४२२
२६	मिना वि.क.	तातापानी-५	४३	९८४८२८२५३९
२७	पवित्रा देवी भण्डारी	तातापानी-१	४२	९८६८५९२४४१

छाप्रे गा.वि.स.का सामुदायिक मेलमिलाप कर्ताहरूको नामावली

सि.न.	नाम	ठेगाना	उमेर	मेबाईल नं.
१	जहरसिंह देउवा	छाप्रे-६	३३	९८६८२२७४४५
२	बिरेन्द्र कुमार तारामी	छाप्रे-३	२५	९८४८२८३६५५
३	मान ब.बुढा	छाप्रे-५	२५	९८४८४३४०५
४	बुदे बयक	छाप्रे-५	६५	
५	लक्ष्मी प्र.ढकाल	छाप्रे-९	५२	९८४८२८०६१४
६	पुष्कर देव खनाल	छाप्रे-७	५३	९८५७७४८४२४
७	कर्ण ब.नेपाली	छाप्रे-७	३२	९८६८१२०९४६
८	याम ब.वि.सी.	छाप्रे-८	३२	९७४८०४०५४३
९	नविन सुनार	छाप्रे-९	२५	९८१४५५७०९८
१०	टिकाराम सापकोटा	छाप्रे-१	५५	९८४००६२०१६
११	कृष्ण प्र.सुवेदी	छाप्रे-१	३४	९७४८०३६९६४
१२	बल ब.बुढा	छाप्रे-६	३१	९७४८०४१५१७
१३	कमल ब.बयक क्षेत्री	छाप्रे-८	३५	९८६८००५६६१
१४	भिमु अधिकारी	छाप्रे-३	३०	९८६८१२३१७२
१५	मिना वि.सी.	छाप्रे-९	२५	
१६	सुर्य ब.बुढा	छाप्रे-५	३२	९८४८००५२४०
१७	पदम ब.सहकारी	छाप्रे-२	४६	९८४८२९१३५६
१८	याममाया के.सी.	छाप्रे-७	३५	९८४८८१६४४०
१९	कमला बयक	छाप्रे-६	३२	९८६८००१५६४
२०	गौमती बैजाली मगर	छाप्रे-४	४०	
२१	बिस्ना बुढा	छाप्रे-४	२८	९८६८२२६९७१
२२	लक्ष्मी सावद	छाप्रे-४	२९	९७४८०१५३१०
२३	दिपा सलामी मगर	छाप्रे-२	३१	९८६८२२६९७१

२४	नामसरा वि.सी.	छाप्रे-८	४०	
२५	ललिता नेपाली	छाप्रे-४	२५	९८६८७६५९३३
२६	सुन्तला बुढा	छाप्रे-९	४०	
२७	रतन ब. वि.सी.	छाप्रे-५	२८	९७४८०४९८३०

बाबियाचौर गा.वि.स.का सामुदायिक मेलमिलाप कर्ताहरूको विवरण

सि.न.	नाम	ठेगाना	उमेर	मेबाईल नं.
१	भद्र ब.थापा	गा.वि.स. सचिव	४९	९८४४८७६९८८
२	गणेश ब.शाही	बाबियाचौर-१	३२	९८४८२८८७९०
३	टीकाराम खराल	बाबियाचौर-२	४४	९८५८०५९६४९
४	भबिसरा गिरी	बाबियाचौर-२	४५	९७४८०३७४७९
५	नामु देवी देउवा	बाबियाचौर-२	३३	९८४४८९४४४५
६	पदमराज रिमाल	बाबियाचौर-३	२६	९८४८९६४२४४
७	हजुरा शाही	बाबियाचौर-३	४७	९८४८३७६६५४
८	निर्मला बयक	बाबियाचौर-३	३५	९८६८९०९९६२
९	प्रेम ब. बिष्ट	बाबियाचौर-४	३६	९८४८२८०६६२
१०	देविसरा रावल	बाबियाचौर-४	२५	९८४८९४२७७४
११	पद्मा बि.क.	बाबियाचौर-४	३५	९८४४८७६३४५
१२	लाटी सिजापती	बाबियाचौर-५	४७	९८६८२२४४६६
१३	सरस्वती सिंह ठकुरी	बाबियाचौर-५	२५	९८००६५९०२०
१४	दिपेन्द्र वि.सी.	बाबियाचौर-५	२५	९८४८२२७९३२
१५	सुरेन्द्र शाही	बाबियाचौर-६	२८	९८५८०५९२९६
१६	डिल्लीराम खनाल	बाबियाचौर-६	३७	९८६८९५७९६९
१७	रतन कामी	बाबियाचौर-७	३६	९८६८००९८२९
१८	निर्मला मर्साङ्गी	बाबियाचौर-७	३५	९८४८२६८३५६
१९	मनरुपा कुमारी बलामी	बाबियाचौर-८	३२	९८६८९८०९२८
२०	मिना बयक	बाबियाचौर-८	२८	९८६८२२७३५६
२१	नैनसरा कुमारी बलामी	बाबियाचौर-८	२५	९८६०७९८७९९
२२	विष्णा लम्साल	बाबियाचौर-९	४५	९८४८०९५९४३
२३	चित्र ब.सारु	बाबियाचौर-९	४४	९८६९६९९९५९
२४	बल ब.सिजापती	बाबियाचौर-९	२९	९८६८०९३७३०
२५	मन कुमारी शाही	बाबियाचौर-६	४२	९८६८९०३६६३
२६	मन कुमारी नेपाली	बाबियाचौर-७	२५	९८६८०२५००६
२७	इन्द्रा शाही	बाबियाचौर-९	३०	९८६९९०३९२५

श्रोत: कानुन अन्वेषण तथा श्रोत विकास केन्द्र (सेलर्ड), सार्केदारी विकास परियोजना २०७३ चैत्र

१३३. प्राकृतिक श्रोत (खानी/खनिज आदि) :

नेपाल प्राकृतिक सम्पदाले सम्पन्न देश मानिन्छ भने यस पञ्चपुरी नगरपालिकालाई विभिन्न खनिजका लागि एक सम्भावित क्षेत्रको रूपमा लिइन्छ। तर यहाँ अध्ययन र उत्खननको अभावले यस क्षेत्रमा पाइने खनिजको भने एकिकन जानकारी हुन सकेको छैन। यस नगरपालिका अन्तर्गतको वडा नं. ९ को फार्सेकाँडामा र ७ को दोवाटा र भक्तडीमा सिमेन्ट खानीको सम्भावना रहेको छ। यसै गरि यस नगरपालिकाको वडा नं. १० र ११ मा रहेको प्राकृतिक गिटि खानीको सम्भावना भएको त्यस क्षेत्रका जानीफकारहरु वताउछन्।

१३४. पशुपंक्षी/वन्यजन्तुको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका विभिन्न प्रकृतिका वन जंगलहरूमा वनसँग सम्बन्धित जैविक विविधता विद्यमान रहको छ। यस क्षेत्रको जैविक विविधताका हिसावले महत्वपूर्ण स्थानमा पाइने प्रमुख जनावर तथा चरा चुरूगी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

वडा नं.	गाउँको नाम	मुख्य जंगली जनावरहरूको नाम	मुख्य जंगली चराचुरूङ्गीहरूको नाम
1,3	सालकोट	बाघ, भालु, जरायो, मृग, घोरेल, खरायो, थार, मलसाप्रो	कालिज, लुइचे, ढुकुर, काग, जुरेली, कोईली
4,5,6	बाबियाचौर	बाघ, भालु, मृग, घोरेल, खरायो, जरायो, स्याल, बाँदर, गुना	कालिज, लुइचे, ढुकुर, काग, जुरेली, कोईली
7	छाप्रे	बाघ, मृग, दुमिस, बदेल्, खरायो, स्याल, बाँदर, गुना	परेवा, सुगा, ठेवा, प्याउरी, डिगुल्चे
8,9	विद्यापुर	बाघ,मृग, घोरेल, दुमिस, बदेल्, बाँदर, गुना, भालु	परेवा, सुगा, ठेवा, प्याउरी, डिगुल्चे
10,10	तातापानी	बाघ, मृग, घोरेल, दुमिस, बदेल्, बाँदर, गुना, भालु, खरोयो	परेवा, सुगा, ठेवा, प्याउरी, डिगुल्चे

स्रोत : लक्षित समुह छलफल, २०७४

१३५ सुकुम्वासीको तथ्याङ्क:

यस नगरपालिकामा अधिकांश नागरिकहरूको आफ्नो घर जग्गा भएको तथा केहि घरपरिवारहरूको घरजग्गा नभएको कुरा विभिन्न प्रतिवेदन तथा लक्षित समुह छलफलका क्रममा आएको छ । यस नगरपालिकामा हाल सुकुम्वासीको एकीन तथ्यांक नआएकाले यसको विवरण समावेश गरीएको छैन ।

१३६. अल्पसंख्यक/सिमान्तीकृत बर्गको तथ्याङ्क:

यस नगरपालिकामा अधिकांस नागरिकहरू ब्राहमण क्षेत्री,जननातीहरू रहेको केही घरपरिवारहरू दलित तथा अन्य जातजातीहरूको रहेको कुरा विभिन्न प्रतिवेदन तथा लक्षित समुह छलफलका क्रममा आएको छ । यस नगरपालिकामा नेपाल सरकारको अल्पसंख्यकको सुचीमा भएका नागरिकहरूको परिवार संख्याहरूको विवरणलाई निम्न तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

१३७ घरभाडामा बस्नेहरूको विवरण:

यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने अधिकांश नागरिकहरूको बसोवासका लागि आफ्नो घर भएको तथा केहि बाहिरबाट काम, अध्ययन तथा रोजगारको सिलसिलामा यस क्षेत्रमा अस्थायी बसोवास गर्ने नागरिकहरू मात्र भाडामा बस्ने गरेको तर परिवारको सदस्यकै रूपमा बसोवास गर्ने भएकाले आधिकारीक रूपमा घरभाडामा बस्ने घरपरिवारहरूको एकिन तथ्यांक नआएकाले यसको विवरण अध्ययनमा समावेश गरिएको छैन ।

१३८. नगरपालिका भित्र रहेका विशेष, संरक्षित, स्वायत्त क्षेत्रको विवरण :

नेपाल प्राकृतिक सम्पदाले सम्पन्न देश मानिन्छ । सुर्खेत जिल्लाका विभिन्न स्थानहरू विशेष संरक्षित क्षेत्र घोषणा गरि व्यवस्थापन गर्न सुरु गरिएको छ भने कतिपय स्थानलाई संरक्षण गर्न जरूरी रहेको छ । यस नगरपालिकाको सम्बेदनसिल क्षेत्रलाई राज्यले विशेष संरक्षित मध्यवर्ति क्षेत्र घोषणा गरि यसको व्यवस्थापन गर्न जरूरी छ । साथै जिल्लाको एउटा महत्वपूर्ण प्राकृतिक ताल जाजुरादहलाई विशेष संरक्षित क्षेत्र घोषणा गर्ने र यसको गुरुयोजना तयार गरि समग्र विकासका लागि पहल गर्न जरूरी देखिन्छ ।

१३९. नगरपालिकाका अवसर, चुनौति र समस्याहरू :

सम्पूर्ण स्रोतलाई विश्लेषण गर्दा पञ्चपुरीनगरपालिका सुर्खेत जिल्लाका अन्य नगरपालिका भन्दा पृथक भू-राजनीतिक संरचनामा अस्थित छ । यस नगरपालिका देशकै महत्वपूर्ण सिमेन्ट खानी चौकुने गाउँपालिका छिर्ने मूल द्वार हो भने अर्को तर्फ सुर्खेत बड्डीचौर बेनिघाट सडक खण्डको प्रमुख व्यापारीक मार्ग पनि हो । यस नगरपालिकाको सम्भावित केन्द्रका रूपमा रहेको बाबियाचौर बजारीकरणको नयाँ सम्भावनाका साथ विकसित भइरहेको छ । तसर्थ देशकै महत्वपूर्ण चौकुने सिमेन्ट कारखाना छिर्ने गेट, माथिल्लो कर्णाली जलविद्युत आयोजना निर्माण स्थल देखि नजिक,

प्रदेश नं. ७ सँग जोड्ने बड्डीचौर बेनिघाट सडक, कर्णाली चिसापानी बाबियाचौर जंगलाघाट सडकको मध्य विन्दु, विभिन्न खाले जैविक विविधता युक्त प्राकृतिक स्रोत, भेरी नदी, कर्णाली नदि, डोब्रि खोला, घट्टे खोला र चरुवा खोला, डुम्रिमुल खोला, सान्ने खोला चौर खोला, माभ्र खोला आदिको प्रयोगले दिन सक्ने लाभ, अथाह वनजंगल र काठ, सामुदायिक वनको क्षेत्रमा नमुना नगरपालिका हुनसक्ने, काठ दाउरा निर्यात, ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा खानी र मनोरम प्राकृतिक सुन्दरता र पर्यटकीय क्षेत्रको ठूलो सम्भावनायुक्त यस नगरपालिकाको भावि आशा लाग्दा समृद्धीका सम्भावना र स्रोतहरू हुन् । यति सम्भावनाका हुदाहुदै पनि नगरपालिका लागि धेरै समस्या तथा चुनौतिहरू हरका छन् । जसलाई बुदागतरूपमा निम्नअनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

1. कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा कमी रहेको
2. कृषि उत्पादन निर्वाहामुखी रहेको
3. नगर पालिकाका धेरै स्थानहरूमा सिंचाई सुविधामा कमी रहेको
4. गुणस्तरीय पशु प्रयोगशाला उपलब्ध नभएको
5. विद्युत उपलब्ध नभएको
6. नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा आवतजावतका लागी यातायालको कमी रहेको
7. भेरी र कर्णाली नदिको प्रभावले धेरै परिवारहरू विस्थापित भएको
8. अन्य नगर क्षेत्रका स्थानीय खोलाहरूबाट जमीन तथा वस्ती कटान भैरहेको
9. कृषकहरूमा व्यवसायिक ज्ञान, सीप र अनुभवमा कमी रहेको
10. उद्यमशिलता र उद्यम विकास सेवा सबै सस्थानमा उपलब्ध नभएको
11. युवाहरूमा शहर र विदेश पलायनमा बृद्धि भैरहेको
12. स्थानीय उपज संकलनकालागि स्थानीय बजार तथा नियमित यातायात उपलब्ध नभएको
13. परनिर्भर सोचमा बृद्धि भैरहेको
14. स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा अत्यावश्यक औषधी र प्रविधीको प्रयाप्त नभएको
15. स्वास्थ्य चौकीमा भौतिक सुविधा, सामग्री र दक्ष जनशक्ती नियमित उपलब्ध नभएको
16. लैंगिक तथा सामाजिक विभेद तथा हिंसा कायम रहेको
17. स्थानीय संरचनामा युवाको सहभागिता नभएको
18. सामाजिक र आर्थिक हिसाबले लक्षित वर्ग तथा समग्र नगरवासी पछाडि परेका
19. सडकहरूमा नाला तथा कल्भर्ट उपलब्ध नरहेको
20. वस्तीहरू छरिएको रहेको तथा बसोबास व्यवस्थित नरहेको
21. वायोग्यास, सोलार, धुवारहित चुल्हो प्रवर्धन तथा विस्तार हुन नसकेको
22. सडकको स्तर र नियमित यातायात असुविधाका कारण आवतजावत कठिनाई रहेको
23. काठ तथा दाउराको निकासीमा अनियमित भइरहेको
24. परम्परागत उर्जाको रूपमा गुड्ठा र दाउराको प्रयोग नभएको
25. वन डडेलो र चोरी निकासीमा बृद्धि भइरहेको
26. वनको अतिक्रमण भई रहेको
27. आगलागी र महामारी जस्ता प्रकोपको जोखिम रहेको
28. सार्वजनिक जलस्रोतहरू अव्यवस्थित रहेको, संरक्षण र प्रयोगमा नआएको
29. विद्यमान संस्था, संरचना र समितिको क्षमता र क्रियाशिलतामा कमी रहेको
30. उपलब्ध ऐन, नीति, नियमको पालना कम हुने गरेको
31. आयोजना तथा कार्यक्रमको प्रगति, नतिजा र प्रभावकारिता कमी रहेको र मापन हुन नसकेको

१४०. नगरपालिको विकास सम्भावनाहरू :

पञ्चपुरी नगरपालिका बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुजाति, बहुसाँस्कृतिक विविधता भएका मानिसहरूको बसोबास भएको एक साँस्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण नगरपालिका हो । यहाँ विभिन्न किसिमका भौगोलिक, राजनैतिक तथा साँस्कृतिक विविधतायुक्त पहिचान भएका विभिन्न स्थाना रहेका छन् । यस क्षेत्रमा कृषि, जलविद्युत तथा जंगल, महत्वपूर्ण

जडीबुटी लगायतका बस्तुहरूमा प्रचुर सम्भावना रहेको छ । आर्थिक विकासमा महत्वपूर्ण प्रभाव पार्ने तत्वहरू मध्ये यि सम्भावित स्रोतहरूलाई उचित तरिकाले परिचालन गर्न नगरपालिका उन्नती तर्फ छिटो जान सक्ने सम्भावना रहेको छ । यस क्षेत्रका प्रमुख सम्भावनाहरूलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

1. समथर तथा उर्वरशिल जमीन उपलब्ध रहेको
2. स्थानीय खोला तथा मुलवाट जलश्रोत उपलब्ध रहेको
3. व्यावसायिक तरकारी खेती तथा पशु पालनको राम्रो सम्भावना भएको
4. बाँस,काठ र दुधमा आधारित उद्योगको लागी कच्चा पदार्थहरू रहेको
5. कृषक समूहहरू तथा कृषि सहकारी विद्यमान रहेको
6. प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक महत्व राख्ने महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थलहरू रहेको
7. शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि तथा मानव संशाधन उच्च शिक्षाको राम्रो सम्भावना नगरमानै रहेको
8. जनस्वास्थ्य तथा पोषणमा गुणात्मक सुधारका लागि स्वास्थ्य पुर्वाधारको बढाउन सकिने सम्भावना रहेको
9. सुरक्षित खानेपानी तथा पूर्ण सरसफाई अभियानको थालनी भएको
10. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकरणका नगरपालिका अग्रसर देखिएको
11. स्थानीय विकासमा युवा परिचालन गर्न सकिने
12. विद्युत उत्पादन तथा वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धनमा नगरपालिका केन्द्रित भएको
13. सूचना, संचार प्रविधि विस्तार र उपयोग
14. शहरी विकास तथा भूदृश्य/हरियाली प्रवर्धन गराउन सकिने
15. शहरी विकास अवधारणा अनुसार योजनाबद्ध खानेपानी, ढल,विद्युत,बटो र बजारको विस्तार गर्न सकिने ।
16. बडीचौर गटु वेनिघाट सडकको स्तरउन्नति हुदै गएको
17. नगर क्षेत्रका धार्मिक,पर्यटकिय तथा ऐतिहासिक क्षेत्रको व्यवस्थापनका लागि पहल भएको ।
18. हरित शहर निर्माण,सार्वजनिक क्षेत्रको संरक्षण,दिगो भू-व्यवस्थापनका,व्यवस्थित आवास आदिका लागि सरोकारवालासंग समन्वय गरि नगरको खाका तयार गर्न सकिने ।
19. सरसफाईसम्बन्धी सचेतनामा क्रमिक वृद्धि भैरहेको
20. सहयोगी संस्था र निकायको सहयोग उपलब्ध हुन सक्ने अवस्था रहेको
21. जैविक विविधता रहेको
22. विभिन्न रेशादार तथा ओषधिजन्य वनस्पतीहरू रहेको
23. भेरी र कर्णाली जस्ता नदिहरू तथा अन्य साना ठुलो खोलाहरू रहेको ।

माथि उल्लेखित यस नगर पालिकाका प्रमुख सम्भावनाहरूलाई विश्लेषण गरि परिचालन गर्नका लागि नगर भित्रका सरकारि ,गैरसरकारी तथा निजि संघसंस्थाहरूसंग समन्वय गरि विकास निर्माणको पक्षमा साभ्ना ऐक्यवद्धता, असल नेतृत्व आदि जस्ता अवसरहरूलाई बुझेर काम गर्न सके यसको भविष्य निकै उज्ज्वल रहेको देखिन्छ । प्राकृतिक स्रोत र मानवीय स्रोत दुबैको समुचित संयोजन भएको यस नगरपालिकामा एक असल प्रभावकारी सरोकारवालाहरूको संयन्त्रको निर्माण गरि पञ्चपुरीको विकासका लागि एक गुरुयोजना निर्माण गर्न नितान्त जरूरी देखिन्छ ।

१४१. नगरपालिकाका पदाधिकारीहरू

२०४६ सालको जनआन्दोलन पश्चात जब राजनैतिक दलहरू माथिको प्रतिबन्ध खुला भइ बहुदलिय प्रतिस्पर्धा र प्रजातन्त्रको उदय भए सँगै राजनैतिक दलको विकास द्रुत गतिमा बढ्दो र जनता माभ्र राजनैतिक दलको छवि बलियो भएर स्थापित हुन पुग्यो । यस नगरपालिकामा २०४९ सालको स्थानिय निर्वाचन देखि नै नेपाली काँग्रेस र ने.क.पा. एमाले बिच प्रतिस्पर्धा हुदै आएको छ । यस चुनावमा काँग्रेसले बहुमत हाँसील गर्न सफल भयो भने २०५४ सालको आम निर्वाचनमा भने ने.क.पा. एमाले ले बहुमत हासिल गर्‍यो । यसरी दुइवटा राजनैतिक शक्तिहरूका बीच

राजनैतिक प्रतिस्पर्धा भइरहेको छ । १० वर्षिय सशस्त्र द्वन्द्वको अन्त्य र बृहत शान्ती सम्झौता पश्चात तत्कालिन ने.क.पा. माओवादीको उपस्थिती पनि यस नगरपालिकामा देखियो ।

यस नगरपालिकामा हालै वि.स.२०७४ बैशाख ३१ गते सम्पन्न भएको स्थानीय निकायको निर्वाचनमा नगरपालिकाका प्रमुख तथा उपप्रमुखमा नेपाली काँग्रेसले जित हासिल गरेको छ भने वडा अध्यक्ष तथा सदस्यहरूमा मिश्रित नतिजा आएको छ । निर्वाचित पदाधिकारीहरूले हाल आएर नगरपालिकाको नीति निर्माण गर्ने, कार्यन्वयन र रेखदेख का साथै राजनैतिक भूमिका पूरा गर्ने क्रममा एक आपसमा आपसी सहकार्य र समन्वय समझदारीमा साभा विकासका एजेण्डा र सार्वजनीक हितका पक्षमा यस नगरपालिकाको समग्र विकासका पक्षमा एकजुट र एकमत भएर सबै क्षेत्रमा प्रस्तुत हुने गरेको पाइन्छ । यस नगरपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरूको विवरण निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ११ : नगरकार्यपालिकाका निर्वाचित नगरप्रमुख, नगर उपप्रमुख र वडा अध्यक्षहरूको विवरण

सि न	नम	पद	वडा न	फोन न
१	उपेन्द्र बहादुर थापा	नगर प्रमुख	पञ्चपुरी न.पा.	९७४००४६४३
२	मुक्तिदेवी रेग्मी	नगर उप-प्रमुख	पञ्चपुरी न.पा.	९८६०६०४३८
३	धन बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	१	९८६८२२४७९७
३	जगत बहादुर वि.सी.	वडा अध्यक्ष	२	९७४००६२१५
४	रत्न बहादुर धुराल	वडा अध्यक्ष	३	९८६७३४६७३२
५	प्रेम बहादुर शाही	वडा अध्यक्ष	४	९८६९९५३७०
६	होम बहादुर रामजाली	वडा अध्यक्ष	५	९८६८०००७७६
७	खड्क बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	६	९८४८०६९००१
८	रतन बहादुर वि.सी.	वडा अध्यक्ष	७	९७४००४६३०
९	भक्ति प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	८	९८६८०२६०६५
१०	शान्तिराज खराल	वडा अध्यक्ष	९	९७४००६०६५
११	हरि प्रसाद ढकाल	वडा अध्यक्ष	१०	९८४०४५२४६१
१२	दीपराज जैशीं	वडा अध्यक्ष	११	९८६८९६९६३३
१३	गोर्खे कामी	दलित सदस्य		९८४४८३३१५५
१४	भगे कामी	दलित सदस्य		९८६६५६३४७०
१५	समिन्द्र बहादुर राजी	अल्पसंख्यक सदस्य		९८४८२८०८९४
१६	खगीसरा कडेल	महिला सदस्य		९८४८२९३७२२
१८	गणेश शाही	महिला सदस्य		९८६८३०३५७३

19	चन्द्रा आले मगर	महिला सदस्य		9847069396
20	तुलसी लामिछाने	महिला सदस्य		9848281612
21	रुक्मी देवकोटा	महिला सदस्य		9867410487

अनुसची १

पञ्चपुरी नगरपालिकाको नक्शा

अनुसूची २

सन्दर्भ सामाग्री

1. गाउँ विकास समिति बाबियाचौर, छाप्रे, विद्यापुर, तातापानीको वस्तुस्थिति विवरण (VDC Profile) २०६६, २०६८, २०७०, २०७२
2. जनगणना २०६८ का प्रतिवेदनहरू, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०११
3. विगत आर्थिक वर्षका गाउँ परिषद निर्णयहरू
4. विभिन्न अर्थिक वर्षका नगरपालिकाका लेखा परिक्षण प्रतिवेदनहरू
5. स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५, नियमावली २०५६ तथा स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४
6. स्थानीय निकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९
7. स्थानीय निकाय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०६९
8. गाउँ विकास समितिको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०६७
9. जिल्ला विकास समिति पार्श्व चित्र सुर्खेत २०७०
10. अन्य विभिन्न प्रतिवेदनहरू
11. स्थानीय निकाय स्रोत नक्सांकन तथा व्यवस्थापन योजना २०७१ सुर्खेत
12. केन्द्रिय तथ्यांक विभाग प्रतिवेदन २०६८
13. विभिन्न स्थानिय तथा राष्ट्रिय पत्रपत्रिकाहरू
14. संघीयता र स्थानीय स्वयत्त शासन निर्देशिका २०७१
15. इमेल तथा इन्टरनेट

तथ्यांक उपलब्ध गराइ यो वस्तुगत विवरण तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण नगरवासी आमामुवा दाजुभाइ तथा दिदि बहिनीहरूमा हार्दिक आभार तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दै सदा सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा गर्दछौं ।

